

महाराष्ट्र विधानसभेच्या जुलै, २०२१
मध्ये झालेल्या द्वितीय (पावसाळी)
अधिवेशनातील कामकाजाचा

संक्षिप्त अहवाल

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, मुंबई
२०२१.

महाराष्ट्र विधानसभेच्या जुलै, २०२१
मध्ये झालेल्या द्वितीय (पावसाळी)
अधिवेशनातील कामकाजाचा

संक्षिप्त अहवाल

(तीन)

प्रास्ताविक

महाराष्ट्र विधानसभेच्या विधान भवन, मुंबई येथे जुलै, २०२१ मध्ये झालेल्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनातील कामकाजाच्या विविध बाबींसंबंधी थोडक्यात वर्णनात्मक माहितीचा या पुस्तिकेत अंतर्भाव केला आहे. तद्वतच, शक्य तेथे काही बाबींसंबंधी सांख्यिकीय माहिती देण्यात आली आहे.

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक : , २०२१

राजेन्द्र भागवत,

प्रधान सचिव

महाराष्ट्र विधानसभा.

(पाच)

अनुक्रमणिका

महाराष्ट्र विधानसभेच्या सन २०२१ च्या द्वितीय (पावसाळी)
अधिवेशनातील (जुलै, २०२१) कामकाजाचा संक्षिप्त अहवाल

अ.क्र.	विवरण क्रमांक		विषय	पृष्ठ क्रमांक
(१)	(२)		(३)	(४)
(१)	विवरण क्रमांक १	:	शपथ घेणे किंवा दृढकथन करणे.	१३
(२)	विवरण क्रमांक २	:	बैठकीचे दिनांक व वेळ.	२९
(३)	विवरण क्रमांक ३	:	बैठकीचे दिनांक व स्थगितीमुळे वाया गेलेला वेळ.	३०
(४)	विवरण क्रमांक ४	:	मंत्री उपस्थित नसल्यामुळे वाया गेलेला वेळ.	३१
(५)	विवरण क्रमांक ५	:	विधानसभेच्या सदस्यांची उपस्थिती दर्शविणारे विवरणपत्र.	३२
(६)	विवरण क्रमांक ६	:	विधानसभा सदस्यांच्या उपस्थितीची टक्केवारी.	३३
(७)	विवरण क्रमांक ७	:	महाराष्ट्र विधानसभेच्या सन २०२१ च्या द्वितीय अधिवेशनातील (जुलै, २०२१) दैनंदिन कार्यवाहीचा संक्षिप्त वृत्तांत.	४८
(८)	विवरण क्रमांक ८	:	महाराष्ट्र विधानसभा नियम ८ (१) अन्वये अध्यक्षांनी नामनिर्देशित केलेली सभाध्यक्षांची तालिका.	७३
(९)	विवरण क्रमांक ९	:	विविध समित्यांवर / संस्थांवर / मंडळांवर / विद्यापीठांवर सदस्यांची निवडणूक व नामनियुक्ती.	७४
(१०)	विवरण क्रमांक १०	:	विविध समित्यांच्या बैठका.	७५
(११)	विवरण क्रमांक ११	:	शासकीय विधेयकांसंबंधी सांख्यिकीय माहिती.	७८

(सहा)

(१२)	विवरण क्रमांक १२	:	संविधान सुधारणेच्या अनुसमर्थनाचा प्रस्ताव.	८३
(१३)	विवरण क्रमांक १३	:	पुरःस्थापीत अशासकीय विधेयके.	८३
(१४)	विवरण क्रमांक १४	:	विचारात घेण्यात आलेली अशासकीय विधेयके.	८३
(१५)	विवरण क्रमांक १५	:	अध्यादेश नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्ताव.	८३
(१६)	विवरण क्रमांक १६	:	पुरवणी खर्चाच्या मागण्या.	८४
(१७)	विवरण क्रमांक १७	:	पुरवणी खर्चाच्या मागण्यांवरील कपात सूचना.	८७
(१८)	विवरण क्रमांक १८	:	पुरवणी विनियोजन विधेयकावरील मुद्दे.	८८
(१९)	विवरण क्रमांक १९	:	अध्यक्षांना पदावरून दूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव.	८९
(२०)	विवरण क्रमांक २०	:	उपाध्यक्षांना पदावरून दूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव.	८९
(२१)	विवरण क्रमांक २१	:	मा.अध्यक्षांवर विश्वास व्यक्त करण्याबाबतचा प्रस्ताव. (म.वि.स.नियम २३ अन्वये).	९०
(२२)	विवरण क्रमांक २२	:	एखाद्या व्यक्तीविरुद्ध करावयाच्या अभिकथनासंबंधी सूचना (म.वि.स. नियम ३५ अन्वये).	९०
(२३)	विवरण क्रमांक २३	:	मंत्र्यांनी केलेली निवेदने (म.वि.स. नियम ४७ अन्वये).	९१
(२४)	विवरण क्रमांक २४	:	सदस्यांचे वैयक्तिक स्पष्टीकरण (म.वि.स. नियम ४८ अन्वये).	९१
(२५)	विवरण क्रमांक २५	:	नियम स्थगित करण्याबाबतचा प्रस्ताव (म.वि.स. नियम ५७ अन्वये).	९२

(सात)

(२६)	विवरण क्रमांक २६	:	अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम ९४ अन्वये) सर्वसाधारण.	१०४
(२७)	विवरण क्रमांक २७	:	मंत्रीमंडळावर अविश्वास व्यक्त करणारा प्रस्ताव (म.वि.स. नियम ९५ अन्वये).	१०४
(२८)	विवरण क्रमांक २८	:	मंत्रीमंडळावर विश्वास व्यक्त करणारा प्रस्ताव (म.वि.स. नियम २३ अन्वये).	१०४
(२९)	विवरण क्रमांक २९	:	स्थगन प्रस्ताव (म.वि.स. नियम ९७ अन्वये).	१०५
(३०)	विवरण क्रमांक ३०	:	सभागृहात उपस्थित करण्यात आलेले औचित्याचे मुद्दे.	१०९
(३१)	विवरण क्रमांक ३१	:	औचित्याच्या मुद्द्यांवरील माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.	१०९
(३२)	विवरण क्रमांक ३२	:	पॉईंट ऑफ इन्फॉर्मेशनच्या माध्यमातून मा.सदस्यांनी उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांसंदर्भात मा.अध्यक्षांच्या निदेशानुसार संबंधीत मंत्र्यांनी केलेली निवेदने.	१०९
(३३)	विवरण क्रमांक ३३	:	अल्पकालीन चर्चा (म.वि.स. नियम १०१ अन्वये).	१०९
(३४)	विवरण क्रमांक ३४	:	अल्पकालीन चर्चेवरील अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.	११०
(३५)	विवरण क्रमांक ३५	:	लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये).	११०
(३६)	विवरण क्रमांक ३६	:	लक्षवेधी सूचनेवरील अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये).	११०
(३७)	विवरण क्रमांक ३७	:	शासकीय ठराव (म.वि.स. नियम ११० अन्वये).	१११
(३८)	विवरण क्रमांक ३८	:	अशासकीय ठराव (म.वि.स. नियम १०६ अन्वये).	११८
(३९)	विवरण क्रमांक ३९	:	समिती नियुक्त करण्याबाबत प्रस्ताव (म.वि.स. नियम ११४ अन्वये).	११८

(आठ)

(४०)	विवरण क्रमांक ४०	:	समिती न्युक्त करण्याबाबत प्रस्ताव (सर्वसाधारण) (म.वि.स. नियम १६३ अन्वये).	११८
(४१)	विवरण क्रमांक ४१	:	विशेषाधिकार सूचनांसंबंधी माहिती (म.वि.स. नियम २७३ अन्वये).	११९
(४२)	विवरण क्रमांक ४२	:	सांविधिक प्रस्ताव (म.वि.स. नियम २९० अन्वये).	१३८
(४३)	विवरण क्रमांक ४३	:	अंतिम आठवडा प्रस्ताव (म.वि.स. नियम २९२ अन्वये).	१३८
(४४)	विवरण क्रमांक ४४	:	अंतिम आठवडा प्रस्तावावरील चर्चेसंबंधातील अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवणे (म.वि.स. नियम २९२ अन्वये).	१३८
(४५)	विवरण क्रमांक ४५	:	सार्वजनिक हितसंबंधातील इतर बाबतीतील प्रस्ताव (म.वि.स. नियम २९३ अन्वये).	१३८
(४६)	विवरण क्रमांक ४६	:	सार्वजनिक हितसंबंधाच्या बाबीवर चर्चेबाबत अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.	१३९
(४७)	विवरण क्रमांक ४७	:	श्वेतपत्रिका सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.	१३९
(४८)	विवरण क्रमांक ४८	:	मत विभाजन.	१३९
(४९)	विवरण क्रमांक ४९	:	तारांकित/ अतारांकित/ अल्पसूचना प्रश्न व प्रश्नातुन उदभवलेल्या अर्धा-तास चर्चा यावरील कार्यवाहीचे विवरण पत्र.	१४०
(५०)	विवरण क्रमांक ५०	:	तारांकित व अतारांकित प्रश्नांसंबंधी माहिती.	१४२
(५१)	विवरण क्रमांक ५१	:	तारांकित प्रश्नांची विभागनिहाय सांख्यिकीय माहिती.	१४४
(५२)	विवरण क्रमांक ५२	:	मूळ अतारांकित प्रश्नांची विभागनिहाय सांख्यिकीय माहिती.	१४९
(५३)	विवरण क्रमांक ५३	:	अल्पावधी सूचना प्रश्नांसंबंधी कार्यवाहीचे विवरण.	१५३

(नऊ)

(५४)	विवरण क्रमांक ५४	:	तोंडी उत्तरित झालेल्या तारार्कित स्वीकृत प्रश्नांचे विवरणपत्र.	१५३
(५५)	विवरण क्रमांक ५५	:	अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम ९४ अन्वये प्रश्नातून उद्भवणाऱ्या सूचना).	१५३
(५६)	विवरण क्रमांक ५६	:	प्रश्नांच्या उत्तरावरून उद्भवणाऱ्या पुरेशा सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींविषयी म.वि.स. नियम ९४ अन्वये अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करण्यासाठी आलेल्या सुचनांचे विवरणपत्र.	१५४
(५७)	विवरण क्रमांक ५७	:	प्रश्नांसंबंधी विशेष माहिती.	१५४
(५८)	विवरण क्रमांक ५८	:	वैधानिक प्राधिकाराखाली विधानसभेसमोर ठेवलेल्या कागदपत्रांची यादी.	१५५
(५९)	विवरण क्रमांक ५९	:	कार्यावलीचे पुरवणी पत्र.	१६२

राज्य मंत्रिमंडळाची यादी

(दिनांक १२ एप्रिल, २०२१ रोजीच्या शासन राजपत्राप्रमाणे)

अ.क्र. (१)	मंत्र्यांची नावे (२)	विभाग (३)
मुख्यमंत्री		
१. श्री. उध्दव बाळासाहेब ठाकरे	:	सामान्य प्रशासन, विधी व न्याय, वने व भूकंप पुनर्वसन, माहिती तंत्रज्ञान, माहिती व जनसंपर्क, आणि इतर कोणत्याही मंत्र्यांना विवक्षितपणे नेमून न दिलेले विभाग किंवा विषय.
उप मुख्यमंत्री		
२. श्री. अजित अनंतराव पवार	:	वित्त, नियोजन, राज्य उत्पादन शुल्क
मंत्री		
३. श्री. सुभाष राजाराम देसाई	:	उद्योग, खनिकर्म, मराठी भाषा
४. श्री. अशोक शंकरराव चव्हाण	:	सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून)
५. श्री. छगन चंद्रकांत भुजबळ	:	अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण
६. श्री. दिलीप दत्तात्रय वळसे-पाटील	:	गृह
७. श्री. जयंत राजाराम पाटील	:	जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास
८. श्री. विजय ऊर्फ बाळासाहेब भाऊसाहेब थोरात	:	महसूल
९. डॉ. राजेंद्र भास्करराव शिंगणे	:	अन्न व औषध प्रशासन
१०. श्री. राजेश अंकुशराव टोपे	:	सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण
११. श्री. नवाब मोहम्मद इस्लाम मलिक	:	अल्पसंख्याक विकास व औकाफ, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता
१२. श्री. हसन मियालाल मुश्रीफ	:	ग्रामविकास, कामगार
१३. डॉ. नितीन काशिनाथ राऊत	:	ऊर्जा आणि नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा

अ.क्र. (१)	मंत्र्यांची नावे (२)	विभाग (३)
१४.	श्रीमती वर्षा एकनाथ गायकवाड	: शालेय शिक्षण
१५.	डॉ. जितेंद्र सतिश आव्हाड	: गृहनिर्माण
१६.	श्री. एकनाथ संभाजी शिंदे	: नगरविकास, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम).
१७.	श्री. सुनिल छत्रपाल केदार	: पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास, क्रीडा व युवक कल्याण.
१८.	श्री. विजय नामदेवराव वडेटीवार	: इतर मागास बहुजन कल्याण, खार जमिनी विकास, आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन
१९.	श्री. अमित विलासराव देशमुख	: वैद्यकीय शिक्षण, सांस्कृतिक कार्य
२०.	श्री. उदय रविंद्र सामंत	: उच्च व तंत्रशिक्षण
२१.	श्री. दादाजी दगडू भुसे	: कृषि, माजी सैनिक कल्याण
२२.	श्री. गुलाबराव रघुनाथ पाटील	: पाणीपुरवठा व स्वच्छता
२३.	अॅड. के. सी. पाडवी	: आदिवासी विकास
२४.	श्री. संदिपानराव आसाराम भुमरे	: रोजगार हमी, फलोत्पादन
२५.	श्री. शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पांडुरंग पाटील	: सहकार, पणन
२६.	अॅड. अनिल दत्तात्रय परब	: परिवहन, संसदीय कार्य
२७.	श्री. अस्लम रमजान अली शेख	: वस्त्रोद्योग, मत्स्यव्यवसाय, बंदरे
२८.	अॅड. यशोमती चंद्रकांत ठाकूर (सोनावणे)	: महिला व बाल विकास
२९.	श्री. शंकरराव यशवंतराव गडाख	: मृद व जलसंधारण
३०.	श्री. धनंजय पंडितराव मुंडे	: सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य
३१.	श्री. आदित्य उध्दव ठाकरे	: पर्यटन, पर्यावरण व वातावरणीय बदल, राजशिष्टाचार

राज्यमंत्री

अ.क्र. (१)	राज्यमंत्र्यांची नावे (२)	विभाग (३)
१.	श्री. अब्दुल सत्तार	: महसूल, ग्रामविकास, बंदरे, खार जमिनी विकास, विशेष सहाय्य.
२.	श्री. सतेज ऊर्फ बंटी डी. पाटील	: गृह (शहरे), गृहनिर्माण, परिवहन, माहिती तंत्र-ज्ञान, संसदीय कार्य, माजी सैनिक कल्याण.
३.	श्री. शंभूराज शिवाजीराव देसाई	: गृह (ग्रामीण), वित्त, नियोजन, राज्य उत्पादन शुल्क, कौशल्य विकास व उद्योजकता, पणन.
४.	श्री. ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू बाबाराव कडू	: जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास, शालेय शिक्षण, महिला व बाल विकास, इतर मागास बहुजन कल्याण, कामगार.
५.	श्री. दत्तात्रय विठोबा भरणे	: सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून), मृद व जलसंधारण, वने, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय, सामान्य प्रशासन.
६.	डॉ. विश्वजीत पतंगराव कदम	: सहकार, कृषि, सामाजिक न्याय, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण, अल्पसंख्याक विकास व औकाफ, मराठी भाषा.
७.	श्री. राजेंद्र शामगोंडा पाटील यड्रावकर	: सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण, वैद्यकीय शिक्षण, अन्न व औषध प्रशासन, वस्त्रोद्योग, सांस्कृतिक कार्य.
८.	श्री. संजय बाबुराव बनसोडे	: पर्यावरण, पाणीपुरवठा व स्वच्छता, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम), रोजगार हमी, भूकंप पुनर्वसन, संसदीय कार्य.

-
९. श्री. प्राजक्त प्रसादराव तनपुरे : नगरविकास, ऊर्जा, आदिवासी विकास, उच्च व तंत्र शिक्षण, आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन.
१०. श्रीमती आदिती सुनिल तटकरे : उद्योग, खनिकर्म, पर्यटन, फलोत्पादन, क्रीडा व युवक कल्याण, राजशिष्टाचार, माहिती व जनसंपर्क, विधी व न्याय.
-

महाराष्ट्र विधानसभा

आवाहनपत्र

क्रमांक ८८५३/अ,
महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, बॅकबे रेक्लमेशन,
मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : १० जून, २०२१
ज्येष्ठ १९, १९४३ (शके)

प्रति,

महाराष्ट्र विधानसभेचे सर्व सदस्य (मंत्री व राज्यमंत्री यांसह).

महोदय/महोदया,

कळविण्यात येत आहे की, महाराष्ट्र राज्याच्या राज्यपालांनी भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४ अन्वये त्यांना प्रदान केलेले अधिकार वापरून महाराष्ट्र विधानसभेचे अधिवेशन, सोमवार, दिनांक ५ जुलै, २०२१ रोजी सकाळी ११-०० वाजता मुंबई येथील विधान भवनात भरविण्याचे ठरविले आहे (महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, अधिसूचना क्रमांक ८८५१/अ, दिनांकित १० जून, २०२१ पहा). म्हणून, महाराष्ट्र विधानसभा नियमांतील नियम ३ अन्वये मी आपणांस विनंती करतो की, आपण वर नमूद केलेल्या वेळी मुंबई येथील विधान भवनात विधानसभेच्या अधिवेशनासाठी उपस्थित रहावे.

आपला स्नेहांकित,

(राजेन्द्र ग. भागवत)

सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक-मध्य उप-विभाग

वर्ष ७, अंक २०(३)]

गुरुवार, जून १०, २०२१/ज्येष्ठ २०, शके १९४३

[पृष्ठ १, किंमत : रुपये ४.००

असाधारण क्रमांक ३१

प्राधिकृत प्रकाशन

अधिसूचना

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

विधान भवन, बॅंकवे रेल्वेमेशन, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांकित १० जून २०२१.

भारताचे संविधान.

क्रमांक ८८५१/अ.—महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आदेश सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

“मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (१) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे महाराष्ट्र विधानसभेची बैठक, विधान भवन, मुंबई येथे सोमवार, दिनांक ५ जुलै, २०२१ रोजी सकाळी ११-०० वाजता अभिनिर्वात करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

राजेन्द्र ग. भागवत,
सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

विधान भवन, बॅंकवे रेल्वेमेशन, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांकित १० जून २०२१.

भारताचे संविधान.

क्रमांक ८८५२/ई-२.—महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आदेश सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

“मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (१) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे महाराष्ट्र विधानपरिषदेची बैठक, विधान भवन, मुंबई येथे सोमवार, दिनांक ५ जुलै, २०२१ रोजी दुपारी १२-०० वाजता अभिनिर्वात करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

राजेन्द्र ग. भागवत,
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

महाराष्ट्र विधानसभा

बैठकींची दिनदर्शिका

द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन
(जुलै, २०२१)

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२.

महाराष्ट्र विधानसभा
बैठकीची दिनदर्शिका
द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन, जुलै, २०२१

जुलै, २०२१

सोमवार, दिनांक ०५	(१) अध्यादेश सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे. (२) सन २०२१-२२ च्या पुरवणी मागण्या सादर करणे. (३) शासकीय कामकाज. (४) शोक प्रस्ताव.
मंगळवार, दिनांक ०६	(१) सन २०२१-२०२२ च्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा व मतदान (पहिला व शेवटचा दिवस) (चर्चारोध). (२) पुरवणी विनियोजन विधेयक. (३) शासकीय कामकाज.

विधान भवन :
 मुंबई,
 दिनांक : २२ जून, २०२१.

राजेन्द्र ग. भागवत,
 सचिव,
 महाराष्ट्र विधानसभा.

टिप :- दिवसाच्या कामकाजाच्या कार्यक्रमा पत्रिकेनुसार वरील दिनदर्शिकेत दर्शविण्यात आलेल्या कामकाजात फेरफार होण्याची शक्यता आहे.

MAHARASHTRA LEGISLATIVE ASSEMBLY
CALENDAR OF MEETINGS

SECOND (MONSOON) SESSION
(JULY, 2021)

MAHARASHTRA LEGISLATURE SECRETARIAT
VIDHAN BHAVAN, MUMBAI 400 032
2021

MAHARASHTRA LEGISLATIVE ASSEMBLY
CALENDAR OF MEETINGS
SECOND (MONSOON) SESSION, JULY, 2021

July, 2021

Monday, the 5 th	(1) Laying of Ordinances on the Table of the House. (2) Presentation of Supplementary Demands for the Year 2021-2022. (3) Government Business. (4) Condolence Motion.
Tuesday, the 6 th	(1) Discussion and Voting on Supplementary Demands for the Year 2021-2022 (First and Last Day) (Guillotine). (2) Supplementary Appropriation Bill. (3) Government Business.

Vidhan Bhavan :
Mumbai,
Date : 22nd June, 2021.

RAJENDRA BHAGWAT,
Secretary,
Maharashtra Legislative Assembly.

Note :- The above Calendar is likely to be changed according to the Order of Business for the Day.

महाराष्ट्र विधानसभेचे **द्वितीय (पावसाळी)** अधिवेशन विधान भवन, मुंबई येथे सोमवार, दिनांक ५ जुलै, २०२१ रोजी सुरु झाले व मंगळवार, दिनांक ६ जुलै, २०२१ रोजी संस्थगित करण्यात आले. उक्त कालावधीत एकूण ०२ बैठका घेण्यात आल्या एकूण ८ तास १६ मिनिटे कामकाज चालले.

राज्यपालांचे अभिभाषण
निरंक

शपथ घेणे किंवा दृढकथन करणे
(विवरण क्र. १)

निरंक

नामनियुक्ती व निवडणूक

मा. अध्यक्षानी सोमवार दिनांक सोमवार, दिनांक ५ जुलै, २०२१ रोजी सभाध्यक्ष-तालिकेवर अनुक्रमे चार सदस्य नामनिर्देशित केले. (विवरण क्र. ८)

अर्थसंकल्पीय कामकाज

सन २०२१-२०२२ च्या पुरवणी मागण्या सोमवार, दिनांक ५ जुलै, २०२१ रोजी सभागृहास सादर करण्यात आल्या.

महाराष्ट्र विधानसभा नियमातील नियम ५७ अन्वये पुरवणी मागण्यांवरील चर्चेच्यासंदर्भात विधानसभा नियम २६० (२) मधील तीन दिवसांच्या कालावधीची तरतूद स्थगित करण्याबाबतचा प्रस्ताव मा.उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री यांनी दिनांक ६ जुलै, २०२१ रोजी सभागृहात मांडला व सदर प्रस्ताव सभागृहाने संमत केला. एकूण २७ विभागाच्या पुरवणी मागण्यांवर दिनांक ६ जुलै, २०२१ रोजी चर्चा व मतदान झाले. या पुरवणी मागण्यांवर एकूण ९३ कपात सूचना प्राप्त झाल्या, त्यापैकी ६६ कपात सूचना मान्य व २७ कपात सूचना अमान्य करण्यात आल्या. मान्य झालेल्या कपात सूचनांपैकी एकही कपात सूचना सभागृहात मांडण्यात आली नाही.

मंगळवार, दिनांक ६ जुलै, २०२१ रोजी सन २०२१ चे वि.स.वि. क्रमांक १६ -महाराष्ट्र (व्दितीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२१ संमत करण्यात आले.

शासनाच्या सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग या विभागांतर्गत संस्थानी दिनांक १ एप्रिल, २०२० ते ३१ मार्च, २०२१ या कालावधीत घेतलेले कर्ज व त्यावरील व्याजास देण्यात आलेल्या हमी विषयीचे विवरणपत्र दिनांक ६ जुलै, २०२१ रोजी मा.उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री यांनी सभागृहाच्या पटलावर ठेवले.

वैधानिक विकास मंडळनिहाय अनिवार्य प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) व कार्यक्रमांतर्गत मंजूर नियतव्यय व प्रत्यक्ष झालेल्या खर्चाबाबतची माहिती संबंधित विभागाच्या मा.मंत्री महोदयांनी सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

अ.क्र.	विभाग	सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेली माहिती		सभागृहाच्या पटलावर माहिती ठेवण्यात आल्याचा दिनांक	सभागृहाच्या पटलावर माहिती ठेवणारे विभागाचे मंत्री / राज्यमंत्री
		अनिवार्य	कार्यक्रमांतर्गत		
१)	वित्त विभाग	२०१९-२०२०		५ जुलै, २०२१	मा.उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री
२)	अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	२०१९-२०२०			मा.अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री
३)	अल्पसंख्यांक विकास विभाग	२०१९-२०२०			मा. अल्पसंख्यांक विकास मंत्री
४)	गृहनिर्माण विभाग	२०१९-२०२०			मा.गृहनिर्माण मंत्री

(१७)

अभिनंदनपर प्रस्ताव

निरंक

शोक प्रस्ताव

सन २०२१ मधील विधानसभेच्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनातील सोमवार, दिनांक ५ जुलै, २०२१ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र विधानसभेच्या बैठकीत श्री. रावसाहेब जयवंतराव अंतापूरकर, वि.स.स., श्री. राजीव शंकरराव सातव, विद्यमान राज्यसभा सदस्य व माजी वि.स.स., सर्वश्री. संजय वामन देवतळे, रामप्रसादजी विठ्ठलराव बोराडे, माजी वि.स.स. व माजी मंत्री, सर्वश्री एकनाथ महादेव गायकवाड, गंगाधरराव मोहनरावजी देशमुख-कुंटुरकर, माजी वि.स.स. व माजी राज्यमंत्री, श्री. शंकर सखाराम नम, माजी वि.स.स. व माजी उप मंत्री, सर्वश्री संभाजी हरी पवार, एकनाथराव पांडुरंग साळवे, केशवराव देवराव महिंद्रे-पाटील, हरिभाऊ रामराव बरकुले, आनंदरावजी तुकाराम वंजारी, रमाकांत शंकर मयेकर, दत्तात्रय उघडु महाजन, प्रकाशराव उत्तमराव डहाके, योगेंद्र रेशमा भोये, पास्कल जान्या धनारे, माजी वि.स.स., श्रीमती ज्योती सुरेश कलानी, माजी वि.स.स. व श्रीमती लताबाई श्रीकृष्ण तांबे, माजी वि.स.स. यांच्या दुःखद निधनाबद्दल शोक प्रस्ताव सर्वानुमते संमत करण्यात आला. मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांनी शोक प्रस्ताव मांडला. त्यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्यानंतर सर्व सन्माननीय सदस्यांनी थोडा वेळ स्तब्ध उभे राहून दिवंगतांच्या स्मृतीस आदरांजली वाहिली.

तसेच सन २०२१ मधील विधानसभेच्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनातील मंगळवार, दिनांक ६ जुलै, २०२१ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र विधानसभेच्या बैठकीत श्रीमती गिरजाबाई मच्छिंद्रनाथ जाधव, माजी वि.स.स. यांच्या दुःखद निधनाबद्दल शोक प्रस्ताव सर्वानुमते संमत करण्यात आला. मा. उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांनी शोक प्रस्ताव मांडला. त्यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्यानंतर सर्व सन्माननीय सदस्यांनी थोडा वेळ स्तब्ध उभे राहून दिवंगतांच्या स्मृतीस आदरांजली वाहिली.

(१९)

अध्यादेश सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे

निरंक

विविध घोषणा

- १) विधानसभेने संमत केलेल्या विधेयकांना विधानपरिषदेची संमती व दोन्ही सभागृहांनी संमत केलेल्या विधेयकांना राज्यपालांची अधिसंमती मिळाल्याचे जाहीर करण्यात आले.
- २) मंगळवार, दिनांक ६ जुलै, २०२१ रोजी अधिवेशन संस्थगित झाल्याची घोषणा करण्यात आली.

शासकीय विधेयके

सन २०२१ च्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनात एकूण १२ विधेयके विधानसभेत पुरःस्थापित करण्यात आली. त्यापैकी विधानसभेने एकूण ९ विधेयके संमत केली व दोन्ही सभागृहांनी एकूण ९ विधेयके संमत केली. तसेच ३ विधेयके लोकाभिप्राय अजमाविण्याकरिता परिसृत करण्यात आली.

(२२)

अशासकीय विधेयके

निरंक

(२३)

अध्यादेश नापंसत करण्यासंबंधी प्रस्ताव

निरंक

सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेले विविध अहवाल

अ. क्र.	विषय	विधानसभेत ठेवण्यात आलेला दिनांक	अहवालावर सभागृहा- मध्ये चर्चा झाल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
१)	महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोग, यांचा सन २०१४-२०१५, २०१५-२०१६, २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ या वर्षांचा अनुक्रमे चौदावा, पंधरावा, सोळावा व सतरावा वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---
२)	महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा छप्पनावा वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---
३)	नाशिक जिल्हा सुरक्षा मंडळ, नाशिक यांचे सन २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---
४)	पुणे जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ, पुणे यांचे सन २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---
५)	जळगाव जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, जळगाव यांचे सन २००३-२००४ ते २०१६-२०१७ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---
६)	रत्नागिरी व सिंधुदूर्ग जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, रत्नागिरी यांचे सन २००९-२०१० ते २०१७-२०१८ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---
७)	अकोला-वाशिम-बुलढाणा जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, अकोला यांचे सन २०१४-२०१५ ते २०१८-२०१९ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---
८)	सातारा जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, सातारा यांचे सन २०००-२००१ ते २०१०-२०११ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---
९)	इचलकरंजी जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, इचलकरंजी यांचे सन २०११-२०१२ ते २०१८-२०१९ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---

१०)	किराणा बाजार व दुकाने मंडळ, बृहन्मुंबई, ठाणे, रायगड व पालघर जिल्ह्यांकरिता) यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा पन्नासावा वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---
११)	पुणे माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, यांचे सन २००१-२००२ ते २००४-२००५ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---
१२)	मुंबई भाजीपाला बाजार असंरक्षित कामगार मंडळ, मुंबई यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा तेहतिसावा वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---
१३)	झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, मुंबई यांचे सन २०१८-२०१९ या वर्षाचे वार्षिक लेखे.	५ जुलै, २०२१	---
१४)	महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा त्रेपन्नावा वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---
१५)	महाराष्ट्र माजी सैनिक महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा चौदावा वार्षिक अहवाल.	५ जुलै, २०२१	---
१६)	महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा हक्क आयोग यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	६ जुलै, २०२१	---
१७)	कोकण विकास महामंडळ, मर्यादित यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा एकोणपन्नासावा वार्षिक अहवाल.	६ जुलै, २०२१	---
१८)	पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा एकोणपन्नासावा वार्षिक अहवाल.	६ जुलै, २०२१	---
१९)	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक हिशेब.	६ जुलै, २०२१	---
२०)	गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद यांचा सन २०१६-१७ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल.	६ जुलै, २०२१	---
२१)	महाराष्ट्र भूविकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ चे लेखापरीक्षण अहवाल.	६ जुलै, २०२१	---
२२)	महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोगाचा सन २००४-०५ ते २०१२-१३ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	६ जुलै, २०२१	---
२३)	अकोला-वाशिम-बुलढाणा जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, यांचे सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	६ जुलै, २०२१	---

२४)	सुरक्षा रक्षक मंडळ बृहन्मुंबई व ठाणे जिल्हा यांचे सन २०१८-२०१९ ते २०१९-२०२० या वर्षाचे अनुक्रमे अडतीसावा व एकोणचाळीसावा वार्षिक अहवाल.	६ जुलै, २०२१	---
२५)	श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ मुंबई यांचा सन २००८-२००९ ते २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल.	६ जुलै, २०२१	---
२६)	महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	६ जुलै, २०२१	---
२७)	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ सूत्रधारी कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा चौदावा वार्षिक अहवाल.	६ जुलै, २०२१	---
२८)	महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.	६ जुलै, २०२१	---
२९)	महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक लेखा अहवाल.	६ जुलै, २०२१	---
३०)	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, मुंबई यांचा सन २०१४-२०१५ ते २०१७-१८ या वर्षाचा वार्षिक प्रशासन अहवाल	६ जुलै, २०२१	---
३१)	महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल, वार्षिक लेखे आणि लेखापरिक्षण अहवाल	६ जुलै, २०२१	---
३२)	महिला आर्थिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१९-२०२० चा पंचेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.	६ जुलै, २०२१	---

**या सचिवालयातील विविध कक्षांकडून सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेले अहवाल
याद्या, विवरणपत्रे, माहिती व इतर कागदपत्रे**

अ. क्र.	अहवालाचे नाव	सभागृहासमोर ठेवल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)
(१)	सन २०२१ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनात दिनांक १ मार्च, २०२१ ते दिनांक १० मार्च, २०२१ या कालावधीत मा.मंत्री /मा.राज्यमंत्री महोदयांनी विधानसभा सभागृहात दिलेल्या एकूण ६५ आश्वासनांची यादी तसेच सन २०२१ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन संस्थगित झाल्यानंतर, आतापर्यंत पूर्तता करण्यात आलेल्या एकूण १९२ आश्वासनांच्या पूर्ततेची विवरणपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आली.	दिनांक ६ जुलै, २०२१

(२८)

विवरण क्रमांक - २

शपथ घेणे किंवा दृढकथन करणे

निरंक

विवरण क्रमांक -२
बैठकीचे दिनांक व वेळ

अ.क्र. (१)	बैठकीचा दिनांक (२)	बैठकीची वेळ पासून पर्यंत (३)	एकूण वेळ तास मिनिटे (४)		
१.	सोमवार, दिनांक ५ जुलै, २०२१	सकाळी ११-०० ते दुपारी १२-५५	०१	-	५५
		दुपारी ०१-०५ ते दुपारी ०१-०९	००	-	०४
		दुपारी ०१-२४ ते दुपारी ०१-२५	००	-	०१
		दुपारी ०२-२५ ते दुपारी ०३-४६	०१	-	२१
२.	मंगळवार, दिनांक ०६ जुलै, २०२१	सकाळी ११-०० ते सकाळी ०३-५५	०४	-	५५
			०८	-	१६

एकूण : आठ तास सोळा मिनिटे

विवरण क्रमांक - ३
बैठकीचे दिनांक व स्थगितीमुळे वाया गेलेला वेळ

अ.क्र. (१)	बैठकीचा दिनांक (२)	बैठकीची वेळ पासून पर्यंत (३)	एकूण वेळ तास मिनिटे (४) १.		
१.	सोमवार, दिनांक ०५ जुलै, २०२१	दुपारी १२-५५ ते दुपारी ०१-०५	००	-	१०
		दुपारी ०१-०९ ते दुपारी ०१-२४	००	-	१५
		दुपारी ०१-२५ ते दुपारी ०२-२५	०१	-	००
२.	मंगळवार, दिनांक ०६ जुलै २०२१	--	-	-	-
			०१	-	२५

एकूण : एक तास पंचवीस मिनिटे.

(३१)

विवरण क्रमांक - ४

मंत्री उपस्थित नसल्यामुळे वाया गेलेला वेळ

निरंक

विवरण क्रमांक ५

विधानसभा द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन २०२१

दिनांक ५ जुलै ते ६ जुलै २०२१

महाराष्ट्र विधानसभेच्या सदस्यांच्या उपस्थितीचे दिवस व बैठकीच्या एकंदर दिवसांची टक्केवारी

(मा. उपाध्यक्ष, मा. उप मुख्यमंत्री, मंत्री, राज्यमंत्री, विरोधी पक्ष नेता व्यतिरिक्त)

एकूण बैठकांची संख्या - २

अ.क्र .	वार व दिनांक	एकूण सदस्य संख्या	उपस्थिती संख्या	अनुपस्थितीची संख्या
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१.	सोमवार, दिनांक ५ जुलै, २०२१	२४८	२२६	२२
२.	मंगळवार, दिनांक ६ जुलै २०२१	*२३६	२०२	३४

सर्वश्री डॉ. संजय कुटे, अॅड. आशिष शेलार, अॅड. पराग अळवणी सर्वश्री अभिमन्यु पवार, गिरीष महाजन, अतुल भातखळकर, हरिष पिंपळे, राम सातपुते, जयकुमार रावल, योगेश सागर, नारायण कुचे, किर्तीकुमार ऊर्फ बंटी भांगडीया यांचे सदस्यत्व एक वर्षाकरिता निलंबित करण्यात आले आहे.

विवरण क्रमांक - ६
विधानसभा द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन २०२१
दिनांक ५ जुलै ते ६ जुलै २०२१
महाराष्ट्र विधानसभेच्या सदस्यांच्या उपस्थितीचे दिवस व बैठकीच्या एकंदर दिवसांची
टक्केवारी
 (मा. उपाध्यक्ष, मा. उप मुख्यमंत्री, मंत्री, राज्यमंत्री, विरोधी पक्ष नेता व्यतिरिक्त)
 एकूण बैठकांची संख्या - २

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१.	आत्राम, श्री. धर्मरावबाबा भगवंतराव (अहेरी)	२	०	१००%
२.	आबिटकर, श्री. प्रकाश आनंदराव (राधानगरी)	०	२	०%
३.	अडसड, श्री. प्रताप अरुणभाऊ (धामणगाव रेल्वे)	२	०	१००%
४.	अग्रवाल, श्री. विनोद (गोंदिया)	१	१	५०%
५.	आहेर, डॉ. राहुल दौलतराव (चांदवड)	२	०	१००%
६.	आहिरे, श्रीमती सरोज बाबुलाल (देवळाली)	२	०	१००%
७.	आयलानी, श्री. कुमार उत्तमचंद (उल्हासनगर)	२	०	१००%
८.	आजबे, श्री. बाळासाहेब भाऊसाहेब (आष्टी)	२	०	१००%
९.	*अळवणी, श्री. पराग (विलेपार्ले)	१	१	५०%
१०.	आवताडे, श्री समाधान महादेव	२	०	१००%
११.	आवाडे, श्री. प्रकाश आण्णा (इचलकरंजी)	२	०	१००%

१२.	आवळे, श्री. राजू (बाबा) (हातकणंगले)	२	०	१००%
१३.	आजमी, श्री. अबू आसिम (मानखुर्द शिवाजीनगर)	२	०	१००%
१४.	बाबर, श्री. अनिलभाऊ (खानापूर)	२	०	१००%
१५.	बागडे, श्री. हरीभाऊ किसनराव (फुलंब्री)	२	०	१००%
१६.	बालदी, श्री. महेश (उरण)	१	१	५०%
१७.	बंब, श्री. प्रशांत बन्सीलाल (गंगापूर)	२	०	१००%
१८.	बांगर, श्री. संतोष लक्ष्मणराव (कळमनुरी)	२	०	१००%
१९.	बनकर, श्री. दिलीपराव शंकरराव (निफाड)	२	०	१००%
२०.	बनसोडे, श्री. अण्णा दादू (पिंपरी)	०	२	०%
२१.	बेनके, श्री. अतुल वल्लभ (जुन्नर)	२	०	१००%
२२.	*भांगडिया, श्री. बंटी (चिमुर्)	१	१	५०%
२३.	भारसाकळे, श्री. प्रकाश गुणवंतराव (आकोट)	२	०	१००%
२४.	*भातखळकर, श्री. अतुल (कांदिवली पूर्व)	१	१	५०%
२५.	भोईर, श्री. विश्वनाथ आत्माराम (कल्याण पश्चिम)	२	०	१००%
२६.	भोळे, श्री. सुरेश दामू (राजूमामा) (जळगाव शहर)	२	०	१००%
२७.	भोंडेकर, श्री. नरेंद्र भोजराज (भंडारा)	२	०	१००%
२८.	भोसले, श्री. शिवेंद्रसिंह अभयसिंहराजे (सातारा)	२	०	१००%
२९.	भोयर, डॉ. पंकज राजेश (वर्धा)	२	०	१००%

३०.	भुसारा, श्री. सुनिल चंद्रकांत (विक्रमगड)	२	०	१००%
३१.	भुयार, श्री. देवेंद्र महादेवराव (मोर्शी)	२	०	१००%
३२.	बोदकुरवार, श्री. संजिवरेड्डी बापूराव (वणी)	२	०	१००%
३३.	बोरनारे, श्री. रमेश नानासाहेब (वैजापूर)	२	०	१००%
३४.	बोरसे, श्री. दिलीप मंगळू (बागलान)	२	०	१००%
३५.	चंद्रीकापुरे, श्री. मनोहर गोवर्धन (अर्जुनी मोरगाव)	२	०	१००%
३६.	चौधरी, श्री. शिरीष मधुकरराव (रावेर)	२	०	१००%
३७.	चौधरी, श्रीमती मनिषा अशोक (दहिसर)	२	०	१००%
३८.	चौगुले, श्री. महेश प्रभाकर (भिवंडी पश्चिम)	१	१	५०%
३९.	चव्हाण, श्री. दिपक प्रल्हाद (फलटण)	२	०	१००%
४०.	चव्हाण, श्री. मंगेश रमेश (चाळीसगाव)	०	२	०%
४१.	चव्हाण, श्री. पृथ्वीराज दाजीसाहेब (कराड दक्षिण)	२	०	१००%
४२.	चव्हाण, श्री. रविंद्र दत्तात्रय (डोंबिवली)	१	१	५०%
४३.	चौधरी, श्री. अजय विनायक (शिवडी)	२	०	१००%
४४.	चौगुले, श्री. ज्ञानराज धोंडिराम (उमरगा)	२	०	१००%
४५.	दळवी, श्री. महेंद्र हरी (अलिबाग)	२	०	१००%
४६.	दानवे, श्री. संतोष रावसाहेब (भोकरदन)	१	१	५०%
४७.	दरोडा, श्री. दौलत भिका (शहापूर)	२	०	१००%
४८.	देशमुख, श्री. अनिल	०	२	०%

४९.	देशमुख, श्री.धिरज विलासराव (लातूर शहर)	२	०	१००%
५०.	देशमुख, श्री. नितीनकुमार भिकनराव (बालापुर)	२	०	१००%
५१.	देशमुख, श्री. सुभाष सुरेशचंद्र (सोलापूर दक्षिण)	०	२	०%
५२.	देशमुख, श्री. विजयकुमार सिद्रमप्पा (सोलापूर शहर उत्तर)	२	०	१००%
५३.	धानोरकर, श्रीमती प्रतिभा सुरेश (वरोरा)	२	०	१००%
५४.	ढिकले, अॅड. राहूल उत्तमराव (नाशिक पूर्व)	२	०	१००%
५५.	धोटे, श्री. सुभाष रामचंद्रराव (राजुरा)	२	०	१००%
५६.	धुर्वे, डॉ. संदीप प्रभाकर (अर्णी)	२	०	१००%
५७.	एकडे, श्री. राजेश पंडीतराव (मलकापूर)	२	०	१००%
५८.	फुंडकर, श्री. आकाश पांडुरंग (खामगांव)	२	०	१००%
५९.	गाडगीळ, श्री. धनंजय उर्फ सुधीर हरी (सांगली)	२	०	१००%
६०.	गायकवाड, श्री. गणपत काळू (कल्याण पूर्व)	१	१	५०%
६१.	गायकवाड, श्री. संजय रामभाऊ (बुलढाणा)	२	०	१००%
६२.	गजबे, श्री. कृष्णा दामाजी (आरमोरी)	२	०	१००%
६३.	गावीत, श्रीमती मंजुळा तुळशीराम (साक्री)	१	१	५०%
६४.	गावीत, डॉ. विजयकुमार कृष्णराव (नंदुरबार)	२	०	१००%

६५.	घाडगे-पाटील, श्री. कैलास बाळासाहेब (उस्मानाबाद)	२	०	१००%
६६.	गोगावले, श्री. भरत मारुती (महाड)	२	०	१००%
६७.	गोरंट्याल, श्री. कैलास किसनराव (जालना)	१	१	५०%
६८.	गोरे, श्री. जयकुमार भगवानराव (माण)	१	१	५०%
६९.	गुट्टे, श्री. रत्नाकर माणिकराव (गंगारखेड)	२	०	१००%
७०.	हंबर्डे, श्री. मोहनराव मारोतराव (नांदेड दक्षिण)	२	०	१००%
७१.	हिरे, श्रीमती सीमा महेश (नाशिक पश्चिम)	२	०	१००%
७२.	होळी, डॉ. देवराव मादगुजी (गडचिरोली)	२	०	१००%
७३.	जाधव, श्री. भास्कर भाऊराव (गुहागर)	२	०	१००%
७४.	जाधव, श्री. चंद्रकांत पंडीत (कोल्हापूर उत्तर)	२	०	१००%
७५.	जाधव (पाटील), श्री. मकरंद लक्ष्मणराव (वाई)	२	०	१००%
७६.	जाधव, श्रीमती यामिनी यशवंत (भायखळा)	२	०	१००%
७७.	जगताप, श्री. लक्ष्मण पांडुरंग (चिंचवड)	२	०	१००%
७८.	जगताप, श्री. संग्राम अरुणकाका (अहमदनगर शहर)	२	०	१००%
७९.	जगताप, श्री. संजय चंदुकाका (पुरंदर)	२	०	१००%
८०.	जैन, श्रीमती गीता भरत (मिरा-भाईंदर)	२	०	१००%
८१.	जैस्वाल (वकील), श्री. आशिष नंदकिशोर (रामटेक)	०	२	०%

८२.	जैस्वाल, श्री. प्रदिप शिवनारायण (औरंगाबाद मध्य)	२	०	१००%
८३.	जोरगेवार, श्री. किशोर गजानन (चंद्रपूर)	२	०	१००%
८४.	जवळगावकर पाटील, श्री. माधवराव निवृत्तीराव (हदगाव)	२	०	१००%
८५.	कदम, श्री. राम (घाटकोपर पश्चिम)	२	०	१००%
८६.	कदम, श्री. योगेशदादा रामदास (दापोली)	२	०	१००%
८७.	काळे, श्री. आशुतोष अशोकराव (कोपरगाव)	२	०	१००%
८८.	कल्याणकर, श्री. बालाजी देविदासराव (नांदेड उत्तर)	२	०	१००%
८९.	कल्याणशेटी, श्री. सचिन पंचप्पा (अक्कलकोट)	२	०	१००%
९०.	कांबळे, श्री. रणजित प्रतापराव (देवळी)	२	०	१००%
९१.	कांबळे, श्री. सुनिल ज्ञानदेव (पुणे छावणी)	२	०	१००%
९२.	कानडे, श्री. लहू नाथा (श्रीरामपूर)	२	०	१००%
९३.	कांदे, श्री. सुहास (आण्णा) द्वारकानाथ (नांदगाव)	२	०	१००%
९४.	कारेमोरे, श्री. राजू माणिकराव (तुमसर)	२	०	१००%
९५.	कथोरे, श्री. किसन शंकर (मुरबाड)	२	०	१००%
९६.	केचे, श्री. दादाराव यादवरावजी (आर्वी)	२	०	१००%
९७.	केळकर, श्री. संजय मुकुंद (ठाणे)	२	०	१००%
९८.	केराम, श्री. भिमराव रामजी (किनवट)	२	०	१००%
९९.	केसरकर, श्री. दिपक वसंतराव (सावंतवाडी)	२	०	१००%

१००.	खाडे, डॉ. सुरेश (भाऊ) दगडू (मिरज)	२	०	१००%
१०१.	खोडके, श्रीमती सुलभा संजय (अमरावती)	२	०	१००%
१०२.	खोपडे, श्री. कृष्णा पंचम (नागपूर पूर्व)	२	०	१००%
१०३.	खोसकर, श्री. हिरामण भिका (इगतपूरी)	२	०	१००%
१०४.	किणीकर, डॉ. बालाजी प्रल्हाद (अंबरनाथ)	२	०	१००%
१०५.	कोकाटे, अॅड. माणिकराव शिवाजीराव (सिन्नर)	२	०	१००%
१०६.	कोळंबकर, श्री. कालीदास निळकंठ (वडाळा)	२	०	१००%
१०७.	कोरे (सावकर), श्री. विनय विलासराव (शाहूवाडी)	२	०	१००%
१०८.	कोरगांवकर, श्री. रमेश गजानन (भांडुप पश्चिम)	२	०	१००%
१०९.	कोरोटे, श्री. सहसराम मारोती (आमगाव)	२	०	१००%
११०.	कोटेचा, श्री. मिहीर चंद्रकांत (मुलुंड)	२	०	१००%
१११.	क्षिरसागर, श्री. संदिप रविंद्र (बीड)	२	०	१००%
११२.	*कुचे, श्री. नारायण तिलकचंद (बदनापूर)	१	१	५०%
११३.	कुडाळकर, श्री. मंगेश (कुर्ला)	२	०	१००%
११४.	कुल, अॅड. राहुल सुभाषराव (दौंड)	१	१	५०%
११५.	कुंभारे, श्री. विकास शंकरराव (नागपूर मध्य)	२	०	१००%
११६.	कुणावार, श्री. समीर त्र्यंबकराव (हिंगणघाट)	२	०	१००%

११७.	*कुटे, डॉ. संजय श्रीराम (जळगाव जामोद)	१	१	५०%
११८.	लहामटे, डॉ. किरण यमाजी (अकोले)	२	०	१००%
११९.	लांडे, श्री. दिलीप भाऊसाहेब (चांदीवली)	२	०	१००%
१२०.	लांडगे, श्री. महेश (दादा) किसन (भोसरी)	२	०	१००%
१२१.	लंके, श्री. निलेश ज्ञानदेव (पारनेर)	२	०	१००%
१२२.	लटके, श्री. रमेश (अंधेरी पूर्व)	२	०	१००%
१२३.	लव्हेकर, डॉ. भारती (वसोवा)	२	०	१००%
१२४.	लोढा, श्री. मंगल प्रभात (मलबार हिल)	२	०	१००%
१२५.	*महाजन, श्री. गिरीष दत्तात्रय (जामनेर)	१	१	५०%
१२६.	महाले, श्रीमती श्वेता विद्याधर (चिखली)	२	०	१००%
१२७.	मलिक, श्री. लखन सहदेव (वाशिम)	०	२	०%
१२८.	माने, श्री. यशवंत विठ्ठल (मोहोळ)	२	०	१००%
१२९.	मते, श्री. मोहन गोपाळराव (नागपूर दक्षिण)	२	०	१००%
१३०.	मेघे, श्री. समीर दत्तात्रय (हिंणगा)	२	०	१००%
१३१.	म्हात्रे, श्रीमती मंदा विजय (बेलापूर)	२	०	१००%
१३२.	मिसाळ, श्रीमती माधुरी सतिश (पर्वती)	२	०	१००%
१३३.	मोहिते, श्री. दिलीप दत्तात्रय (खेड आळंदी)	२	०	१००%
१३४.	मोरे, श्री. शांताराम तुकाराम (भिवंडी ग्रामीण)	१	१	५०%
१३५.	मुफती, श्री. मोहम्मद इस्माईल अब्दुल खलिक (मालेगाव मध्य)	२	०	१००%

१३६.	मुंदडा, श्रीमती नमिता अक्षय (कैज)	२	०	१००%
१३७.	मुनगंटीवार, श्री. सुधीर सच्चिदानंद (बल्लारपूर)	२	०	१००%
१३८.	मुटकुळे, श्री. तान्हाजी सखारामजी (हिंगोली)	२	०	१००%
१३९.	नाईक, श्री. गणेश (ऐरोली)	२	०	१००%
१४०.	नाईक, श्री. इंद्रनिल मनोहर (पुसद)	२	०	१००%
१४१.	नाईक, श्री. मानसिंग फत्तेसिंगराव (शिराळा)	२	०	१००%
१४२.	नाईक, श्री. शिरीषकुमार सुरूपसिंग (नवापूर)	०	२	०%
१४३.	नाईक, श्री. वैभव विजय (कुडाळ)	२	०	१००%
१४४.	नार्वेकर, अॅड. राहूल सुरेश (कुलाबा)	२	०	१००%
१४५.	नवघरे, श्री. चंद्रकांत ऊर्फ राजुभैय्या रमाकांत (बसमत)	२	०	१००%
१४६.	निकम, श्री. शेखर गोविंदराव (चिपळूण)	१	१	५०%
१४७.	निकोले, श्री. विनोद भिवा (डहाणू)	२	०	१००%
१४८.	निलंगेकर-पाटील, श्री. संभाजी दिलीपराव (निलंगा)	१	१	५०%
१४९.	पाचपुते, श्री. बबनराव भिकाजी (श्रीगोंदा)	२	०	१००%
१५०.	पाडवी, श्री. राजेश उदेसिंग (शहादा)	२	०	१००%
१५१.	पारवे, श्री. राजु देवनाथ (उमरेड)	१	१	५०%
१५२.	पटेल, श्री. अमीन (मुंबादेवी)	२	०	१००%
१५३.	पटेल, श्री. राजकुमार दयाराम (मेळघाट)	२	०	१००%

१५४.	पाटील, श्री. अनिल भाईदास (अमळनेर)	२	०	१००%
१५५.	पाटील, श्री. बाबासाहेब मोहनराव (अहमदपूर)	२	०	१००%
१५६.	पाटील, श्री. चंद्रकांत (दादा) बच्चू (कोथरुड)	१	१	५०%
१५७.	पाटील, श्री. चंद्रकांत निंबाजी (मुक्ताईनगर)	२	०	१००%
१५८.	पाटील, श्री. चिमणराव रुपचंद (एरंडोल)	२	०	१००%
१५९.	पाटील, श्री. किशोर आप्पा (पाचोरा)	२	०	१००%
१६०.	पाटील, श्री. कुणालबाबा रोहिदास (धुळे ग्रामीण)	०	२	०%
१६१.	पाटील (सडोलीकर), श्री. पी.एन. (करवीर)	२	०	१००%
१६२.	पाटील, श्री. प्रमोद (राजु) रतन (कल्याण ग्रामीण)	१	१	५०%
१६३.	पाटील, डॉ. राहुल वेदप्रकाश (परभणी)	२	०	१००%
१६४.	पाटील, श्री. राजेश नरसिंगराव (चंदगड)	२	०	१००%
१६५.	पाटील, श्री. राजेश रघुनाथ (बोईसर)	२	०	१००%
१६६.	पाटील, श्री. राणाजगजितसिंह पद्मसिंह (तुळजापूर)	१	१	५०%
१६७.	पाटील, श्री. रविशेठ (पेण)	२	०	१००%
१६८.	पाटील, श्री. ऋतुराज संजय (कोल्हापूर दक्षिण)	२	०	१००%
१६९.	पाटील, अॅड. शहाजीबापू राजाराम (सांगोले)	२	०	१००%

१७०.	पाटील, श्रीमती सुमनताई आर.आर. (आबा) (तासगाव-कवठे महांकाळ)	२	०	१००%
१७१.	पाटणी, श्री. राजेंद्र सुखानंद (करंजा)	२	०	१००%
१७२.	पटोले, श्री. नानाभाऊ फाल्गुनराव (साकोली)	२	०	१००%
१७३.	*पवार, श्री. अभिमन्यु दत्तात्रय (औसा)	१	१	५०%
१७४.	पवार, श्री. अशोक रावसाहेब (शिरुर)	२	०	१००%
१७५.	पवार, श्री. लक्ष्मण माधवराव (गेवराई)	२	०	१००%
१७६.	पवार, श्री. नितीन अर्जुन (ए.टी.) (कलवण)	२	०	१००%
१७७.	पवार, श्री. राजेश (नायगांव)	२	०	१००%
१७८.	पवार, श्री. रोहित (कर्जत जामखेड)	२	०	१००%
१७९.	पावरा, श्री. काशिराम वेचान (शिरपूर)	२	०	१००%
१८०.	फरांदे, श्रीमती देवयानी सुहास (नाशिक मध्य)	२	०	१००%
१८१.	फातर्पेकर, श्री. प्रकाश वैकुंठ (चेंबूर)	२	०	१००%
१८२.	*पिंपळे, श्री. हरीष मारोतीआप्पा (मूर्तिजापूर)	१	१	५०%
१८३.	पोतनीस, श्री. संजय गोविंद (कलिना)	२	०	१००%
१८४.	प्रभू, श्री. सुनील (दिंडोशी)	२	०	१००%
१८५.	रहांगडाले, श्री. विजय भरतलाल (तिरोरा)	२	०	१००%
१८६.	राजाळे, श्रीमती मोनिका राजीव (शेवगाव)	२	०	१००%
१८७.	राजपुत, श्री. उदयसिंग सरदारसिंग (कन्नड)	२	०	१००%
१८८.	राणा, श्री. रवि (बडनेरा)	२	०	१००%

१८९.	राणे, श्री. नितेश नारायण (कणकवली)	२	०	१००%
१९०.	राणे, श्री. सुनील दत्तात्रय (बोरिवली)	२	०	१००%
१९१.	राठोड, श्री. तुषार गोविंद (मुखेड)	२	०	१००%
१९२.	राऊत, श्री. राजेंद्र विठ्ठल (बार्शी)	२	०	१००%
१९३.	राऊत, श्री. सुनिल राजाराम (विक्रोळी)	२	०	१००%
१९४.	*रावल, श्री. जयकुमार जितेंद्रसिंह (सिंदखेडा)	१	१	५०%
१९५.	रायमुलकर, श्री. संजय भास्कर (मेहकर)	२	०	१००%
१९६.	*सागर, श्री. योगेश (चारकोप)	१	१	५०%
१९७.	साकोरे-बोर्डीकर, श्रीमती मेघना दिपक (जिंतूर)	१	१	५०%
१९८.	साळवी, श्री. राजन प्रभाकर (राजापूर)	१	१	५०%
१९९.	सरनाईक, श्री. प्रताप बाबुराव (ओवळा- माजीवडा)	२	०	१००%
२००.	सरवणकर, श्री. सदा (माहिम)	२	०	१००%
२०१.	ससाने, श्री. नामदेव जयराम (उमरखेड)	२	०	१००%
२०२.	साटम, श्री. अमीत भास्कर (अंधेरी पश्चिम)	२	०	१००%
२०३.	*सातपुते, श्री. राम विठ्ठल (माळशिरस)	१	१	५०%
२०४.	सावे, श्री. अतुल मोरेश्वर (औरंगाबाद पूर्व)	२	०	१००%
२०५.	सावंत, श्री. तानाजी जयवंत (पारंदा)	२	०	१००%
२०६.	सावंत, श्री. विक्रमसिंह बाळासाहेब (जत)	२	०	१००%
२०७.	सावरकर, श्री. रणधीर प्रल्हादराव (अकोला पूर्व)	२	०	१००%

२०८.	सावरकर, श्री. टेकचंद श्रावण (कामठी)	२	०	१००%
२०९.	सावकारे, श्री. संजय वामन (भुसावळ)	२	०	१००%
२१०.	सेल्वन, कॅप्टन आर तामिल (सायन कोळीवाडा)	२	०	१००%
२११.	शाह, श्री. फारुक अन्वर (धुळे शहर)	२	०	१००%
२१२.	शाह, श्री. पराग (घाटकोपर पुर्व)	२	०	१००%
२१३.	शेख, श्री. रईस कासम (भिवंडी पुर्व)	२	०	१००%
२१४.	शर्मा, श्री. गोवर्धन मांगीलाल ऊर्फ लालाजी (अकोला पश्चिम)	२	०	१००%
२१५.	*शेलार, अॅड. आशिष बाबाजी (वांद्रे पश्चिम)	१	१	५०
२१६.	शेळके, श्री. सुनिल शंकरराव (मावळ)	२	०	१००%
२१७.	शिंदे, श्री. बबनराव विठ्ठलराव (माढा)	०	२	०%
२१८.	शिंदे, श्री. महेश संभाजीराजे (कोरेगाव)	०	२	०%
२१९.	शिंदे, श्रीमती प्रणिती सुशीलकुमार (सोलापूर शहर मध्य)	२	०	१००%
२२०.	शिंदे, श्री. संजयमामा विठ्ठलराव (करमाळा)	२	०	१००%
२२१.	शिंदे, श्री. श्यामसुंदर (लोहा)	२	०	१००%
२२२.	शिरोळे, श्री. सिध्दार्थ अनिल (शिवाजीनगर)	२	०	१००%
२२३.	शिरसाट, श्री. संजय पांडुरंग (औरंगाबाद पश्चिम)	१	१	५०%
२२४.	सिद्दिकी, श्री. झीशान बाबा (वांद्रे पुर्व)	२	०	१००%
२२५.	सोळंके, श्री. प्रकाश (दादा) सुंदरराव (माजलगाव)	२	०	१००%

२२६.	सोनवणे, श्रीमती लताबाई चंद्रकांत (चोपडा)	०	२	०%
२२७.	सुर्वे, श्री. प्रकाश राजाराम (मागाठाणे)	२	०	१००%
२२८.	तापकीर, श्री. भिमराव (अण्णा) धोंडीबा (खडकवासला)	०	२	०%
२२९.	ठाकरे, श्री. विकास पांडुरंग (नागपूर पश्चिम)	१	१	५०%
२३०.	ठाकूर, श्री. हितेंद्र विष्णु (वसई)	०	२	०%
२३१.	ठाकूर, श्री. क्षितीज हितेंद्र (नालासोपारा)	२	०	१००%
२३२.	ठाकूर, श्री. प्रशांत रामशेट (पनवेल)	०	२	०%
२३३.	ठाकूर, श्रीमती विद्या जयप्रकाश (गोरेगाव)	२	०	१००%
२३४.	थोपटे, श्री. संग्राम अनंतराव (भोर)	२	०	१००%
२३५.	थोरवे, श्री. महेंद्र सदाशिव (कर्जत)	२	०	१००%
२३६.	टिळक, श्रीमती मुक्ता शैलेश (कसबा पेठ)	०	२	०%
२३७.	टिंगरे, श्री. सुनिल विजय (वडगाव शेरी)	२	०	१००%
२३८.	तुपे, श्री. चेतन विठ्ठल (हडपसर)	२	०	१००%
२३९.	वनगा, श्री. श्रीनिवास चिंतामण (पालघर)	२	०	१००%
२४०.	विखे-पाटील, श्री. राधाकृष्ण एकनाथराव (शिर्डी)	२	०	१००%
२४१.	वायकर, श्री. रविंद्र दत्ताराम (जोगेश्वरी पूर्व)	२	०	१००%
२४२.	वानखडे, श्री. बळवंत बसवंत (दर्यापूर)	२	०	१००%

२४३.	वरपुडकर, श्री. सुरेश अंबादासराव (पाथरी)	२	०	१००%
२४४.	उईके, श्री. अशोक रामाजी (राळेगांव)	२	०	१००%
२४५.	यादव (लोणीकर), श्री. बबनराव दत्तात्रय (परतूर)	२	०	१००%
२४६.	येरावार, श्री. मदन मधुकर (यवतमाळ)	२	०	१००%
२४७.	झनक, श्री. अमित सुभाषराव (रिसोड)	२	०	१००%
२४८.	रिक्त			

सर्वश्री डॉ. संजय कुटे, अॅड आशिष शेलार, अॅड. पराग अळवणी सर्वश्री अभिमन्यु पवार, गिरीष महाजन, अतुल भातखळकर, हरिष पिंपळे, राम सातपुते, जयकुमार रावल, योगेश सागर, नारायण कुचे, किर्तीकुमार ऊर्फ बंटी भांगडीया यांचे सदस्यत्व एक वर्षाकरिता निलंबित करण्यात आले आहे.

विवरण क्रमांक - ७

महाराष्ट्र विधानसभेच्या सन २०२१ च्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनातील

कामकाजाचा संक्षिप्त अहवाल

सोमवार, दिनांक ५ जुलै, २०२१

विधानसभेची बैठक मुंबई येथील विधानसभा सभागृहात सकाळी ११.०० वाजता माननीय उपाध्यक्ष श्री. नरहरी झिरवाळ यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरु झाली.

शुभारंभ - अधिवेशनाचा शुभारंभ 'वंदे मातरम्' या गीताच्या समूह गायनाने झाला.

श्री. देवेंद्र फडणवीस, विरोधी पक्षनेते यांनी, “ व्यपगत केलेले प्रश्न अतारांकित करण्याबाबत व विधेयकांवर सखोल अभ्यास करण्याकरिता वेळ मिळणे,” इ. विषयी कार्यपद्धतीबाबत मुद्दा उपस्थित केला.

उपरोक्त मुद्यावर सर्वश्री सुधीर मुनगंटीवार, नाना पटोले, वि.स.स. यांनी देखील आपले मत मांडले.

मा. उपाध्यक्षांनी खालील घोषणा केल्या -

१) “ राष्ट्रकुल संसदीय मंडळ, महाराष्ट्र शाखेतर्फे महाराष्ट्र विधिमंडळाच्या सन्माननीय सदस्यांना सन २०१५-२०१६, सन २०१६-२०१७ व सन २०१७-२०१८ या कालावधीसाठी जाहीर करण्यात आलेल्या “ उत्कृष्ट संसदपटू ” व “ उत्कृष्ट भाषण ” या पुरस्कारासंदर्भात पुरस्कार वितरण कार्यक्रम मंगळवार, दिनांक ०६ जुलै, २०२१ रोजी सायंकाळी ०६.३० वाजता कक्ष क्रमांक १४५, राष्ट्रकुल संसदीय मंडळ समिती कक्ष, पहिला मजला, विधान भवन, मुंबई येथे माननीय पीठासीन अधिकारी यांच्या शुभहस्ते व मान्यवरांच्या सन्मान्य उपस्थितीत आयोजित करण्यात आला आहे. तरी सर्व सन्माननीय सदस्यांना विनंती करण्यात येते की, त्यांनी पुरस्कार वितरण कार्यक्रमास उपस्थित रहावे,” अशी घोषणा माननीय उपाध्यक्षांनी केली.

आजादी का अमृत महोत्सव कार्यक्रम -

२) “देशाच्या स्वातंत्र्याला ७५ वर्षे पूर्ण होत असून त्यानिमित्ताने “आजादी का अमृत महोत्सव” या कार्यक्रम मालिकेचे माननीय प्रधानमंत्री महोदय यांनी दिनांक १२ मार्च, २०२१ रोजी उद्घाटन केले आहे. हा महोत्सव दिनांक १५ ऑगस्ट, २०२३ रोजीपर्यंत सुरु राहणार आहे. माननीय केंद्रीय संसदीय कार्य मंत्री श्री. प्रल्हाद जोशी यांनी “आजादी का अमृत महोत्सव” या कार्यक्रम मालिकेत सन्माननीय विधिमंडळ सदस्य यांनी आपल्या मतदारसंघामध्ये विविध

उपक्रम राबवून सहभागी व्हावे, असे आवाहन केले आहे. या संदर्भात माननीय केंद्रीय संसदीय कार्य मंत्री यांच्या आवाहन पत्राच्या प्रती सर्व सदस्यांना टपाल खणाद्वारे वितरित करण्यात आल्या आहेत. तरी सर्व सन्माननीय सदस्य यांनी याची नोंद घ्यावी. कोविड-१९ नियमावलीच्या अधीन राहून "आजादी का अमृत महोत्सव" उपक्रमामध्ये योगदान द्यावे, असे आवाहन करण्यात येत आहे," असे माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

एक दिवसीय ध्यान योग शिबिर -

३) "सन्माननीय विधिमंडळ सदस्य यांच्यासाठी " समर्पण ध्यानयोग " या एक दिवसीय शिबिराचे आयोजन मंगळवार, दिनांक ३ ऑगस्ट, २०२१ रोजी सकाळी ११.०० ते दुपारी १.३० यावेळेत मध्यवर्ती सभागृह, विधान भवन, मुंबई येथे श्री. शिवकृपानंद स्वामी फाऊंडेशन, वि.स.पागे संसदीय प्रशिक्षण केंद्र व महाराष्ट्र विधिमंडळ सचिवालय अधिकारी व कर्मचारी कल्याण केंद्र यांच्या संयुक्त विद्यमाने करण्यात येणार आहे. वाढता मानसिक ताणतणाव आणि कोविड-१९ च्या संसर्गामुळे उद्भवलेली परिस्थिती यावर मात करण्यासाठी ध्यान साधना पूरक ठरत आहे. त्यादृष्टीने सर्वांना प्रेरक आणि पथदर्शी ठरेल असा हा उपक्रम राबविण्यात येत असून त्यास सर्व सन्माननीय सदस्यांनी उपस्थित रहावे," अशी विनंती माननीय उपाध्यक्षांनी केली.

श्री. देवेंद्र फडणवीस, विरोधी पक्षनेते यांनी, "स्वप्निल लोणकर या एमपीएससी उत्तीर्ण उमेदवाराने केलेली आत्महत्या," इ. बाबत म.वि.स. नियम ५७ अन्वये नोटीस दिली असल्याचे सांगितले.

श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स. यांनी उपरोक्त विषयावर आपले मत मांडले.

उपमुख्यमंत्र्यांनी याबाबत अधिक खुलासा केला.

आज प्राप्त झालेल्या स्थगन प्रस्तावाच्या सर्व सूचनांना दालनात अनुमती नाकारली असल्याचे माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

१. (१) वित्त मंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील नियम ८ अन्वये वित्त विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील वैधानिक विकास व मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

- १) अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील नियम ८ अन्वये अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील वैधानिक विकास व मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.
- २) गृह मंत्र्यांनी, महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोग यांचे सन २०१४-२०१५, २०१५-२०१६, २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ या वर्षांचे अनुक्रमे चौदावा, पंधरावा, सोळावा व सतरावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.
- ३) महसूल मंत्र्यांनी, महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा छप्पन्नावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.
- ४) अल्पसंख्याक विकास मंत्र्यांनी, विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील नियम ८ अन्वये अल्पसंख्याक विकास विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील वैधानिक विकास व मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्यय व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.
- ५) कामगार मंत्र्यांनी,
 - (क) नाशिक जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ, नाशिक यांचे सन २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल,
 - (ख) पुणे जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ, पुणे यांचे सन २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल,
 - (ग) जळगाव जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, जळगाव यांचे सन २००३-२००४ ते २०१६-२०१७ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल,
 - (घ) रत्नागिरी व सिंधुदुर्ग जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, रत्नागिरी यांचे सन २००९-२०१० ते २०१७-२०१८ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल,
 - (ड) अकोला-वाशिम-बुलडाणा जिल्हा, माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, अकोला यांचे सन २०१४-२०१५ ते २०१८-२०१९ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल,
 - (च) सातारा जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, सातारा यांचे सन २०००-२००१ ते २०१०-२०११ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल,
 - (छ) इचलकरंजी जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, इचलकरंजी यांचे सन २०११-२०१२ ते २०१८-२०१९ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल,

- (ज) किराणा बाजार व दुकाने मंडळ (बृहन्मुंबई ठाणे, रायगड व पालघर जिल्ह्यांकरिता) यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा पन्नासावा वार्षिक अहवाल,
- (झ) पुणे माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ पुणे, यांचे सन २००१-२००२ ते २००४-२००५ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल,
- (ञ) मुंबई भाजीपाला बाजार असंरक्षित कामगार मंडळ, मुंबई यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा तेहतिसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

६) गृहनिर्माण मंत्र्यांनी,

- (क) विदर्भ, मराठवाडा आणि उर्वरित महाराष्ट्र यासाठी विकासमंडळे आदेश, २०११ मधील खंड ८ अन्वये गृहनिर्माण विभागाचे सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षातील वैधानिक विकास मंडळनिहाय कार्यक्रमांतर्गत व अनिवार्य नियतव्य व प्रत्यक्ष खर्चाचे (अविभाज्य भागासह) विवरणपत्र,
- (ख) झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, मुंबई यांचे सन २०१८-२०१९ या वर्षाचे वार्षिक लेखे अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

७) कृषि मंत्र्यांनी,

- (क) महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा त्रेपन्नावा वार्षिक अहवाल,
- (ख) महाराष्ट्र माजी सैनिक महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा २०१५-२०१६ या वर्षाचा चौदावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

२. वित्त व नियोजन मंत्र्यांनी, सन २०२१-२०२२ च्या पुरवणी मागण्या सभागृहाला सादर केल्या.

माननीय उपाध्यक्षांनी, अनुदानाच्या मागण्यांवरील चर्चेची कार्यपद्धती विशद केली व या मागण्यांवर ६ जुलै रोजी चर्चा व मतदान घेण्यात येईल, असे सांगितले.

३. सचिवांनी, विधान परिषदेने कोणत्याही सुधारणेशिवाय संमत केलेली तीन वि.स. विधेयके, विधान परिषदेने कोणत्याही शिफारशीशिवाय परत केलेली तीन वि.स. विधेयके तसेच राज्यपालांची अधिसंमती मिळालेल्या सहा वि.स. विधेयकांची नावे सभागृहात वाचून दाखविली.

४. माननीय उपाध्यक्षांनी, खालील सदस्यांना सभाध्यक्ष तालिकेवर नामनिर्देशित केले.

- १) श्री. भास्कर जाधव, वि.स.स.
- २) श्री. दिलीपराव बनकर, वि.स.स.
- ३) कु. प्रणिती शिंदे, वि.स.स.
- ४) श्री. कालिदास कोळंबकर, वि.स.स.

५. संसदीय कार्य राज्यमंत्र्यांनी पुढील प्रस्ताव मांडला -

“सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५१- शक्ती फौजदारी कायदे (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२० यावरील, दिनांक १५ डिसेंबर, २०२० रोजी, सभागृहात गठीत करण्यात आलेल्या संयुक्त समितीवर समिती प्रमुख असलेल्या तत्कालीन गृह मंत्री यांनी मंत्री पदाचा राजीनामा दिल्याने रिक्त झालेल्या समिती प्रमुख पदावर गृह मंत्री यांची समिती प्रमुख म्हणून नियुक्ती करण्यात यावी.”

माननीय गृह मंत्री यांना संयुक्त समिती प्रमुख म्हणून नियुक्त करण्यात येत आहे, असे माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

६. वन राज्यमंत्र्यांनी पुढील प्रस्ताव मांडला -

“ महाराष्ट्र विधानसभा नियम १८३ च्या पोट नियम (१) अन्वये, राज्यात ३३ कोटी वृक्ष लागवडीसाठी राबविण्यात आलेल्या विशेष मोहिमेबाबत या विषयावर गठीत करण्यात आलेल्या तदर्थ समितीचा अहवाल सभागृहास सादर करण्याची मुदत पुढील अधिवेशनाच्या शेवटच्या दिनांकापर्यंत वाढवून देण्यात यावी. ”

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

७. (अ) संयुक्त समितीचा अहवाल सादर करण्यासाठी निश्चित केलेला कालावधी वाढविण्यासंबंधीचा प्रस्ताव -

गृह मंत्र्यांनी पुढील प्रस्ताव मांडला-

“सन २०२० चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ५१ - शक्ती फौजदारी कायदे (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२० यावर विचार करण्यासाठी दिनांक १५ डिसेंबर, २०२० रोजी गठीत केलेल्या संयुक्त समितीचा अहवाल सादर करण्याकरिता निश्चित केलेली मुदत विधानसभेच्या पुढील अधिवेशनाच्या शेवटच्या दिनांकापर्यंत वाढविण्यात यावी.”

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

(ब) पुरःस्थापनार्थ :-

- १) पर्यावरण मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८ — महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्रे) झाडांचे संरक्षण व जतन (सुधारणा) विधेयक, २०२१ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.
- २) महसूल मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ९ — परगणा व कुळकर्णी वतने नाहीशी करण्याबाबत, महाराष्ट्र (समाजास उपयुक्त) सेवा इनामे रद्द करण्याबाबत, महाराष्ट्र विलीन प्रदेश किरकोळ दुमाला वहिवाटी नाहीशा करण्याबाबत, महाराष्ट्र गावची कनिष्ठ वतने नाहीशी करण्याबाबत आणि महाराष्ट्र मुलकी पाटील (पद रद्द करणे) (सुधारणा) विधेयक, २०२१ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.
- ३) सहकार मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १० — महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२१ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.
- ४) वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ — महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०२१ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.
- ५) उपमुख्यमंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १२ — महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (सुधारणा) विधेयक, २०२१ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.
- ६) मराठी भाषा मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १३ — महाराष्ट्र राजभाषा (सुधारणा) विधेयक, २०२१ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.
- ७) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १४ — महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०२१ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.
- ८) कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १५ — ॲटलास स्किलटेक विद्यापीठ, मुंबई विधेयक, २०२१ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

८. अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्र्यांनी पुढील प्रस्ताव मांडला-

“ मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशाच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ आणि महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम, १९५९ मध्ये नागरिकांच्या मागास प्रवर्गाची पदे आरक्षित ठेवण्याकरिता "राज्य मागासवर्गीय आयोग" घटित करण्यात आलेला असून राज्य मागासवर्ग आयोगास सुलभ संदर्भाकरिता आवश्यक असणारी सामाजिक, आर्थिक व जात निहाय जनगणना २०११ मधील नागरिकांच्या मागास प्रवर्गाची जाती निहाय सर्व माहिती केंद्र शासनाकडे उपलब्ध आहे असे असताना राज्य शासनाने वारंवार विनंती करुनही केंद्र शासनाने सदर माहिती अद्याप उपलब्ध करुन दिलेली नाही. सबब मागासवर्ग आयोगास इंपेरिकल डाटा उपलब्ध करुन देणे अडचणीचे झाले आहे. त्यामुळे केंद्र शासनाकडून राज्य शासनास नागरिकांच्या मागास प्रवर्गाची सर्व माहिती (इंपेरिकल डाटा) त्वरित उपलब्ध करुन द्यावी अशी शिफारस ही विधानसभा केंद्र सरकारला करीत आहे. ”

ठराव प्रस्तुत झाला.

श्री. देवेंद्र फडणवीस, विरोधी पक्षनेते यांनी उपरोक्त ठरावावर आपले मत मांडले.

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्र्यांनी ठरावावरील चर्चेला उत्तर दिले.

ठराव मतास टाकून संमत झाला.

सभागृहात गोंधळसदृश परिस्थिती निर्माण झाल्यामुळे सभागृहाचे कामकाज १० मिनिटांसाठी स्थगित करत असल्याचे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १२ वाजून ५५ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ५ मिनिटांनी सुरू झाली.

श्री. सुनील प्रभू, वि.स.स. यांनी, “काही सन्माननीय सदस्यांनी माननीय तालिका सभाध्यक्षांसोबत वापरलेली हमरीतुमरीची भाषा” इ.बाबत हरकतीचा मुद्दा उपस्थित केला.

सभागृहाचे कामकाज १५ मिनिटांसाठी स्थगित करत असल्याचे माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ९ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून २४ मिनिटांनी सुरू झाली.

सभागृहाचे कामकाज १५ मिनिटांसाठी स्थगित करत असल्याचे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून २५ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ४० मिनिटांनी सुरु झाली.

सभागृहाचे कामकाज १५ मिनिटांसाठी स्थगित करत असल्याचे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ४० मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ५५ मिनिटांनी सुरु झाली.

सभागृहाचे कामकाज अर्ध्या तासासाठी स्थगित करत असल्याचे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ५५ मिनिटांनी स्थगित झाली.

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी २ वाजून २५ मिनिटांनी सुरु झाली.

सभागृहात आक्षेपार्ह वर्तन करून सभागृहाचा केलेला अवमान याबद्दल सदस्यांच्या निलंबनाबाबत संसदीय कार्यमंत्र्यांनी पुढील ठराव मांडला.

“दिनांक ५ जुलै, २०२१ रोजी सभागृहाचे कामकाज सुरु असताना सन्माननीय विधानसभा सदस्य, डॉ. संजय कुटे, अॅड. आशिष शेलार, सर्वश्री अभिमन्यू पवार, गिरीष महाजन, अतुल भातखळकर, अॅड. पराग अळवणी, सर्वश्री. हरिष पिंपळे, राम सातपुते, जयकुमार रावल, योगेश सागर, नारायण कुचे, किर्तीकुमार ऊर्फ बंटी अॅड. भांगडीया यांनी सभागृहात गैरवर्तन केले, सभागृहात पीठासीन अधिकाऱ्यांना उद्देशून अर्वाच्च भाषेत संभाषण केले, माईक व राजदंड उचलण्याचा प्रयत्न केला, वारंवार सूचना देऊनही सभागृह तहकूब झाल्यानंतर सुध्दा मा.अध्यक्ष यांच्या दालनात पुन्हा एकदा या सर्व सदस्यांनी गैरवर्तन केले, आणि तालिका पीठासीन अधिकाऱ्यांना शिवीगाळ व धक्काबुक्की केली. सभागृहाची प्रतिष्ठा मलीन करणारे अत्यंत अशोभनीय व बेशिस्त गैरवर्तन केल्यामुळे ही विधानसभा ठराव करीत आहे की, सर्वश्री डॉ. संजय कुटे, अॅड. आशिष शेलार, सर्वश्री अभिमन्यू पवार, गिरीष महाजन, अतुल भातखळकर, अॅड. पराग अळवणी, सर्वश्री. हरिष पिंपळे, राम सातपुते, जयकुमार रावल, योगेश सागर, नारायण कुचे, किर्तीकुमार ऊर्फ बंटी भांगडीया यांचे सदस्यत्व एक वर्षाकरिता निलंबित करण्यात यावे. तसेच निलंबनाच्या कालावधीत त्यांना मुंबई व नागपूर येथील विधानभवनाच्या सीमेत येण्यास बंदी घालण्यात यावी.”

ठराव प्रस्तुत झाला.

ठराव मतास टाकून संमत झाला.

(विरोधी पक्षाचे सर्व सन्माननीय सदस्य सभागृहातून बहिर्गमन करतात)

सार्वजनिक बांधकाम मंत्री (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) यांनी पुढील ठराव मांडला व भाषण केले -

“ज्याअर्थी, माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ५ मे, २०२१ रोजी महाराष्ट्र राज्याच्या विधिमंडळाने एकमताने मंजूर केलेल्या महाराष्ट्र राज्य सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी) वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण अधिनियम, २०१८ (सन २०१८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. ६२) मधील कलम २ (अ), कलम ४(१)(क) आणि कलम ४(१) (ख) अवैध ठरवितांना न्यायालयाच्या निकालांमध्ये नमूद केलेली ५०% ची आरक्षणाची मर्यादा ओलांडता येणार नाही, असा निर्णय दिलेला असणे;

ज्याअर्थी, केंद्र सरकारने ५०% ची आरक्षणाची मर्यादा भारताच्या संविधानात यथोचित सुधारणा करून शिथिल केल्याशिवाय मराठा समाजाला आपल्या राज्यात सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्ट्या मागास वर्गाचे आरक्षण देणे अशक्य असणे;

ज्याअर्थी, आपल्या राज्यात मराठा समाजाला आरक्षण देण्याकरिता ५०% आरक्षण मर्यादेचा अडसर दूर करणे आवश्यक असणे,

ज्याअर्थी, त्याबाबत केंद्र सरकारने सुयोग्य सांविधानिक तरतुद त्वरित करणे आवश्यक असणे,

त्याअर्थी, महाराष्ट्र विधानसभा, याद्वारे माननीय न्यायालयांच्या न्यायनिर्णयांमध्ये निश्चित केलेली आरक्षणाची ५०% इतकी मर्यादा शिथिल करून केंद्र सरकारने मराठा समाजाला आरक्षण देण्याकरिता भारताच्या संविधानात यथोचित सुधारणा कराव्यात अशी शिफारस केंद्र सरकारला करित आहे.”

ठराव प्रस्तुत झाला.

ठराव एकमताने संमत झाला.

९. विचार, खंडशः विचार व संमत करणे -

१) उपमुख्यमंत्र्यांनी, सन २०२१ चे वि.स.वि. क्रमांक १० - महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

२) सहकार व पणन मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे वि.स.वि. क्रमांक १२ - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

३) महसूल मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ९ - परगणा व कुळकर्णी वतने नाहीशी करण्याबाबत, महाराष्ट्र (समाजास उपयुक्त) सेवा इनामे रद्द करण्याबाबत, महाराष्ट्र विलीन प्रदेश किरकोळ दुमाला वहिवाटी नाहीशा करण्याबाबत, महाराष्ट्र गावची कनिष्ठ वतने नाहीशी करण्याबाबत आणि महाराष्ट्र मुलकी पाटील (पद रद्द करणे) (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

४) पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८ - महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्रे) झाडांचे संरक्षण व जतन (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

५) वैद्यकीय शिक्षण मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - महाराष्ट्र परिचारिका (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

६) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १४ — महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

७) मराठी भाषा मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १३ — महाराष्ट्र राजभाषा (सुधारणा) विधेयक, २०२१ विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

८) कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १५ — अँटलास स्किलटेक विद्यापीठ, मुंबई विधेयक, २०२१ विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

१०. माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी, श्री. रावसाहेब चांदोबा अंतापूरकर, वि.स.स., श्री. राजीव शंकरराव सातव, विद्यमान राज्यसभा सदस्य व माजी वि.स.स., सर्वश्री संजय वामन देवतळे, रामप्रसादजी विठ्ठलराव बोराडे, माजी वि.स.स. व माजी मंत्री, सर्वश्री एकनाथ महादेव गायकवाड, गंगाधरराव मोहनरावजी देशमुख-कुंटुरकर, माजी वि.स.स. व माजी राज्यमंत्री, श्री. शंकर सखाराम नम, माजी वि.स.स. व माजी उप मंत्री, सर्वश्री संभाजी हरी पवार, एकनाथराव पांडुरंग साळवे, केशवराव देवराव महिंद्रे-पाटील, हरिभाऊ रामराव बरकुले, आनंदरावजी तुकाराम वंजारी, रमाकांत शंकर मयेकर, दत्तात्रय उघडू महाजन, प्रकाशराव उत्तमराव डहाके, योगेंद्र रेशमा भोये, पास्कल जान्या धनारे, माजी वि.स.स., श्रीमती ज्योती सुरेश कलानी, माजी वि.स.स. व श्रीमती लताबाई श्रीकृष्ण तांबे, माजी वि.स.स. यांच्या दुःखद निधनाबद्दल शोक प्रस्ताव मांडला व आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

सन्माननीय सदस्यांनी दोन मिनिटे स्तब्ध उभे राहून दिवंगत सदस्यांना श्रद्धांजली अर्पण केली व शोक प्रस्ताव संमत करण्यात आला.

दिवंगत सदस्यांच्या शोकाकुल कुटुंबीयाकडे शोक प्रस्तावाची व विधिमंडळाचे स्मृतीपत्र यांची एक प्रत पाठविण्यात येईल, असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

मंगळवार, दिनांक ६ जुलै, २०२१

१. (अ) सचिवांनी अतारांकित प्रश्नोत्तराची यादी क्रमांक ५७ ते ६१ सभागृहासमोर ठेवली.

(ब) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य राज्यमंत्र्यांनी, "गडहिंगलज (जि.कोल्हापूर) येथील मुलींच्या वसतीगृहात योग्य आहार व सुविधा मिळत नसल्याबाबत" या विषयावरील श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर व इतर वि.स.स. यांनी विचारलेल्या तारांकित प्रश्न क्रमांक ४५४०२ ला दिनांक १४ मार्च, २०१६ रोजी दिलेल्या उत्तराच्या अनुषंगाने अनुपूरक प्रश्नोत्तराच्या वेळी दिलेल्या आश्वासनानुसार अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

२. माननीय उपाध्यक्षांनी, श्रीमती गिरजाबाई मच्छिंद्रनाथ जाधव, माजी वि.स.स. यांच्या दुःखद निधनाबद्दल शोक प्रस्ताव मांडला व आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

सन्माननीय सदस्यांनी दोन मिनिटे स्तब्ध उभे राहून दिवंगत सदस्यांना श्रद्धांजली अर्पण केली.

शोक प्रस्ताव संमत करण्यात आला.

शोक प्रस्तावाची एक प्रत व विधानमंडळाचे स्मृतीपत्र शोकाकुल कुटुंबीयांकडे पाठविण्यात येईल असे माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

३. (१) सामान्य प्रशासन राज्यमंत्र्यांनी, (क) महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा हक्क आयोग यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

(२) विधि व न्याय राज्यमंत्र्यांनी, श्री.साईबाबा संस्थान विश्वस्तव्यवस्था (शिर्डी) (व्यवस्थापन समितीच्या सदस्यांची नियुक्ती आणि प्रतिज्ञापत्राचे नमुने) (सुधारणा) नियम, २०२१ अधिसूचना क्रमांक सासवि २०२१/ प्र.क्र.११८/कार्य-१६, दिनांकित ५ जुलै, २०२१ सभागृहासमोर ठेवला.

(२) उप मुख्यमंत्र्यांनी,

(क) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा सन २०१८-२०१९ या आर्थिक वर्षाचा (१) वार्षिक तांत्रिक निरीक्षण (स्थानिक संस्था) अहवाल तसेच (२) सन

२०१९-२०२० या वर्षाचे विनियोजन लेखा अहवाल व (३) वित्तीय लेखा अहवाल खंड-१ व खंड-२ तसेच

(ख) शासनाच्या सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग या विभागांतर्गत संस्थांनी दिनांक १ एप्रिल, २०२० ते ३१ मार्च, २०२१ या कालावधीत घेतलेले कर्ज व त्यावरील व्याजास देण्यात आलेल्या हमी विषयीचे विवरणपत्र सभागृहासमोर ठेवले.

(३) खनिकर्म राज्यमंत्र्यांनी,

(क) कोकण विकास महामंडळ, मर्यादित यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा एकोणपन्नासावा वार्षिक अहवाल,

(ख) पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा एकोणपन्नासावा वार्षिक अहवाल तसेच

(ग) महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक हिशेब सभागृहासमोर ठेवला.

(४) जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास मंत्र्यांनी,

(क) गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद यांचा सन २०१६-१७ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल तसेच

(ख) महाराष्ट्र भूविकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ चे लेखापरीक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

(५) अल्पसंख्याक विकास व औकाफ, कौशल्य विकास व उद्योजकता मंत्र्यांनी, महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोगाचा सन २००४-०५ ते २०१२-१३ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

(६) कामगार मंत्र्यांनी,

(क) अकोला-वाशिम-बुलढाणा जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, यांचे सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल तसेच

(ख) सुरक्षा रक्षक मंडळ बृहन्मुंबई व ठाणे जिल्हा यांचे सन २०१८-२०१९ ते २०१९-२०२० या वर्षाचे अनुक्रमे अडतीसावा व एकोणचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

(७) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांनी, श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ मुंबई यांचा सन २००८-२००९ ते २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

(८) ऊर्जा आणि नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मंत्र्यांनी,

(क) महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल,

(ख) महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ सूत्रधारी कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा चौदावा वार्षिक अहवाल,

(ग) महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल तसेच (घ) महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक लेखा अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

(९) गृहनिर्माण मंत्र्यांनी, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, मुंबई यांचा सन २०१४-२०१५ ते २०१७-१८ या वर्षाचा वार्षिक प्रशासन अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

(१०) पाणीपुरवठा व स्वच्छता राज्यमंत्र्यांनी, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल, वार्षिक लेखे आणि लेखापरीक्षण अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

(११) संसदीय कार्य राज्यमंत्र्यांनी, विधानसभेच्या सन २०२१ च्या प्रथम (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनात दिनांक १ मार्च, २०२१ ते दिनांक १० मार्च, २०२१ या कालावधीत मा.मंत्री/मा.राज्यमंत्री महोदयांनी विधानसभा सभागृहात दिलेल्या एकूण ६५ आश्वासनांची यादी तसेच, सन २०२१ चे प्रथम (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन संस्थगीत झाल्यानंतर, आतापर्यंत पूर्तता करण्यात आलेल्या एकूण १९२ आश्वासनांच्या पूर्ततेची विवरणपत्रे यादीसह सभागृहासमोर ठेवली.

(१२) महिला व बालविकास मंत्र्यांनी, महिला आर्थिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१९-२०२० चा पंचेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

४. विधि व न्याय राज्यमंत्री तथा समिती प्रमुख यांनी पुढील प्रस्ताव मांडला —

"धर्मादाय खाजगी रुग्णालयांची तपासणी करणे" या संदर्भातील तदर्थ संयुक्त समितीच्या नामाभिधानात सुधारणा करुन "धर्मादाय खाजगी रुग्णालयाची तपासणी समिती" असे समितीचे नामाभिधान करण्यात येवून विधीमंडळाची ही कायमस्वरुपी समिती असावी.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

५. श्री. दिपक केसरकर, समिती प्रमुख यांनी पुढील प्रस्ताव मांडला -

विधानसभा विशेषाधिकार समितीकडे विचारार्थ प्रलंबित असलेल्या,

(१) सन्माननीय विधानसभा सदस्य श्री. प्रताप सरनाईक यांनी श्री. अर्णब गोस्वामी, संपादक, वृत्त निवेदक व कार्यक्रम सूत्र संचालक, रिपब्लिक टिव्ही वृत्तवाहिनी यांचेविरुद्ध दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० रोजी उपस्थित केलेले विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.

(२) सन्माननीय विधानसभा सदस्य श्री. प्रताप सरनाईक यांनी हिंदी सिने अभिनेत्री कंगना राणावत यांचेविरुद्ध दिनांक ७ सप्टेंबर, २०२० रोजी उपस्थित केलेले विशेषाधिकार भंग व अवमानाचे प्रकरण.

या दोन प्रकरणांवरील विशेषाधिकार समितीचे अहवाल सादर करण्याकरिता महाराष्ट्र विधानसभा नियम १८३ (१) च्या परंतुकान्वये पुढील अधिवेशनाच्या शेवटच्या दिवसापर्यंत मुदत वाढवून देण्यात यावी.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

(१) श्री. भास्कर जाधव, वि.स.स. यांनी, विधिमंडळ परिसरात चालू असलेल्या आंदोलनाबाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

(२) श्री. नाना पटोले, वि.स.स. यांनी, फोन टॅपिंगबाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

या संदर्भात वरिष्ठ नेत्यांनी एकत्र येऊन चर्चा करावी असे तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

(३) श्री. प्रताप सरनाईक, वि.स.स. यांनी, "श्री. प्रताप सरनाईक, वि.स.स. यांच्यावर करण्यात आलेल्या आरोपासंदर्भात आर्थिक गुन्हे शाखेकडे कागदपत्रे जमा झाली असतील किंवा त्यांचा तपास पूर्ण झाला असेल तर त्या शाखेने त्याबाबतचा अहवाल गृह विभागाकडे सादर करण्याची आवश्यकता" इ.बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

उपरोक्त मुद्यासंदर्भात श्री. नाना पटोले, वि.स.स. यांनी आपले म्हणणे मांडले.

यासंदर्भात माहिती प्राप्त झाल्यानंतर योग्य तो निर्णय घेण्यात येईल असे गृह मंत्र्यांनी सांगितले.

६. उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्र्यांनी, "पुरवणी मागण्यांवरील चर्चा व मतदानाच्या संदर्भात विधानसभा नियमांतील नियम २६० (२) मधील तीन दिवसांच्या

कालावधीबाबतची जी तरतूद आहे ती महाराष्ट्र विधानसभा नियमांतील नियम ५७ अन्वये स्थगित करण्यात यावी." इ.बाबतचा म.वि.स. नियम ५७ अन्वये प्रस्ताव मांडला

प्रस्ताव मतास टाकून एकमताने संमत झाला.

७. माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सन २०२१-२०२२ च्या पुरवणी मागण्यांवरील चर्चेच्या अनुषंगाने पुढील घोषणा केली -

आता (१) सामान्य प्रशासन विभाग, (२) गृह विभाग, (३) महसूल व वन विभाग, (४) कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, (५) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, (६) नगरविकास विभाग, (७) वित्त विभाग, (८) सार्वजनिक बांधकाम विभाग, (९) जलसंपदा विभाग, (१०) विधी व न्याय विभाग, (११) उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, (१२) ग्रामविकास विभाग, (१३) अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, (१४) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, (१५) नियोजन विभाग, (१६) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, (१७) वैद्यकीय शिक्षण व औषधि द्रव्ये विभाग, (१८) आदिवासी विकास विभाग, (१९) सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, (२०) उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, (२१) महिला व बालविकास विभाग, (२२) पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग, (२३) कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग, (२४) पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, (२५) अल्पसंख्यांक विकास विभाग, (२६) मराठी भाषा विभाग, (२७) इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग या विभागाच्या पुरवणी मागण्या चर्चेला घेण्यात येतील. या मागण्यांचा तपशील सदस्यांना टपाल खणाद्वारे वितरित केला असल्याचे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

कपात सूचना देण्याची मुदत सोमवार, दि. १२ जुलै, २०२१ रोजी सायंकाळी ५.०० वाजेपर्यंत निश्चित करण्यात आली असल्याने मान्य कपात सूचनांची यादी सदस्यांना स्वतंत्रपणे वितरित करण्यात येईल असे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले व तद्नंतर मागण्यांवरील एकत्रित चर्चेची कार्यपद्धती विशद केली.

सन २०२१-२२ या वर्षातील बाब क्र. १ ते १६८ मधील २३,१४९ कोटी ७५ लाख ३१ हजार रुपये इतक्या रकमेच्या पुरवणी मागण्या मंजुरीसाठी एकत्रितरित्या सभागृहासमोर मांडत असल्याचे उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री यांनी सांगितले.

सामान्य प्रशासन विभाग, गृह विभाग, महसूल व वन विभाग, कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, नगरविकास विभाग, वित्त विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, जलसंपदा

विभाग, विधी व न्याय विभाग, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, ग्रामविकास विभाग, अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, नियोजन विभाग, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, वैद्यकीय शिक्षण व औषध द्रव्ये विभाग, आदिवासी विकास विभाग, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, महिला व बालविकास विभाग, पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग, कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता विभाग, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, अल्पसंख्यांक विकास विभाग, मराठी भाषा विभाग, इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग या विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक ए-६, बी-१, बी-२, बी-४, बी-५, बी-७, बी-१०, सी-७, डी-३, डी-४, डी-६, डी-८, ई-२, एफ-२, एफ-३, एफ-५, जी-२, एच-३, एच-५, एच-६, एच-७, एच-८, आय-५, जे-१, के-६, के-११, एल-२, एम-२, एन-३, एन-४, ओ-२, ओ-३, ओ-१४, ओ-२०, ओ-२६, ओ-३६, ओ-७४, ओ-१०, ओ-२१, ओ-२७, ओ-३७, ओ-७५, आर-१, आर-३, एस-१, एस-४, टी-५, टी-६, व्ही-२, व्ही-३, डब्ल्यू-४, डब्ल्यू-४, एक्स-१, वाय-२, झेडए-४, झेडडी-२, झेडई-२, झेडएफ-१, झेडजी-४ आजच्या दिवसाच्या कामकाज पत्रिकेसोबतच्या सूचित दर्शविल्याप्रमाणे एकत्रितपणे मतास टाकतो असे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

मागण्या मतास टाकून संमत झाल्या.

आता चर्चारोधानंतर असलेल्या विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक -

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय झेडसी-१, झेडसी-२ आजच्या दिवसाच्या कामकाज पत्रिकेसोबतच्या सूचित दर्शविल्याप्रमाणे एकत्रितपणे मतास टाकतो असे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

मागण्या मतास टाकून संमत झाल्या.

(१) उप मुख्यमंत्री, "महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडील प्रलंबित परीक्षांचे निकाल जलदगतीने लावणे" इ.बाबत म.वि.स. नियम ४७ अन्वये निवेदन केले.

(२) उप मुख्यमंत्री, "जिल्हा परिषद निवडणुका पुढे ढकलणे" इ.बाबत म.वि.स. नियम ४७ अन्वये निवेदन केले.

(४) श्री. अबु आझमी, वि.स.स. यांनी, "मानखुर्द-शिवाजीनगर येथे होत असलेल्या पुलाचे नामकरण 'हजरत ख्वाजा गरीब नवाज रहमतुल्ला' असे करण्यात यावे" इ.बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

शासनाने याची नोंद घ्यावी असे तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

(५) श्री. मुफ्ती मोहम्मद इस्माईल अब्दुल खालिक, वि.स.स. यांनी, "महाराष्ट्रामध्ये स्पिनिंग मिल व प्रोसेसिंग हाऊस कायमस्वरूपी होण्याची आवश्यकता" इ.बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

८. (अ) पुरःस्थापनार्थ, विचार, खंडशः विचार व संमत करणे :-

(१) उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १६ — महाराष्ट्र (द्वितीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२१ मांडले व भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २०७, खंड (१) द्वारे महाराष्ट्राच्या राज्यपालांना प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तींचा वापर करून त्यांनी हे विधेयक विचारात घेण्याबाबत महाराष्ट्र विधानसभेस शिफारस केली आहे असे सांगून सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(१) कृषी मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १७ - शेतकरी (सक्षमीकरण व संरक्षण) आश्वसित मूल्य व कृषि सेवा करार (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२१ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(२) पणन मंत्र्यांनी सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १८ - शेतकरी उत्पन्न व्यापार व वाणिज्य (प्रचालन व सुलभीकरण) (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२१ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

उपरोक्त विधेयकासंदर्भात उप मुख्यमंत्री व महसूल मंत्री यांनी आपले विचार व्यक्त केले.

(३) अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १९ — अत्यावश्यक वस्तू (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२१ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले व सदर विधेयकासंदर्भात आपले विचार व्यक्त केले.

(क) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे -

(१) अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १९ — अत्यावश्यक वस्तू (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२१ आणखी सुधारणा करण्यासाठी दोन महिन्यांच्या अवधीत लोकाभिप्राय अजमावण्यासाठी परिसृत करावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

(२) कृषी मंत्र्यांनी, सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १७ - शेतकरी (सक्षमीकरण व संरक्षण) आशवासित मूल्य व कृषि सेवा करार (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२१ आणखी सुधारणा करण्यासाठी दोन महिन्यांच्या अवधीत लोकाभिप्राय अजमावण्यासाठी परिसृत करावे, असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला

उपरोक्त विधेयकासंदर्भात महसूल मंत्री व श्री श्यामसुंदर शिंदे, वि.स.स. यांनी मत मांडले.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

(३) पणन मंत्र्यांनी सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १८ - शेतकरी उत्पन्न व्यापार व वाणिज्य (प्रचालन व सुलभीकरण) (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२१ आणखी सुधारणा करण्यासाठी दोन महिन्यांच्या अवधीत लोकाभिप्राय अजमावण्यासाठी परिसृत करावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव मतास टाकून संमत झाला.

९. (१) श्री. नरेंद्र भोंडेकर, वि.स.स. यांनी, "प्रतिष्ठा व विशेषाधिकाराचे संरक्षण न होणे" या विषयाबाबत श्री.वसंत जाधव, पोलीस अधीक्षक, भंडारा व श्री.ताजने, पोलीस निरीक्षक, जवाहरनगर, पोलीस स्टेशन, भंडारा यांच्याविरुद्ध विशेषाधिकार भंगाची सूचना दिली असून सन्माननीय सदस्यांना त्यावर आपले म्हणणे मांडावयाचे असल्यास थोडक्यात मांडावे असे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

श्री. नरेंद्र भोंडेकर, वि.स.स. यांनी उपरोक्त विशेषाधिकार भंगाच्या सूचनेबाबत थोडक्यात म्हणणे मांडले.

सन्माननीय सदस्यांनी दिलेली विशेषाधिकार भंगाची सूचना प्राप्त झाली असून ती तपासून घेऊन त्यावर योग्य ती कारवाई करण्यात येईल असे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

(२) श्री. सरोज अहिरे, वि.स.स. यांनी, "माननीय उप मुख्यमंत्री स्थानिक कार्यक्रमासाठी आले असता त्यांना भेटण्यापासून स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांना वंचित ठेवणे" या विषयाबाबत सौ.शर्मिष्ठा घार्गे-वालवालकर, अप्पर पोलीस अधीक्षक, नाशिक ग्रामीण, श्री.अनंत तारगे, पोलीस निरीक्षक, दिंडोरी पोलीस स्टेशन व श्री. आनंद निकम, पोलीस निरीक्षक यांच्याविरुद्ध विशेषाधिकार भंगाची सूचना दिली असून सन्माननीय सदस्यांना त्यावर आपले म्हणणे मांडावयाचे असल्यास थोडक्यात मांडावे असे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

श्री. सरोज अहिरे, वि.स.स. यांनी उपरोक्त विशेषाधिकार भंगाच्या सूचनेबाबत थोडक्यात म्हणणे मांडले.

सर्व लोकप्रतिनिधी यांना मान्यवरांना भेटण्यासाठी मागील सरकारच्या कालावधीमध्ये जिल्हाधिकारी यांचेमार्फत ५ वर्षासाठी पास देण्यात आले होते सदर पास देण्यासंदर्भातील कार्यवाही करण्यात येईल असे मदत व पुनर्वसन मंत्र्यांनी सांगितले.

सन्माननीय सदस्यांनी दिलेली विशेषाधिकार भंगाची सूचना प्राप्त झाली असून ती तपासून घेऊन त्यावर योग्य ती कारवाई करण्यात येईल असे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी, सन्माननीय विधानमंडळ सदस्यांना अवमानजनक वागणूक देणाऱ्या शासकीय अधिकाऱ्यांविरुद्ध कठोर कारवाई करण्याबाबत निदेश दिले.

माहितीविषयक मुद्दे — पुढे सुरु

(६) श्री. रईस शेख, वि.स.स. यांनी, "हातमाग उद्योगातील सुताच्या किंमतीमध्ये मोठ्या प्रमाणात चढउतार होत असणे व वस्त्रोद्योगासाठी अनुदान मिळण्यासाठी कागदपत्रे ऑनलाईन न भरता लाईटबिल मध्ये मिळत असणाऱ्या पद्धतीप्रमाणे सबसिडी मिळण्याची आवश्यकता" इ.बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

(७) श्री. मुफ्ती मोहम्मद इस्माईल अब्दुल खालिक, वि.स.स. यांनी, "बकरी ईदसाठी सोशल डिस्टेंसींगचे नियम पाळून बकरी-बकरा व रेडा-म्हैस यांची खरेदी विक्री व वाहतुकीसाठी परवानगी देण्याची गरज तसेच मालेगाव शहरातील कायदा व सुव्यवस्था बिघडली असणे" इ.बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

१०. सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्र्यांनी नियम ११० अन्वये पुढील प्रस्ताव मांडला व भाषण केले -

कोविड- १९ महामारीच्या वाढत्या प्रादुर्भावावर प्रतिबंधात्मक उपाययोजना अंतर्गत राज्यातील लोकसंख्येचे लसीकरण केंद्र शासनाच्या धोरणानुसार करण्यात येत आहे. राष्ट्रव्यापी कोविड-१९ प्रतिबंधात्मक लसीकरण धोरणाची अंमलबजावणी दि. १६ जानेवारी, २०२१ रोजी राज्यात सुरु करण्यात आली. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार प्रथम टप्प्यात आरोग्य सेवा देणारे वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी (Health care Workers) आणि कोविड-१९ साथरोग प्रतिबंधात्मक कार्यक्रम अंमलबजावणीसाठी नियुक्त (Front line workers) यांचे लसीकरण सुरु करण्यात आले. द्वितीय टप्पा दिनांक १ मार्च, २०२१ पासून सुरु करण्यात आला यात जेष्ठ नागरिकांचे लसीकरण व ४५ वर्ष वयोगटावरील सहव्याधीग्रस्त नागरिकांचे लसीकरण करण्यात आले. दिनांक १ एप्रिल, २०२१ पासून ४५ वर्ष वयोगटावरील सर्व नागरिकांचे लसीकरण करण्यात येत आहे. त्याचप्रमाणे दिनांक १ मे, २०२१ पासून वय वर्षे १८ ते ४४ वयोगटातील जवळपास ५.७१ कोटी लाभार्थ्यांचे कोविड-१९ लसीकरण करण्याबाबत केंद्र शासनाने घोषणा केली होती. दिनांक १ मे, २०२१ पासून खुल्या दराचे राष्ट्रीय कोविड-१९ वेगात्मक लसीकरण (Liberalized Pricing Accelerated & National Covid-१९ Vaccination) धोरण लागू झाले आहे. तसेच केंद्र शासनाच्या वेळोवेळीच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे राज्यातील कोविड-१९ लसीकरण मोहीम राबवण्यात येत आहे.

वयोवृद्ध आणि दिव्यांग नागरिकांसाठी केंद्र शासनाने दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार त्यांच्या घराजवळ कोविड लसीकरण केंद्र घेतले जातात. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार निवडलेल्या खाजगी रुग्णालयांत आणि औद्योगिक आस्थापनेच्या ठिकाणी कोविड लसीकरण केंद्र घेतले जातात.

दिनांक २१ जून २०२१ रोजीच्या केंद्र शासनाने दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार देशांतर्गत लस निर्मात्याकडून मासिक लस उत्पादित केलेल्या एकूण उत्पादनापैकी ७५% लस केंद्र शासनाकडून खरेदी करून राज्याला पुरविली जात आहे. उर्वरीत २५% लस खाजगी रुग्णालयाला खरेदी करता येईल असा निर्णय झाला आहे. तसेच १८ ते ४४ वयोगटातील सर्व नागरिकांना लस पुरविण्याची जबाबदारी केंद्र शासनाने घेतल्याची घोषणा केंद्र सरकारने केली आहे.

लस पुरवठा तपशील दिनांक ०५.०७.२०२१ पर्यंत :-

- केंद्र शासनाकडून प्राप्त लस पुरवठा — २,८४,३९,०६० डोसेस
- राज्य शासनाने खरेदी केलेल्या लसी — २५,१०,७३० डोसेस

कोविड लसीकरणाचे काम दिनांक ०५.०७.२०२१ पर्यंत

- एकूण लसीकरण — ३,४३,८२,५८३

यामध्ये खाजगी रुग्णालयांनी प्राप्त केलेल्या लसींचाही समावेश आहे.

आज अखेर राज्यातील एकूण ३,४३,८२,५८३ लाभार्थ्यांना कोविड लसीकरण करण्यात आले आहे. महाराष्ट्र राज्य हे देशात लसीकरणामध्ये अव्वल स्थानावर असून त्यानंतर लोकसंख्येने सर्वाधिक असणारे उत्तर प्रदेश — ३.२६ कोटी, लसीकरणासह दुसऱ्या स्थानावर आहे. त्यानंतर लसीकरण झालेल्या राज्याचा क्रम पुढीलप्रमाणे आहे. ३) गुजरात — २.६८ कोटी, ४) राजस्थान — २.५८ कोटी, ५) कर्नाटक - २.३८ कोटी, ६) पश्चिम बंगाल — २.२७ कोटी, ७) मध्य प्रदेश — २.१६ कोटी. याशिवाय इतर राज्यांच्या तुलनेत महाराष्ट्रात वाया जाणाऱ्या लसींचे प्रमाण हे देखील अत्यंत कमी व नगण्य आहे.

आजपर्यंत तपासण्यात आलेल्या एकूण ४,२५,४२,९४३ प्रयोगशाळा नमुन्यांपैकी ६०,९८,१७७ (१४.३३%) नमुने पॉझिटिव्ह आले आहेत. राज्यामध्ये आज अखेर एकूण १,२३,०३० एवढे मृत्यू झालेले आहेत. तसेच राज्यात आज रोजी एकूण १,२३,२२५ ॲक्टिव्ह रुग्ण असून हे देशात सर्वात जास्त आहेत.

डेल्टा पल्स या व्हेरियन्टचे एकूण २१ रुग्ण राज्यात आढळले असून ते अनुक्रमे रत्नागिरी -९, जळगाव-७, मुंबई, ठाणे, पालघर, सिंधुदुर्ग, रायगड (प्रत्येकी-१) असे जिल्हानिहाय रुग्ण आढळले आहेत.

राज्याने कोविड-१९ च्या आजारारवर मात करण्यासाठी टेस्टिंग (Testing), ट्रेसिंग (Tracing), उपचार (Treatment) या त्रिसुत्रीचा अवलंब केलेला आहे.

दिनांक २६ जून २०२१ रोजी राज्यामध्ये एका दिवसात ७,३८,७०४ लोकांचे लसीकरण केले असून दिनांक ०३ जुलै २०२१ रोजी एका दिवसात ८ लाखांपेक्षा जास्त नागरिकांचे लसीकरण केले आहे. महाराष्ट्र राज्याची दैनिक लसीकरणाची क्षमता ही १० ते १४ लाखांच्या दरम्यान असल्याने केंद्र शासनाने प्रत्येक महिन्यास किमान ३ कोटी लसींचे डोस राज्यास उपलब्ध करून दिल्यास राज्याचे लसीकरण लवकरात लवकर पूर्ण करता येईल. या संदर्भात राज्यातील सर्व पक्षांच्या लोकप्रतिनिधींचीही लसीकरण लवकरात लवकर पूर्ण करण्याबाबतची मागणी आहे. हे लसीकरण लवकर पूर्ण झाल्यास जनतेमधील सामुहिक प्रतिकार शक्ती (Herd Immunity) मोठ्या प्रमाणात विकसीत होईल व या आजाराची तीव्रताही कमी होईल. परिणामी आरोग्य यंत्रणेवरचा ताण कमी होईल. तसेच स्तर — ३ चे निर्बंध कमी करता येतील. राज्यातील व्यवहार पूर्ववत सुरू करणे शक्य होईल. परिणामी अर्थव्यवस्थेला चालना मिळेल.

उपरोक्त वस्तुस्थिती लक्षात घेता केंद्र सरकारने राज्यास प्रती महिना किमान ३ कोटी लसींचे डोस उपलब्ध करून द्यावेत असा ठराव शासन मांडत आहे.

ठराव प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त ठरावासंदर्भातील चर्चेमध्ये खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला —

(१) श्री. अमिन पटेल	(२) श्री. सुनील प्रभू
(३) श्री. पृथ्वीराज चव्हाण	(४) श्री. अबू आजमी
(५) श्रीमती यामिनी जाधव	(६) श्री. रईस शेख
(७) श्री. रमेश बोरनारे	(८) श्री. रवींद्र वायकर
(९) श्री. बाळासाहेब आजबे	(१०) श्री. हिरामण खोसकर
(११) श्रीमती गीता जैन	

ठराव प्रस्तुत झाला.

यासंबंधी राज्य विधीमंडळाची शिफारस केंद्र शासनाकडे पाठविण्यात येईल. आता हा ठराव मतास टाकतो असे माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

ठराव सर्वानुमते संमत झाला.

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्र्यांनी खालील ठराव मांडला व भाषण केले —

"ज्याअर्थी, महाराष्ट्रात अकोला, अमरावती, भंडारा, बुलढाणा, नागपूर, वर्धा व यवतमाळ जिल्हे व राजूरा तालुका सोडून चंद्रपूर जिल्हा यामध्ये कैकाडी जातीचा अनुसूचित जातीमध्ये तर उर्वरित ठिकाणी कैकाडी जातीचा विमुक्त जाती (अ) मध्ये समावेश केलेला आहे. महाराष्ट्र राज्यात कैकाडी जातीचा समावेश दोन वेगवेगळ्या प्रवर्गात होत असल्यामुळे या समाजाला विविध अडचणींना सामोरे जावे लागत असल्याने समाजातील सदस्यांनी, लोकप्रतिनिधींनी राज्यातील सर्व कैकाडी जातीचा समावेश अनुसूचित जातीमध्ये करण्याची मागणी केलेली आहे ;

आणि ज्याअर्थी, विदर्भातील अकोला, अमरावती, भंडारा, बुलढाणा, नागपूर, वर्धा व यवतमाळ जिल्हे व राजूरा तालुका सोडून चंद्रपूर जिल्हा याप्रमाणे उर्वरित राज्यातील कैकाडी समाजाचा अनुसूचित जातीमध्ये समावेश करण्याचा प्रस्ताव भारत सरकारकडे पाठविण्यापूर्वी राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळविणे इष्ट वाटते ;

त्याअर्थी, आता विधानसभा नियम ११० अनुसार महाराष्ट्र विधानसभा, याद्वारे विदर्भातील अकोला, अमरावती, भंडारा, बुलढाणा, नागपूर, वर्धा व यवतमाळ जिल्हे व राजूरा तालुका सोडून चंद्रपूर जिल्हा याप्रमाणे उर्वरित राज्यातील कैकाडी जातीचा समावेश अनुसूचित जातीमध्ये करण्याची शिफारस केंद्र सरकारला करित आहे."

ठराव प्रस्तुत झाला.

यासंबंधी राज्य विधिमंडळाची शिफारस केंद्र शासनाकडे पाठविण्यात येईल. आता हा ठराव मतास टाकतो असे माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

ठराव एकमताने संमत झाला.

माननीय उपाध्यक्षांनी, सोमवार, दिनांक ५ जुलै, २०२१ व मंगळवार, दिनांक ६ जुलै, २०२१ या कालावधीत सभागृहात झालेल्या कामकाजासंबंधीचा आढावा सभागृहासमोर ठेवला.

महाराष्ट्र विधानसभेचे पुढील अधिवेशन मंगळवार, दिनांक ७ डिसेंबर, २०२१ रोजी, विधान भवन, नागपूर येथे घेण्यात यावे, अशी शिफारस राज्यपालांकडे करण्याचे ठरले आहे असे माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

माननीय उपाध्यक्षांनी सत्र-समाप्तीसंबंधीचा माननीय राज्यपाल महोदयांचा पुढील संदेश सभागृहात वाचून दाखविला-

"मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (२) उपखंड (क) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकाराचा वापर करून, याद्वारे मंगळवार, दिनांक ६ जुलै, २०२१ रोजी होणाऱ्या सभागृहाच्या बैठकीच्या समाप्तीबरोबरच महाराष्ट्र विधानसभेचे सत्र संस्थगित करित आहे."

यानंतर राष्ट्रगीत म्हणण्यात आले.

दुपारी ३ वाजून ५५ मिनिटांनी विधानसभेचे सत्र संस्थगित झाले.

विधान भवन

मुंबई,

दिनांक: ६ जुलै, २०२१.

राजेंद्र भागवत,

सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.

विवरण क्रमांक - ८

महाराष्ट्र विधानसभेच्या नियम ८ (१) अन्वये सोमवार, दिनांक ५ जुलै, २०२१ रोजी नामनिर्देशित केलेली सभाध्यक्षांची तालिका :-

- (१) श्री. भास्कर जाधव, वि.स.स.
- (२) श्री.दिलीप बनकर, वि.स.स.
- (३) कुमारी प्रणिती शिंदे, वि.स.स.,
- (४) श्री. कालिदास कोळंबकर, वि.स.स.

विवरण क्रमांक-९

विविध समित्यांवर/संस्थांवर/मंडळांवर/विद्यापीठांवर
सदस्यांची निवडणूक व नामनियुक्ती

निरंक

विवरण क्रमांक - १०
विविध समित्यांच्या बैठकी

अ.क्र.	समितीचे नाव	बैठकीचा वार व दिनांक	बैठकीत झालेले कामकाज
(१)	(२)	(३)	(४)
(१)	कामकाज सल्लागार समिती	मंगळवार, दिनांक २२ जून, २०२१	विधानसभा कामकाज सल्लागार समितीची बैठक मंगळवार दि. २२ जून, २०२१ रोजी दुपारी १२.३० वाजता मुंबई येथील विधान भवनाच्या प्रांगणात झाली. सदरहू बैठकीत समितीने सन २०२१ च्या द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशनासंबंधात संसदीय कार्य विभागाकडून प्राप्त झालेल्या दिनदर्शिकेवर विचारविनिमय करून पुढील निर्णय घेतले :- :: निर्णय :: १. कोरोना कोविड-१९ विषाणूच्या प्रसाराच्या पार्श्वभूमीवर महाराष्ट्र विधान सभेच्या आगामी पावसाळी अधिवेशनाचा कालावधी दोन दिवसांचा म्हणजेच सोमवार, दिनांक ५ जुलै २०२१ व मंगळवार, दिनांक ६ जुलै २०२१ असा निश्चित करण्यात आला. २. सदरहू अधिवेशनात फक्त पुरवणी मागण्या, पुरवणी विनियोजन विधेयक व अन्य शासकीय विधेयके घेण्याचे निश्चित करण्यात आले. अधिवेशनाचा अल्प कालावधी लक्षात घेता लक्षवेधी सूचना, प्रश्नोत्तरे व अर्धा तास चर्चा घेण्यात येणार नाहीत व स्वीकृत प्रश्न हे व्यपगत करण्यात येतील असाही निर्णय घेण्यात आला. तसेच अन्य संसदीय आयुधे घेण्यात येणार नाहीत असाही निर्णय घेण्यात आला.

			३. अधिवेशन कालावधीत प्रवेशाकरिता ज्यांच्या शनिवार, दि. ३ जुलै २०२१ रोजी किंवा तदनंतर करण्यात आलेल्या आरटी- पीसीआर चाचणीचा अहवाल नकारात्मक असेल अशा व्यक्तीनाच प्रवेश देण्यात येईल. याकरिता, सन्माननीय सदस्य, विधान भवन व मंत्रालयीन अधिकारी/ कर्मचारी, सुरक्षा कर्मचारी यांचेकरिता, उक्त चाचणीची सोय करण्यात येईल असेही निश्चित करण्यात आले. ४. विधान भवन, मुंबईयेथे गर्दी होवू नये यासाठी सन्मा. सदस्यांचे स्वीय सहायक, वाहन चालक व सुरक्षा रक्षक यांची बसण्याची व्यवस्था विधानभवन कार्यालयाच्या बाहेरील तंबूमध्ये करण्यात यावी. तसेच मा. मंत्री/मा. राज्यमंत्री यांच्या सोबत एकच अधिकारी/ कर्मचारी/ स्वीय सहायक यांना आत येण्याची परवानगी देण्यात यावी. सर्व पक्षांच्या प्रतोदास एक स्वीय सहायक आणण्यास अनुमती देण्यात यावी. अधिवेशन कालावधीत खाजगी व्यक्तींना प्रवेश नाकारण्यात यावा. अधिवेशन कामकाजाकरिता विधान भवन येथे येणाऱ्या मंत्रालय अधिकारी/कर्मचारी यांनादेखील मर्यादित स्वरूपात प्रवेश पास देण्यात यावेत. ५. विधानसभा सभागृहामध्ये सन्मा.सदस्यांकरिता आसन व्यवस्था करतांना सामाजिक अंतर राखण्याच्या दृष्टीने कार्यवाही करण्यात यावी. ६. सन्मा. सदस्यांना कोरोना विषाणूचा संसर्ग होऊ नये याकरिता त्यांना एक किट देण्यात यावी व त्यामध्ये फेस शिल्ड, मास्क, हँडग्लोव्हज, हँड सेनिटायझेशनची बॉटल इत्यादी वस्तू देण्यात याव्यात. ७. म.वि.स. नियम २९२ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव व म.वि.स. नियम २९३ अन्वये सार्वजनिक हितास्तव प्रस्ताव आगामी अधिवेशनापासून
--	--	--	--

			ऑनलाईन पध्दतीने स्वीकारण्यात येतील, सध्या ऑनलाईन व ऑफलाईन दोन्ही पध्दती चालू राहतील. ८. धर्मादाय खाजगी रुग्णालयांची तपासणी करणे या संदर्भातील तदर्थ समितीतील तदर्थ हा शब्द वगळून धर्मादाय खाजगी रुग्णालयाची तपासणी करणे असे नामाभिधान करण्याबाबत तसेच सदर समिती कायमस्वरूपी करण्याबाबत मा. विधी व न्याय राज्यमंत्री तथा समिती प्रमुख यांच्या पत्राच्या अनुषंगाने उचित कार्यवाही करण्यात यावी. ९. शक्ती फौजदारी कायदे (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, 2020 यावरील समिती प्रमुख यांनी मंत्रीपदाचा राजीनामा दिल्यामुळे रिक्त झालेल्या समिती प्रमुख या पदावर नियुक्ती करण्याबाबत उचित कार्यवाही करण्यात यावी.
--	--	--	---

विवरण क्रमांक – ११

शासकीय विधेयकासंबंधी सांख्यिकीय माहिती

सन २०२१ चे द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन

अ. क्र.	विधेयकाची संज्ञा आणि क्रमांक	विभाग	प्रभारी मंत्री	पुरःस्थाप- नेचा दिनांक	असा- धारण राजपत्रात प्रसिध्द झाल्याचा दिनांक	पुरः स्थापित झालेल्या विधेयका संबंधी प्रस्ताव	विधान- सभेत समत झाल्याचा दिनांक	विधान- परिषदेत समत झाल्याचा दिनांक	दुरुस्ती सुचवि- णाऱ्या सद- स्यांची संख्या	दुरु- स्त्यांची एकूण संख्या	मांड- ण्यात आलेल्या दुरु- स्त्यांची संख्या	अधि- नियम क्रमांक	शेरा
१)	सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ८ - महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्रे) झाडांचे संरक्षण व जतन (सुधारणा) विधेयक, २०२१	पर्यावरण व वातावरणीय बदल	श्री. आदित्य ठाकरे	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१	विचारत च्यावे, खंडशः विचारत च्यावे, समत करण्यात यावे, (समत)	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१					

२)	सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ९ - महाराष्ट्र परगणा व कुळकर्णी वतने नाहीशी करण्याबाबत, महाराष्ट्र (समाजास उपयुक्त) सेवा इनामे रद्द करण्याबाबत, महाराष्ट्र विलीन प्रदेश किरकोळ दुमाला वहिवाटी नाहीशा करण्याबाबत महाराष्ट्र गावची कनिष्ठ वतने नाहीशी करण्याबाबत आणि महाराष्ट्र मुलकी पाटील (पद रद्द करणे) (सुधारणा) विधेयक, २०२१	महसूल	श्री. बाळासाहेब थोरात	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१	विचारत घ्यावे, खंडशः विचारत घ्यावे, संमत करण्यात यावे. (संमत)	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१					
३)	सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १० - महाराष्ट्र सहकारी संस्था (सुधारणा) विधेयक, २०२१	सहकार	श्री. बाळासाहेब पाटील	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१	विचारत घ्यावे, खंडशः विचारत घ्यावे, संमत करण्यात यावे. (संमत)	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१					

४)	सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ११ - महाराष्ट्र परिचाराका विधेयक, २०२१	वैद्यकीय शिक्षण	श्री. अमित देशमुख	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१	विचारत घ्यावे, खंडशः विचारत घ्यावे, संमत करण्यात यावे. (संमत)	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१					
५)	सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १२ - महाराष्ट्र वस्तु व सेवा कर (सुधारणा) विधेयक, २०२१	वित्त	श्री. अजित पवार	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१	विचारत घ्यावे, खंडशः विचारत घ्यावे, संमत करण्यात यावे. (संमत)	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१					
६)	सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १३ - महाराष्ट्र राजभाषा (सुधारणा) विधेयक, २०२१.	मराठी भाषा	श्री. सुभाष देसाई	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१	विचारत घ्यावे, खंडशः विचारत घ्यावे, संमत करण्यात यावे. (संमत)	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१					

७)	सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १४ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०२१.	उच्च व तंत्र शिक्षण	श्री. उदय सामंत	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१	विचारत घ्यावे, खंडशः विचारत घ्यावे, संमत करण्यात यावे. (संमत)	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१					
८)	सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १५ - अॅटलास स्किलटेक विद्यापीठ, मुंबई विधेयक, २०२१.	कौशल्य विकास, रोजगार व उद्योजकता	श्री. नवाब मलिक	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१	विचारत घ्यावे, खंडशः विचारत घ्यावे, संमत करण्यात यावे. (संमत)	५/०७/२०२१	५/०७/२०२१					
९)	सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १६ - महाराष्ट्र (द्वितीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२१	वित्त	श्री. अजित पवार	६/०७/२०२१	६/०७/२०२१	विचारत घ्यावे, खंडशः विचारत घ्यावे, संमत करण्यात यावे. (संमत)	६/०७/२०२१	६/०७/२०२१					

१०)	सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १० - शेतकरी (संक्षमीकरण व संरक्षण) आस्थासित मूल्य व कृषि सेवा करार (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२१	कृषि	श्री. दादाजी मुत्ते	६/०७/२०२१	६/०७/२०२१							दिनांक ६/०७/२०२१ रोजी लोका-भिप्राय अजमावि-ण्या करिता परिसृत
११)	सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १८ - शेतकरी उत्पन्न व्यापार व वाणिज्य प्रचालन व सुलभीकरण (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२१.	पणन	श्री. बाळासाहेब पाटील	६/०७/२०२१	६/०७/२०२१							दिनांक ६/०७/२०२१ रोजी लोकाभि-प्राय अजमा-विण्या करीता परिसृत
१२)	सन २०२१ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १९ - अत्यावश्यक वस्तू (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२१.	अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण	श्री. छगन मुजबल	६/०७/२०२१	६/०७/२०२१							दिनांक ६/०७/२०२१ रोजी लोकाभि-प्राय अजमा-विण्या करीता परिसृत

(८३)

विवरण क्रमांक - १२
संविधान सुधारणेच्या अनुसमर्थनाचा प्रस्ताव.
निरंक

विवरण क्रमांक - १३
पुरःस्थापित अशासकीय विधेयके
निरंक

विवरण क्रमांक - १४
विचारात घेण्यात आलेले अशासकीय विधेयक
निरंक

विवरण क्रमांक - १५
भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) व म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये अध्यादेश नापसंत
करण्यासंबंधी प्रस्ताव
निरंक

विवरण क्रमांक १६

महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या सन २०२१-२०२२ च्या
पुरवणी खर्चाच्या मागण्यांवरील चर्चा व मतदान दिनांक ६ जुलै, २०२१ रोजी
मागण्या मंजूर झाल्या.
पुरवणी मागण्यांवर चर्चेसाठी प्राथम्यक्रमात असलेले विभाग

अ.क्र	विभागाचे नाव	एकूण मागण्या	मागण्यावर चर्चा व मतदानाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
(अ)			
१)	सामान्य प्रशासन विभाग	१	दि. ६ जुलै, २०२१
२)	गृह विभाग	६	
३)	महसूल व वन विभाग	१	
४)	कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग	४	
५)	शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग	१	
६)	नगरविकास विभाग	३	
७)	वित्त विभाग	१	
८)	सार्वजनिक बांधकाम विभाग	५	
९)	जलसंपदा विभाग	१	
१०)	विधी व न्याय विभाग	१	
११)	उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग	२	
१२)	ग्रामविकास विभाग	१	
१३)	अन्न, नागरीपुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	१	

१४)	सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	२
१५)	नियोजन विभाग	१२
१६)	सार्वजनिक आरोग्य विभाग	२
१७)	वैद्यकीय शिक्षण व औषधि द्रव्ये विभाग	२
१८)	आदिवासी विकास विभाग	२
१९)	सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग	२
२०)	उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग	२
२१)	महिला व बाल विकास विभाग	१
२२)	पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग	१
२३)	कौशल्य विकास रोजगार व उद्योजकता विभाग	१
२४)	पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग	१
२५)	अल्पसंख्यांक विकास विभाग	१
२६)	मराठी भाषा विभाग	१
२७)	इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग	१

(८६)

(ब) दिनांक ६ जुलै, २०२१ रोजी चर्चारोधानंतर मतास टाकण्यात आलेल्या
पुरवणी खर्चाच्या मागण्या

अ.क्र.	विभागांची नावे	एकूण मागण्या
१)	महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय	२

	एकूण मागण्या	२

एकूण :	(अ) ५९ + (ब) ०२ = ६१	

विवरण क्रमांक - १७

सन २०२१-२०२२ चे पुरवणी खर्चाच्या मागण्यांवरील कपात सूचना

अ.क्र.	विभाग	एकूण	मान्य	अमान्य	चर्चा व मतदानाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१.	सामान्य प्रशासन विभाग	२	१	११	दि. ६ जुलै, २०२१
२.	गृह विभाग	१५	११	४	
३.	महसूल व वन विभाग	४	२	२	
४.	कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग	४	४	०	
५.	शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग	४	३	१	
६.	नगरविकास विभाग	१५	१४	१	
७.	वित्त विभाग	१	०	१	
८.	सार्वजनिक बांधकाम विभाग	१८	१५	३	
९.	जलसंपदा विभाग	२	२	०	
१०.	विधी व न्याय विभाग	०	०	०	
११.	उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग	५	१	४	
१२.	ग्रामविकास विभाग	४	०	४	
१३.	अन्न व नागरी पुरवठा विभाग	०	०	०	
१४.	सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	१	१	०	
१५.	नियोजन विभाग	०	०	०	
१६.	सार्वजनिक आरोग्य विभाग	१३	९	४	
१७.	वैद्यकीय शिक्षण व औषधि द्रव्ये विभाग	२	२	०	
१८.	आदिवासी विकास विभाग	०	०	०	
१९.	सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग	०	०	०	

२०. उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग	१	०	१
२१. महिला व बाल विकास विभाग	०	०	०
२२. पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग	१	१	०
२३. कौशल्य विकास रोजगार व उद्योजकता विभाग	०	०	०
२४. पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग	१	०	१
२५. अल्पसंख्यांक विकास विभाग	०	०	०
२६. मराठी भाषा विभाग	०	०	०
२७. इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग	०	०	०
एकूण	९३	६६	२७

अ.क्र. प्राथम्यक्रमात नसलेल्या विभागांची नावे

- १) महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय सदर विभाग प्राथम्यक्रमात नसल्यामुळे त्या विभागावर कपात सूचना स्वीकारण्यात आल्या नाहीत.

विवरण क्रमांक - १८

पुरवणी विनियोजन विधेयकावरील मुद्दे.

निरंक

(८९)

विवरण क्रमांक - १९

अध्यक्षांना पदावरून दूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम ११ अन्वये)
निरंक

विवरण क्रमांक - २०

उपाध्यक्षांना पदावरून दूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव

निरंक

(९०)

विवरण क्रमांक २१

मा. अध्यक्षोंवर विश्वास व्यक्त करण्याबाबतचा प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम २३ अन्वये)

निरंक

विवरण क्रमांक २२

एखाद्या व्यक्तीविरुद्ध करावयाच्या अभिकथनासंबंधी दिलेल्या सूचना

(म.वि.स. नियम ३५ अन्वये)

निरंक

(९१)

विवरण क्रमांक २३

म.वि.स. नियम ४७ अन्वये मंत्र्यांनी केलेली निवेदने

अ.क्र. (१)	मंत्री (२)	विषय (३)	सभागृहात निवेदन केल्याची तारीख (४)
१.	श्री. अजित पवार, मा. उप मुख्यमंत्री	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाकडील प्रलंबित परिक्षांचे निकाल जलदगतीने लावण्याबाबत.	६ जुलै, २०२१
२.	श्री. अजित पवार, मा. उप मुख्यमंत्री	जिल्हा परिषद निवडणुका पुढे ढकलण्याबाबत.	६ जुलै, २०२१

विवरण क्रमांक २४

सदस्यांचे वैयक्तिक स्पष्टीकरण

(म.वि.स. नियम ४८ अन्वये)

निरंक

विवरण क्रमांक २५

नियम स्थगित करण्याबाबतचा प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम ५७ अन्वये)

एकूण प्राप्त झालेले प्रस्ताव	०९
मान्य झालेले प्रस्ताव	--
अमान्य झालेले प्रस्ताव	०९

अ. क्र. (१)	दिनांक (२)	सदस्यांचे नाव (३)	विषय (४)	मान्य/ अमान्य (५)
१.	५ जुलै, २०२१	श्री. देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स.	मी म.वि.स. नियम ५७ अन्वये पुढील प्रमाणे सूचना देऊ इच्छितो. "ज्याअर्थी, सार्वत्रिक निवडणुकीपूर्वी सत्ताधारी नेत्यांनी शेतकऱ्यांच्या बांधावर जाऊन अवकाळी ग्रस्त कोरडवाहू पिकांसाठी हेक्टरी २५ हजार रुपये व बागायती पिकांसाठी हेक्टरी ५० हजार रुपयांची केलेली घोषणा म्हणजे चक्क फसवणूक असल्याचे एव्हाना सिद्ध झालेले असणे, ज्याअर्थी, नियमितपणे कर्जाचे हप्ते भरणाऱ्या प्रामाणिक शेतकऱ्यांना प्रोत्साहनपर अनुदान म्हणून रुपये ५०,००० देण्याचाही शासनाला सोयीस्कर विसर पडलेला असणे, ज्याअर्थी, मार्च ते मे या कालावधीत राज्यात अनेक ठिकाणी अवकाळी पाऊस व गारपीट यामुळे शेतकऱ्यांच्या उभ्या पिकाचे अतोनात नुकसान झालेले असणे, ज्याअर्थी, शेतकऱ्यांना पीक विम्याचे पैसे देण्यासंदर्भात बँकांकडून टाळाटाळ करण्यात येत असणे गतवर्षी केवळ	अमान्य

			१८ टक्के पीक विमा मिळालेला असणे, ज्याअर्थी, धान खरेदी केंद्रे उशिरा सुरू झाल्यामुळे नाईलाजाने शेतकऱ्यांना कमी भावात धान खाजगी व्यापारांना विकावे लागणे, धान खरेदीमध्ये प्रचंड भ्रष्टाचार होत असणे, दूध उत्पादक शेतकऱ्यांच्या बाबतीत दुधाचे भाव १५ ते १८ रुपये लिटर पर्यंत घसरल्याने त्यांच्या चिंतेत भर पडणे, ज्याअर्थी, ताउक्ते चक्रीवादळामुळे कोकण किनारपट्टी तसेच पालघर, जळगाव या जिल्ह्यातील आंबा, केळी उत्पादक यांचे प्रचंड नुकसान झालेले असणे, पूर्वीच्या निसर्ग चक्रीवादळात झालेल्या नुकसान भरपाईचे पैसे अद्यापही शेतकऱ्यांना मिळालेले नसताना या नव्या संकटाची भर पडलेली असणे, त्याअर्थी, या प्रकरणी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना, यासाठी या विषयावर तातडीने चर्चा करण्यात यावी."	
२.	५ जुलै, २०२१	श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स.	मी म.वि.स. नियम ५७ अन्वये पुढील प्रमाणे सूचना देऊ इच्छितो. "ज्याअर्थी, महाराष्ट्र विधानमंडळाने एकमताने संमत केलेला मराठा आरक्षणाचा कायदा तत्कालीन सरकारच्या काळात उच्च न्यायालयात वैध ठरलेला असणे, सर्वोच्च न्यायालयानेही त्याला अंतरिम स्थगिती देण्यास नकार दिलेला असणे, ज्याअर्थी, दिनांक ५ मे, २०२१ रोजी सर्वोच्च न्यायालयाने सदर कायदा रद्दबातल ठरवला असणे, ज्याअर्थी, यासाठी राज्य सरकारमधील समन्वयाचा अभाव, विधीज्ञाना योग्य त्या सूचना वेळेवर दिल्या न जाणे, मागास वर्ग (गायकवाड) आयोगाच्या अहवालाच्या परिशिष्टांचा इंग्रजीमधील अनुवाद न्यायालयापुढे सादर करण्यात न येणे यासारख्या काही बाबी अन्य बाबींबरोबरच	अमान्य

			कारणीभूत ठरलेल्या असणे, ज्याअर्थी, एखाद्या समाजाला मागास ठरवण्याचा अधिकार राज्य सरकारच्या शिफारशीवरून राष्ट्रपतींना असल्याचे व त्यासंबंधात कायदा करण्याचा राज्य सरकारचा अधिकार अबाधित असल्याचे सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयावरून स्पष्ट झालेले असणे, ज्याअर्थी, या संदर्भात नेमण्यात आलेल्या न्या.भोसले समितीनेही प्रथमतः राज्य मागासवर्ग आयोगाने मराठा समाजाला मागास ठरवण्याची आवश्यकता प्रतिपादित करून त्यासाठी कार्यकक्षा (terms of reference) आखून दिलेली असणे, ज्याअर्थी, या दृष्टीने कोणतीही पावले अद्यापही न उचलता आयोगाकडे सदर विषय देण्यात न येणे व केवळ आरक्षणाचा विषय केंद्र सरकारच्या अखत्यारतील असल्याची हाकाटी राज्य सरकार वारंवार पिटत असणे, त्याअर्थी, या प्रकरणी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना, यासाठी या विषयावर तातडीने चर्चा करण्यात यावी."	
३	५ जुलै, २०२१	श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स.	मी म.वि.स. नियम ५७ अन्वये पुढील प्रमाणे सूचना देऊ इच्छितो. "ज्याअर्थी, महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ मध्ये सुधारणा करून कलम १२ (२) (a) (b) अन्वये अनुसूचित जाती व जमातींना लोकसंख्येच्या प्रमाणात आरक्षण देण्यात येणे व कलम १२ (२) (c) अन्वये इतर मागासवर्गीय समाजाला २७ टक्के आरक्षण सन १९९४ मध्ये देण्यात येणे, ज्याअर्थी, सदर आरक्षण देताना इतर मागासवर्गीय समाजाला लोकसंख्येच्या प्रमाणात प्रतिनिधित्व देण्याविषयीच्या तपशिलात न जाता	अमान्य

		२७% आरक्षण दिले गेल्याने तसेच सदर आरक्षण के. कृष्णमूर्ती प्रकरणातील सर्वोच्च न्यायालयाच्या घटनापीठाच्या न्यायनिर्णयामध्ये नमूद केल्यानुसार आरक्षणाच्या ५० टक्के मर्यादेपेक्षा अधिक होत असल्याने त्याला सर्वोच्च न्यायालयामध्ये आव्हान देण्यात आले असणे, ज्याअर्थी, स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये लोकसंख्येच्या प्रमाणात आरक्षण दिले गेले नसल्याने, दिनांक ३१ जुलै, २०१९ रोजी तत्कालीन शासनाने अध्यादेश निर्गमित करून लोकसंख्येच्या प्रमाणात इतर मागासवर्गीय समाजाला आरक्षण देण्यात येईल अशी जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियमामध्ये तसेच ग्रामपंचायत अधिनियमामध्ये सुधारणा करणे, ज्याअर्थी, सदर अध्यादेशाचे अधिनियमात रूपांतर करण्याच्या दृष्टीने किंवा नव्याने विधेयक आणण्याच्या दृष्टीने विद्यमान सरकारने कोणतेही प्रयास न केल्याने सदर सुधारणा व्यपगत होणे, ज्याअर्थी, राज्य शासनाने इतर मागासवर्गीयांच्या मागासलेपणाबाबत अभ्यास करण्यासाठी इतर मागासवर्ग आयोग स्थापन करून या आयोगाच्या शिफारशीच्या आधारे लोकसंख्येच्या प्रमाणात आरक्षण देण्यासाठी कार्यवाही करण्याची आवश्यकता असणे, यासंदर्भात गेल्या पंधरा महिन्यात शासनाकडून न्यायालयात वेळोवेळी केवळ मुदती मागण्यात येणे व कोणतीही कार्यवाही न होणे, ज्याअर्थी, याचा परिणाम म्हणून दिनांक ४ मार्च, २०२१ रोजी सर्वोच्च न्यायालयाने एका याचिकेदरम्यान निर्णय देताना राज्यातील वाशीम, भंडारा, अकोला, नागपूर व गोंदिया या जिल्ह्यातील जिल्हा परिषदा, पंचायत	
--	--	---	--

		समित्यांमधील इतर मागास प्रवर्गामधून निवडून आलेल्या उमेदवारांच्या निवडणूका रद्दबातल केलेल्या असणे, तसेच या जागा खुल्या प्रवर्गातून भरण्याचे आदेश दिलेले असणे, ज्याअर्थी, या रिक्त जागांकरिता राज्य निवडणूक आयोगाने निवडणूका जाहीर केल्या असणे, त्या पुढे ढकलण्याबाबत राज्य सरकारची विनंतीही आयोगाने अमान्य केली असल्यामुळे आगामी निवडणूकांमध्ये इतर मागासवर्ग समाजाला आपले प्रतिनिधित्व गमवावे लागणार असणे, ज्याअर्थी, राज्य शासनाने पंधरा महिन्यांच्या काळात विनिर्दिष्ट आयोग नेमून, त्याद्वारे इतर मागासवर्गीयांच्या लोकसंख्येचा अभ्यास करून, त्या आधारावर स्थानिका स्वराज्य संस्थांमधील आरक्षण निश्चित केले असते, तर किमान पन्नास टक्क्यांच्या खालील आरक्षण वाचले असते अशी भावना राज्यभर इतर मागासवर्गीयांमधून व्यक्त होत असणे, ज्याअर्थी, सर्वोच्च न्यायालयाने एम्पिरिकल इन्क्वायरी करून एम्पिरिकल डाटा राज्य मागासवर्ग आयोगाने तयार करावा असे स्पष्टपणे नमूद केलेले असतानाही राज्य सरकार केंद्र सरकारकडील २०११ मधील जनगणनेच्या डाटाची विनाकारण मागणी असणे व तसा शासकीय ठरावही सभागृहात आणणे, ज्याअर्थी, दुसऱ्या बाजूला राज्य मागासवर्ग आयोगाला एम्पिरिकल डाटा तयार करण्यास राज्य सरकारने सांगणे, सदर काम जलदगतीने करण्याची आवश्यकता असणे, त्याअर्थी, इतर मागासवर्ग समाजाच्या आरक्षणासाठी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना, यासाठी या विषयावर तातडीने चर्चा करण्यात यावी. "	
--	--	--	--

४	५ जुलै, २०२१	श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स.	मी म.वि.स. नियम ५७ अन्वये पुढील प्रमाणे सूचना देऊ इच्छितो. "ज्याअर्थी, कोरोनाच्या दुसऱ्या लाटेतही रुग्ण संख्या व मृत्यूचे प्रमाण यामध्ये राज्य देशात प्रथम क्रमांकावर असणे, ज्याअर्थी, म्युकरमायकोसिस या आजाराचेही रुग्ण राज्यात अधिक प्रमाणात सापडलेले असणे, ज्याअर्थी, कोरोना ही इष्टापत्ती मानून राज्य सरकारने त्यासंबंधीच्या विविध निविदा काढताना व कामे करताना अनियमितता केलेली असणे, ज्याअर्थी, कोरोना काळात लागू केलेले निर्बंध तसेच त्यासाठी जाहीर केलेले निकष यामध्ये शासनाने वेळोवेळी धरसोडपणा करणे, ज्याअर्थी, कोरोना रुग्णसंख्या कमी झाल्यावरही राज्य शासनाने लावलेल्या निर्बंधांमुळे नागरिकात विशेषतः व्यापारी वर्गात असंतोष पसरलेला असणे, ज्याअर्थी, लसीचे दोन डोस घेतलेल्या नागरिकांना लोकल ट्रेनने प्रवास करण्याची मुभा देण्याची मुंबईकरांमधून होत असलेली मागणी, ज्याअर्थी, कोरोनाच्या तिसऱ्या संभाव्य लाटेची शक्यता तसेच डेल्टा विषाणूचा प्रभाव यामुळे वाढत असलेली रुग्णसंख्या, त्याअर्थी, या प्रकरणी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना, यासाठी या विषयावर तातडीने चर्चा करण्यात यावी. "	अमान्य
५	५ जुलै, २०२१	श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स.	मी म.वि.स. नियम ५७ अन्वये पुढील प्रमाणे सूचना देऊ इच्छितो. "ज्याअर्थी, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगाच्या पूर्व व मुख्य परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यानंतर मुलाखती रखडल्यामुळे आलेल्या नैराश्यातून स्वप्निल	अमान्य

			लोणकर या युवकाने दि. ४ जून २०२१ रोजी आत्महत्या केलेली असणे, ज्याअर्थी, राज्यसेवा परीक्षा, स्थापत्य अभियांत्रिकी, पशुधन विकास अधिकारी, प्रादेशिक परिवहन अधिकारी, पोलीस उपनिरीक्षक या पदांसाठी घेण्यात आलेल्या परीक्षा विविध टप्प्यावर रखडल्यामुळे लाखो विद्यार्थ्यांचे भवितव्य अधांतरी राहिलेले असणे, ज्याअर्थी, आयोगावरील सदस्यांच्या नेमणुका रखडल्यामुळे तसेच मराठा आरक्षणावर तोडगा काढण्यात सरकार अयशस्वी ठरल्यामुळे आयोगाची भरतीप्रक्रिया ठप्प झाली असल्याचे निदर्शनास येणे, त्याअर्थी, या प्रकरणी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना, यासाठी या विषयावर तातडीने चर्चा करण्यात यावी. "	
६	६ जुलै, २०२१	श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स.	मी म.वि.स. नियम ५७ अन्वये पुढील प्रमाणे सूचना देऊ इच्छितो. "ज्याअर्थी, सार्वत्रिक निवडणुकीपूर्वी सत्ताधारी नेत्यांनी शेतकऱ्यांच्या बांधावर जाऊन अवकाळी ग्रस्त कोरडवाहू पिकांसाठी हेक्टरी २५ हजार रुपये व बागायती पिकांसाठी हेक्टरी ५० हजार रुपयांची केलेली घोषणा म्हणजे चक्क फसवणूक असल्याचे एव्हाना सिद्ध झालेले असणे, ज्याअर्थी, नियमितपणे कर्जाचे हप्ते भरणाऱ्या प्रामाणिक शेतकऱ्यांना प्रोत्साहनपर अनुदान म्हणून रुपये ५०,००० देण्याचाही शासनाला सोयीस्कर विसर पडलेला असणे, ज्याअर्थी, मार्च ते मे या कालावधीत राज्यात अनेक ठिकाणी अवकाळी पाऊस व गारपीट यामुळे शेतकऱ्यांच्या उभ्या पिकाचे अतोनात नुकसान झालेले असणे, ज्याअर्थी, शेतकऱ्यांना पिक विम्याचे पैसे देण्यासंदर्भात बँकांकडून टाळाटाळ करण्यात	अमान्य

			येत असणे गतवर्षी केवळ १८ टक्के पिक विमा मिळालेला असणे, ज्याअर्थी, धान खरेदी केंद्रे उशिरा सुरू झाल्यामुळे नाईलाजाने शेतकऱ्यांना कमी भावात धान खाजगी व्यापारांना विकावे लागणे, धान खरेदीमध्ये प्रचंड भ्रष्टाचार होत असणे, दूध उत्पादक शेतकऱ्यांच्या बाबतीत दुधाचे भाव १५ ते १८ रुपये लिटर पर्यंत घसरल्याने त्यांच्या चिंतेत भर पडणे, ज्याअर्थी, ताउक्ते चक्रीवादळामुळे कोकण किनारपट्टी तसेच पालघर, जळगाव या जिल्ह्यातील आंबा, केळी उत्पादक यांचे प्रचंड नुकसान झालेले असणे, पूर्वीच्या निसर्ग चक्रीवादळात झालेल्या नुकसान भरपाईचे पैसे अद्यापही शेतकऱ्यांना मिळालेले नसताना या नव्या संकटाची भर पडलेली असणे त्याअर्थी, या प्रकरणी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना यासाठी या विषयावर तातडीने चर्चा करण्यात यावी. "	
७	६ जुलै, २०२१	श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स.	मी, म.वि.स. नियम ५७ अन्वये पुढीलप्रमाणे सूचना देऊ इच्छितो. "ज्याअर्थी, महाराष्ट्र विधानमंडळाने एकमताने संमत केलेला मराठा आरक्षणाचा कायदा तत्कालीन सरकारच्या काळात उच्च न्यायालयात वैध ठरलेला असणे, सर्वोच्च न्यायालयानेही त्याला अंतरिम स्थगिती देण्यास नकार दिलेला असणे, ज्याअर्थी, दिनांक ५ मे, २०२१ रोजी सर्वोच्च न्यायालयाने सदर कायदा रद्दबातल ठरवला असणे ज्याअर्थी, यासाठी राज्य सरकारमधील समन्वयाचा अभाव, विधीज्ञाना योग्य त्या सूचना वेळेवर दिल्या न जाणे, मागासवर्ग (गायकवाड) आयोगाच्या अहवालाच्या परिशिष्टांचा इंग्रजीमधील अनुवाद न्यायालयापुढे सादर	अमान्य

			करण्यात न येणे यासारख्या काही बाबी अन्य बाबींबरोबरच कारणीभूत ठरलेल्या असणे. ज्याअर्थी, एखाद्या समाजाला मागास ठरवण्याचा अधिकार राज्य सरकारच्या शिफारशीवरून राष्ट्रपतींना असल्याचे व त्यासंबंधात कायदा करण्याचा राज्य सरकारचा अधिकार अबाधित असल्याचे सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयावरून स्पष्ट झालेले असणे, ज्याअर्थी, या संदर्भात नेमण्यात आलेल्या न्या.भोसले समितीनेही प्रथमतः राज्य मागासवर्ग आयोगाने मराठा समाजाला मागास ठरवण्याची आवश्यकता प्रतिपादित करून त्यासाठी कार्यकक्षा (terms of reference) आखून दिलेली असणे, ज्याअर्थी, या दृष्टीने कोणतीही पावले अद्यापही न उचलता आयोगाकडे सदर विषय देण्यात न येणे व केवळ आरक्षणाचा विषय केंद्र सरकारच्या अखत्यारतील असल्याची हाकाटी राज्य सरकार वारंवार पिटत असणे, त्याअर्थी, या प्रकरणी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना, यासाठी या विषयावर तातडीने चर्चा करण्यात यावी. "	
८	६ जुलै, २०२१	श्री. देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स.	मी, म.वि.स. नियम ५७ अन्वये पुढीलप्रमाणे सूचना देऊ इच्छितो. "ज्याअर्थी, महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ मध्ये सुधारणा करून कलम १२ (२) (a) (b) अन्वये अनुसूचित जाती व जमातींना लोकसंख्येच्या प्रमाणात आरक्षण देण्यात येणे व कलम १२ (२) (c) अन्वये इतर मागासवर्गीय समाजाला २७ टक्के आरक्षण सन १९९४ मध्ये देण्यात येणे,	अमान्य

		ज्याअर्थी, सदर आरक्षण देताना इतर मागासवर्गीय समाजाला लोकसंख्येच्या प्रमाणात प्रतिनिधित्व देण्याविषयीच्या तपशिलात न जाता २७% आरक्षण दिले गेल्याने तसेच सदर आरक्षण के.कृष्णमूर्ती प्रकरणातील सर्वोच्च न्यायालयाच्या घटनापीठाच्या न्यायनिर्णयामध्ये नमूद केल्यानुसार आरक्षणाच्या ५० टक्के मर्यादेपेक्षा अधिक होत असल्याने त्याला सर्वोच्च न्यायालयामध्ये आव्हान देण्यात आले असणे, ज्याअर्थी, स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये लोकसंख्येच्या प्रमाणात आरक्षण दिले गेले नसल्याने, दिनांक ३१ जुलै, २०१९ रोजी तत्कालीन शासनाने अध्यादेश निर्गमित करून लोकसंख्येच्या प्रमाणात इतर मागासवर्गीय समाजाला आरक्षण देण्यात येईल अशी जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियमामध्ये तसेच ग्रामपंचायत अधिनियमामध्ये सुधारणा करणे. ज्याअर्थी, सदर अध्यादेशाचे अधिनियमात रूपांतर करण्याच्या दृष्टीने किंवा नव्याने विधेयक आणण्याच्या दृष्टीने विद्यमान सरकारने कोणतेही प्रयास न केल्याने सदर सुधारणा व्यपगत होणे, ज्याअर्थी, राज्य शासनाने इतर मागासवर्गीयांच्या मागासलेपणाबाबत अभ्यास करण्यासाठी इतर मागासवर्ग आयोग स्थापन करून या आयोगाच्या शिफारशीच्या आधारे लोकसंख्येच्या प्रमाणात आरक्षण देण्यासाठी कार्यवाही करण्याची आवश्यकता असणे, यासंदर्भात गेल्या पंधरा महिन्यात शासनाकडून न्यायालयात वेळोवेळी केवळ मुदती मागण्यात येणे व कोणतीही कार्यवाही न होणे, ज्याअर्थी, याचा परिणाम म्हणून दिनांक ४ मार्च, २०२१ रोजी सर्वोच्च न्यायालयाने एका	
--	--	---	--

			याचिकेदरम्यान निर्णय देताना राज्यातील वाशीम, भंडारा, अकोला, नागपूर व गोंदिया या जिल्ह्यातील जिल्हा परिषदा, पंचायत समित्यांमधील इतर मागास प्रवर्गामधून निवडून आलेल्या उमेदवारांच्या निवडणुका रद्दबातल केलेल्या असणे, तसेच या जागा खुल्या प्रवर्गातून भरण्याचे आदेश दिलेले असणे. ज्याअर्थी, या रिक्त जागांकरिता राज्य निवडणूक आयोगाने निवडणुका जाहीर केल्या असणे, त्या पुढे ढकलण्याबाबत राज्य सरकारची विनंतीही आयोगाने अमान्य केली असल्यामुळे आगामी निवडणुकांमध्ये इतर मागास वर्ग समाजाला आपले प्रतिनिधित्व गमवावे लागणार असणे. ज्याअर्थी, राज्य शासनाने पंधरा महिन्यांच्या काळात विनिर्दिष्ट आयोग नेमून, त्याद्वारे इतर मागासवर्गीयांच्या लोकसंख्येचा अभ्यास करून, त्या आधारावर स्थानिका स्वराज्य संस्थांमधील आरक्षण निश्चित केले असते, तर किमान पन्नास टक्क्यांच्या खालील आरक्षण वाचले असते अशी भावना राज्यभर इतर मागासवर्गीयांमधून व्यक्त होत असणे. ज्याअर्थी, सर्वोच्च न्यायालयाने एम्पिरिकल इन्क्वायरी करून एम्पिरिकल डाटा राज्य मागासवर्ग आयोगाने तयार करावा असे स्पष्टपणे नमूद केलेले असतानाही राज्य सरकार केंद्र सरकारकडील २०११ मधील जनगणनेच्या डाटाची विनाकारण मागणी असणे व तसा शासकीय ठरावही सभागृहात आणणे, ज्याअर्थी, दुसऱ्या बाजूला राज्य मागासवर्ग आयोगाला एम्पिरिकल डाटा तयार करण्यास राज्य सरकारने सांगणे, सदर काम जलदगतीने करण्याची आवश्यकता असणे, त्याअर्थी, इतर	
--	--	--	---	--

			मागास वर्ग समाजाच्या आरक्षणासाठी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना, यासाठी या विषयावर तातडीने चर्चा करण्यात यावी. "	
९	६ जुलै, २०२१	श्री.देवेंद्र फडणवीस, वि.स.स.	मी, म.वि.स. नियम ५७ अन्वये पुढील प्रमाणे सूचना देऊ इच्छितो. "ज्याअर्थी, कोरोनाच्या दुसऱ्या लाटेतही रुग्ण संख्या व मृत्यूचे प्रमाण यामध्ये राज्य देशात प्रथम क्रमांकावर असणे, ज्याअर्थी, म्युकरमायकोसिस या आजाराचेही रुग्ण राज्यात अधिक प्रमाणात सापडलेले असणे. ज्याअर्थी, कोरोना ही इष्टापत्ती मानून राज्य सरकारने त्यासंबंधीच्या विविध निविदा काढताना व कामे करताना अनियमितता केलेली असणे, ज्याअर्थी, कोरोना काळात लागू केलेले निर्बंध तसेच त्यासाठी जाहीर केलेले निकष यामध्ये शासनाने वेळोवेळी धरसोडपणा करणे. ज्याअर्थी, कोरोना रुग्णसंख्या कमी झाल्यावरही राज्य शासनाने लावलेल्या निर्बंधांमुळे नागरिकात विशेषतः व्यापारी वर्गात असंतोष पसरलेला असणे, ज्याअर्थी, लसीचे दोन डोस घेतलेल्या नागरिकांना लोकल ट्रेनने प्रवास करण्याची मुभा देण्याची मुंबईकरांमधून होत असलेली मागणी. ज्याअर्थी, कोरोनाच्या तिसऱ्या संभाव्य लाटेची शक्यता तसेच डेल्टा विषाणूचा प्रभाव यामुळे वाढत असलेली रुग्णसंख्या, त्याअर्थी, या प्रकरणी शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना, यासाठी या विषयावर तातडीने चर्चा करण्यात यावी. "	अमान्य

* * *

(१०४)

विवरण क्रमांक २६

अर्धा- तास चर्चा सर्वसाधारण
(म.वि.स. नियम ९४ अन्वये)

निरंक

विवरण क्रमांक २७

मंत्रीमंडळावर अविश्वास व्यक्त करणारा प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम ९५ अन्वये)

निरंक

विवरण क्रमांक- २८

मंत्रीमंडळावर विश्वास व्यक्त करणारा प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम २३ अन्वये)

निरंक

(१०५)

विवरण क्रमांक -२९

स्थगन प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम ९७ अन्वये)

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	विषय	निर्णय	सभागृहात उल्लेख केल्याची तारीख
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१.	श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स.	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगा तर्फे घेण्यात येणाऱ्या परीक्षा रखडल्या मुळे दिनांक ४ जुलै २०२१ रोजी पुणे येथे स्वप्नील लोणकर या उमेदवारांने नैराश्या पोटी केलेली आत्महत्या.	अमान्य	५ जुलै, २०२१
२.	श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स.	राज्यातील शेतकऱ्यांनी कर्जबाजारी पणामुळे तसेच विज कापण्याच्या मोहीमेमुळे केलेल्या आत्महत्या.	अमान्य	-- " --
३.	श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स.	वन्य प्राण्यांमुळे होणाऱ्या शेत पिकांच्या नुकसानाची भरपाई शेतकऱ्यांना तातडीने मिळणेबाबत.	अमान्य	-- " --
४.	श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स.	धान उत्पादक शेतकऱ्यांना प्रदान करावयाच्या तातडीने अदा थकीत बोनसची रक्कम तातडीने अदा करण्याबाबत.	अमान्य	-- " --
५.	श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि.स.स.	नियमित कर्ज फेड करणाऱ्या शेतक-यांना ५० हजार रुपये प्रोत्साहनपर अनुदान तातडीने मिळण्याबाबत.	अमान्य	-- " --

६.	सर्वश्री. देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, अॅड. आशिष शेलार, सर्वश्री. राधाकृष्ण विखे-पाटील, सुभाष देशमुख, राम कदम, राजेश पवार, अभिमन्यु पवार, वि.स.स.	शेतकऱ्यांच्या समस्यांबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही.	अमान्य	५ जुलै, २०२१
७.	सर्वश्री. देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, अॅड. आशिष शेलार, सर्वश्री. राधाकृष्ण विखे-पाटील, सुभाष देशमुख, राम कदम, राजेश पवार, अभिमन्यु पवार, वि.स.स.	सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयानुसार मराठा समाजाला मागास ठरविण्यासाठी इतर मागास वर्ग आयोगाकडे विषय सोपविण्याबाबत.	अमान्य	-- " --
८.	सर्वश्री. देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, अॅड. आशिष शेलार, सर्वश्री. राधाकृष्ण विखे-पाटील, सुभाष देशमुख, राम कदम, राजेश पवार, अभिमन्यु पवार, वि.स.स.	इतर मागासवर्गीयांचे स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील आरक्षण पूर्ववत करण्याबाबत.	अमान्य	-- " --

९.	सर्वश्री देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, अॅड. आशिष शेलार, सर्वश्री. सुभाष देशमुख, राम कदम, अभिमन्यु पवार, राजेश पवार, वि.स.स.	कोरोनामुळे विस्कळीत झालेले जनजीवन व अर्थचक्र पूर्ववत करण्याबाबत.	अमान्य	५ जुलै, २०२१
१०.	सर्वश्री देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, अॅड. आशिष शेलार, सर्वश्री. राधाकृष्ण विखे-पाटील, सुभाष देशमुख, राम कदम, राजेश पवार, अभिमन्यु पवार, वि.स.स.	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोगा तर्फे घेण्यात येणाऱ्या परीक्षा रखडल्यामुळे दिनांक ४ जुलै २०२१ रोजी पुणे येथे स्वप्नील लोणकर या उमेदवारांने नैराश्या पोटी केलेली आत्महत्या.	अमान्य	-- " --
११.	सर्वश्री राहुल कुल, जयकुमार गोरे, वि.स.स.	स्वप्नील लोणकर यांच्या कुटुंबियांना आर्थिक मदत देऊन तसेच स्पर्धा परीक्षा देणाऱ्या विद्यार्थ्यांना तातडीने नियुक्ती देण्याबाबत.	अमान्य	६ जुलै, २०२१
१२.	सर्वश्री देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, राधाकृष्ण विखे- पाटील, सुभाष देशमुख, राम कदम, राजेश पवार, वि.स.स.	शेतकऱ्यांच्या समस्यांबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही.	अमान्य	-- " --

१३.	सर्वश्री देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, राधाकृष्ण विखे- पाटील, सुभाष देशमुख, राम कदमराजेश पवार, वि.स.स.	सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयानुसार मराठा समाजाला मागास ठरविण्यासाठी इतर मागास वर्ग आयोगाकडे विषय सोपविण्याबाबत.	अमान्य	६ जुलै, २०२१
१४.	सर्वश्री देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, राधाकृष्ण विखे- पाटील, सुभाष देशमुख, राम कदम, राजेश पवार, वि.स.स.	इतर मागासवर्गीयांचे स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील आरक्षण पूर्ववत करण्याबाबत.	अमान्य	-- " --
१५.	सर्वश्री देवेंद्र फडणवीस, चंद्रकांत (दादा) पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, राधाकृष्ण विखे- पाटील, सुभाष देशमुख, राम कदम, राजेश पवार, वि.स.स.	कोरोनामुळे विस्कळीत झालेले जनजीवन व अर्थचक्र पूर्ववत करण्याबाबत.	अमान्य	-- " --

(१०९)

विवरण क्रमांक ३०

सभागृहात उपस्थित करण्यात आलेले औचित्याचे मुद्दे

निरंक

विवरण क्रमांक - ३१

औचित्याच्या मुद्द्यांवरील माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

निरंक

विवरण क्रमांक - ३२

पॉईंट ऑफ इन्फॉर्मेशनच्या माध्यमातून मा. सदस्यांनी उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांसंदर्भात मा. अध्यक्षांच्या निदेशानुसार संबंधीत मंत्र्यांनी केलेली निवेदने

निरंक

विवरण क्रमांक- ३३

अल्पकालीन चर्चा

(म.वि.स. नियम १०१ अन्वये)

निरंक

(११०)

विवरण क्रमांक - ३४

अल्पकालीन चर्चेच्या सूचनेवरील अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

(म.वि.स. नियम १०१ अन्वये)

निरंक

विवरण क्रमांक - ३५

लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये)

निरंक

विवरण क्रमांक - ३६

लक्षवेधी सूचनेवर अधिक माहिती सभागृहासमोर ठेवणे

(म.वि.स. नियम १०५ अन्वये)

निरंक

विवरण क्रमांक ३७

शासकीय ठराव (म.वि.स. नियम ११० अन्वये).

अ.क्र.	मंत्री	विषय	चर्चेचा दिनांक	शेरा
१.	मा. ना. श्री. छगन भुजबळ, अन्न व नागरी पुरवठा मंत्री	मा.सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशाच्या अनुषंगाने महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समिती अधिनियम, १९६१ आणि महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम, १९५९ मध्ये नागरीकांच्या मागास प्रवर्गाची पदे आरक्षित ठेवण्याकरीता "राज्य मागासवर्गीय आयोग" गठीत करण्यात आलेला असून राज्य मागासवर्ग आयोगास सुलभ संदर्भाकरिता आवश्यक असणारी सामाजिक, आर्थिक व जातनिहाय जनगणना २०११ मधील नागरीकांच्या मागास प्रवर्गाची जाती निहाय सर्व माहिती केंद्र शासनाकडे उपलब्ध आहे असे असतांना राज्य शासनाने वारंवार विनंती करुनही केंद्र शासनाने सदर माहिती अद्याप उपलब्ध करुन दिलेली नाही. सबब मागासवर्ग आयोगास इम्पेरिकल डाटा उपलब्ध करुन देणे अडचणीचे झाले आहे. त्यामुळे केंद्र शासनाकडून राज्य शासनास नागरीकांच्या मागास प्रवर्गाची सर्व माहिती (इम्पेरिकल डाटा) त्वरीत उपलब्ध करुन द्यावी अशी शिफारस ही विधानसभा केंद्र सरकारला करीत आहे.	५ जुलै, २०२१ रोजी चर्चा झाली	ठराव एकमताने संमत झाला.
२.	मा.ना. श्री. अशोक चव्हाण, सार्वजनिक बांधकाम	ज्याअर्थी, माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने दिनांक ५ मे, २०२१ रोजी महाराष्ट्र राज्याच्या विधिमंडळाने एकमताने मंजूर केलेल्या महाराष्ट्र राज्य सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्ट्या मागास (एसईबीसी)	५ जुलै, २०२१ रोजी चर्चा झाली	ठराव एकमताने संमत झाला.

	(सार्वजनिक उपक्रम वगळून मंत्री)	वर्गाकरिता (राज्यातील शैक्षणिक संस्थांमधील जागांच्या प्रवेशाचे आणि राज्याच्या नियंत्रणाखालील लोकसेवांमधील नियुक्त्यांचे किंवा पदांचे) आरक्षण अधिनियम, २०१८ (सन २०१८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. ६२) मधील कलम २ (ज), कलम ४(१)(क) आणि कलम ४(१)(ख) अवैध ठरवितांना न्यायालयाच्या निकालांमध्ये नमूद केलेली ५०% ची आरक्षणाची मर्यादा ओलांडता येणार नाही, असा निर्णय दिलेला असणे; ज्याअर्थी, केंद्र सरकारने ५०% ची आरक्षणाची मर्यादा भारताच्या संविधानात यथोचित सुधारणा करून शिथिल केल्याशिवाय मराठा समाजाला आपल्या राज्यात सामाजिक आणि शैक्षणिकदृष्ट्या मागास वर्गाचे आरक्षण देणे अशक्य असणे; ज्याअर्थी, आपल्या राज्यात मराठा समाजाला आरक्षण देण्याकरिता ५०% आरक्षण मर्यादेचा अडसर दुर करणे आवश्यक असणे, ज्याअर्थी, त्याबाबत केंद्र सरकारने सुयोग्य सांविधानिक तरतूद त्वरीत करणे आवश्यक असणे, त्याअर्थी, महाराष्ट्र विधानसभा, याद्वारे माननीय न्यायालयांच्या न्यायनिर्णयांमध्ये निश्चित केलेली आरक्षणाची ५०% इतकी मर्यादा शिथिल करून केंद्र सरकारने मराठा समाजाला आरक्षण देण्याकरिता भारताच्या संविधानात यथोचित सुधारणा कराव्यात अशी शिफारस केंद्र सरकारला करीत आहे.		
--	--	--	--	--

३.	मा. ना. श्री. राजेश टोपे, सार्वजनिक आरोग्य मंत्री	कोविड- १९ महामारीच्या वाढत्या प्रादुर्भावावर प्रतिबंधात्मक उपाययोजना अंतर्गत राज्यातील लोकसंख्येचे लसीकरण केंद्र शासनाच्या धोरणानुसार करण्यात येत आहे. राष्ट्रव्यापी कोविड-१९ प्रतिबंधात्मक लसीकरण धोरणाची अंमलबजावणी दि. १६ जानेवारी, २०२१ रोजी राज्यात सुरु करण्यात आली. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार प्रथम टप्प्यात आरोग्य सेवा देणारे वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचारी (Health care Workers) आणि कोविड-१९ साथरोग प्रतिबंधात्मक कार्यक्रम अंमलबजावणीसाठी नियुक्त (Front line workers) यांचे लसीकरण सुरु करण्यात आले. द्वितीय टप्पा दिनांक १ मार्च, २०२१ पासून सुरु करण्यात आला यात ज्येष्ठ नागरिकांचे लसीकरण व ४५ वर्ष वयोगटावरील सहव्याधीग्रस्त नागरिकांचे लसीकरण करण्यात आले. दिनांक १ एप्रिल, २०२१ पासून ४५ वर्ष वयोगटावरील सर्व नागरिकांचे लसीकरण करण्यात येत आहे. त्याचप्रमाणे दिनांक १ मे, २०२१ पासून वय वर्षे १८ ते ४४ वयोगटातील जवळपास ५.७१ कोटी लाभार्थ्यांचे कोविड-१९ लसीकरण करण्याबाबत केंद्र शासनाने घोषणा केली होती. दिनांक १ मे, २०२१ पासून खुल्या दराचे राष्ट्रीय कोविड-१९ वेगात्मक लसीकरण (Liberalized Pricing Accelerated & National Covid-१९ Vaccination) धोरण लागू झाले आहे. तसेच केंद्र शासनाच्या वेळोवेळीच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे राज्यातील कोविड-१९ लसीकरण मोहिम राबवण्यात येत आहे.	६ जुलै, २०२१ रोजी चर्चा झाली	ठराव एकमताने संमत झाला.
----	---	---	------------------------------	-------------------------

		वयोवृद्ध आणि दिव्यांग नागरिकांसाठी केंद्र शासनाने दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार त्यांच्या घराजवळ कोविड लसीकरण केंद्र घेतले जातात. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार निवडलेल्या खाजगी रुग्णालयांत आणि औद्योगिक आस्थापनेच्या ठिकाणी कोविड लसीकरण केंद्र घेतले जातात. दिनांक २१.६.२०२१ रोजीच्या केंद्र शासनाने दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार देशातर्गत लस निर्मात्याकडून मासिक लस उत्पादित केलेल्या एकूण उत्पादनापैकी ७५% लस केंद्र शासनाकडून खरेदी करून राज्याला पुरविली जात आहे. उर्वरीत २५% लस खाजगी रुग्णालयाला खरेदी करता येईल असा निर्णय झाला आहे. तसेच १८ ते ४४ वयोगटातील सर्व नागरिकांना लस पुरविण्याची जबाबदारी केंद्र शासनाने घेतल्याची घोषणा केंद्र सरकारने केली आहे. लस पुरवठा तपशिल दिनांक ०५.०७.२०२१ पर्यंत :- ➤ केंद्र शासनाकडून प्राप्त लस पुरवठा — २,८४,३९,०६० डोसेस ➤ राज्य शासनाने खरेदी केलेल्या लसी — २५,१०,७३० डोसेस कोविड लसीकरणाचे काम दिनांक ०५.०७.२०२१ पर्यंत ➤ एकूण लसीकरण — ३,४३,८२,५८३ यामध्ये खाजगी रुग्णालयांनी प्राप्त केलेल्या लसीचाही समावेश आहे.		
--	--	---	--	--

		आजअखेर राज्यातील एकूण ३,४३,८२,५८३ लाभार्थ्यांना कोविड लसीकरण करण्यात आले आहे. महाराष्ट्र राज्य हे देशात लसीकरणामध्ये अव्वल स्थानावर असून त्यानंतर लोकसंख्येने सर्वाधिक असणारे उत्तर प्रदेश — ३.२६ कोटी, लसीकरणासह दुसऱ्या स्थानावर आहे. त्यानंतर लसीकरण झालेल्या राज्याचा क्रम पुढील प्रमाणे आहे. (३) गुजरात — २.६८ कोटी, (४) राजस्थान — २.५८ कोटी, (५) कर्नाटक - २.३८ कोटी, (६) पश्चिम बंगाल — २.२७ कोटी, (७) मध्य प्रदेश — २.१६ कोटी. याशिवाय इतर राज्यांच्या तुलनेत महाराष्ट्रात वाया जाणाऱ्या लसींचे प्रमाण हे देखील अत्यंत कमी व नगण्य आहे. आजपर्यंत तपासण्यात आलेल्या एकूण ४,२५,४२,९४३ प्रयोगशाळा नमुन्यांपैकी ६०,९८,१७७ (१४.३३%) नमुने पॉझिटिव्ह आले आहेत. राज्यामध्ये आज अखेर एकूण १,२३,०३० एवढे मृत्यू झालेले आहेत. तसेच राज्यात आज रोजी एकूण १,२३,२२५ ॲक्टिव्ह रुग्ण असून हे देशात सर्वात जास्त आहेत. डेल्टा पल्स या व्हेरियन्टचे एकूण २१ रुग्ण राज्यात आढळले असून ते अनुक्रमे रत्नागिरी-९, जळगाव-७, मुंबई, ठाणे, पालघर, सिंधुदुर्ग, रायगड (प्रत्येकी-१) असे जिल्हानिहाय रुग्ण आढळले आहेत. राज्याने कोविड-१९ च्या आजारावर मात करण्यासाठी टेस्टिंग (Testing), ट्रेसिंग (Tracing), उपचार (Treatment) या त्रिसुत्रीचा अवलंब केलेला आहे.		
--	--	--	--	--

		दिनांक २६.०६.२०२१ रोजी राज्यामध्ये एका दिवसात ७,३८,७०४ लोकांचे लसीकरण केले असून दिनांक ०३.०७.२०२१ रोजी एका दिवसात ८ लाखांपेक्षा जास्त नागरिकांचे लसीकरण केले आहे. महाराष्ट्र राज्याची दैनिक लसीकरणाची क्षमता ही १० ते १४ लाखाच्या दरम्यान असल्याने केंद्र शासनाने प्रत्येक महिन्यास किमान ३ कोटी लसींचे डोस राज्यास उपलब्ध करून दिल्यास राज्याचे लसीकरण लवकरात लवकर पूर्ण करता येईल. या संदर्भात राज्यातील सर्व पक्षांच्या लोकप्रतिनिधींचीही लसीकरण लवकरात लवकर पूर्ण करण्याबाबतची मागणी आहे. हे लसीकरण लवकर पूर्ण झाल्यास जनतेमधील सामुहिक प्रतिकार शक्ती (Herd Immunity) मोठ्या प्रमाणात विकसीत होईल व या आजाराची तीव्रताही कमी होईल. परिणामी आरोग्य यंत्रणेवरचा ताण कमी होईल. तसेच स्तर — ३ चे निर्बंध कमी करता येतील. राज्यातील व्यवहार पूर्ववत सुरु करणे शक्य होईल. परिणामी अर्थव्यवस्थेला चालना मिळेल. उपरोक्त वस्तुस्थिती लक्षात घेता केंद्र सरकारने राज्यास प्रती महिना किमान ३ कोटी लसींचे डोस उपलब्ध करून द्यावेत असा ठराव शासन मांडत आहे.		
४.	मा.ना. श्री. धनंजय मुंडे, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्री	ज्याअर्थी, महाराष्ट्र अकोला, अमरावती, भंडारा, बुलढाणा, नागपूर, वर्धा व यवतमाळ जिल्हे व राजूरा तालुका सोडून चंद्रपूर जिल्हा यामध्ये कैकाडी जातीचा अनुसूचित जातीमध्ये तर उर्वरित ठिकाणी कैकाडी जातीचा विमुक्त जाती	६ जुलै, २०२१ रोजी चर्चा झाली	ठराव एकमताने संमत झाला.

		(अ) मध्ये समावेश केलेला आहे. महाराष्ट्र राज्यात कैकाडी जातीचा समावेश दोन वेगवेगळ्या प्रवर्गात होत असल्यामुळे या समाजाला विविध अडचणींना सामोरे जावे लागत असल्याने समाजातील सदस्यांनी, लोकप्रतिनिधींनी राज्यातील सर्व कैकाडी जातीचा समावेश अनुसूचित जातीमध्ये करण्याची मागणी केलेली आहे ; आणि ज्याअर्थी, विदर्भातील अकोला, अमरावती, भंडारा, बुलढाणा, नागपूर, वर्धा व यवतमाळ जिल्हे व राजूरा तालुका सोडून चंद्रपूर जिल्हा याप्रमाणे उर्वरित राज्यातील कैकाडी समाजाचा अनुसूचित जातीमध्ये समावेश करण्याचा प्रस्ताव भारत सरकारकडे पाठविण्यापूर्वी राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळविणे इष्ट वाटते ; त्याअर्थी आता, विधानसभा नियम ११० अनुसार महाराष्ट्र विधानसभा, याद्वारे विदर्भातील अकोला, अमरावती, भंडारा, बुलढाणा, नागपूर, वर्धा व यवतमाळ जिल्हे व राजूरा तालुका सोडून चंद्रपूर जिल्हा यांप्रमाणे उर्वरित राज्यातील कैकाडी जातीचा समावेश अनुसूचित जातीमध्ये करण्याची शिफारस केंद्र सरकारला करीत आहे.		
--	--	--	--	--

(११८)

विवरण क्रमांक - ३८

अशासकीय ठराव (म.वि.स. नियम १०६)

निरंक

विवरण क्रमांक - ३९

समिती नियुक्त करण्याबाबत प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम १९४ अन्वये).

निरंक

विवरण क्रमांक -४०

समिती नियुक्त करण्याबाबत प्रस्ताव (सर्वसाधारण)
(म.वि.स. नियम १६३ अन्वये).

निरंक

विवरण क्रमांक-४१

महाराष्ट्र विधानसभा

विशेषाधिकारमंग सूचनांसंबंधी माहिती

(म.वि.स. नियम २७३ अन्वये)

१४ वी विधानसभा स्थापित झाल्यापासून (२७ नोव्हेंबर, २०१९) दिनांक ०८ एप्रिल, २०२१ पर्यंत शाखेस प्राप्त झालेल्या सूचनांची / प्रकरण संख्या (१)	मा.अध्यक्ष यांनी अनुमती नाकारून मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे पुढील कार्यवाही करीता पाठविण्यात आलेल्या सूचनांची संख्या	मा.अध्यक्ष यांनी अनुमती नाकारून विधानसभा आश्वासन समितिकडे पाठविण्यात आलेल्या सूचनांची संख्या	मा.अध्यक्ष यांनी विशेषाधिकार समितीकडे अहवाल सादर करण्यासाठी सुपूर्द केलेल्या एकूण सूचनांची / प्रकरणांची संख्या	मा.अध्यक्ष यांनी विशेषाधिकार समितीकडे सुपूर्द केलेल्या एकूण सूचनांपैकी सभागृहास सादर करण्यात आलेल्या अहवाल / प्रकरणांची संख्या	प्रलंबित सूचनांची / प्रकरण संख्या
(२)	१५	(३)	(४)	(५)	(६)
५१	१४	१५	३	१९	१९

महाराष्ट्र विधानसभा

(१४ व्या विधानसभेतील प्रलंबित विशेषाधिकारभंग सूचनांचे विवरणपत्र)

अ. क्र.	सूचना क्रमांक	सूचना देणारे सदस्य	सूचनेचा विषय	सूचना सभागृहात मांडल्याचा दिनांक	सद्यःस्थिती
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१	७	श्री. अबु असिम आजमी, वि.स.स. दिनांक ०४/०६/२०२०	सौ. शालिनी शर्मा, वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक, नागपाडा, पोलिस ठाणे, मुंबई यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, दिनांक २७ मे, २०२० रोजी इतर राज्यातील प्रवासी मजुरांना त्यांच्या गावी जाण्यासाठी रेल्वेची व्यवस्था करण्यात आल्याची सूचना देण्यात आली होती. मात्र, काही कारणामुळे सदर रेल्वे ही रद्द करण्यात आली आणि नंतर येण्यासंबंधी परत कळविण्यात आले. यासंदर्भात मा. सदस्यांनी लोकप्रतिनिधी या नात्याने सदर घटनेची चौकशी उपस्थित अधिकाऱ्यांद्वारे करून पुढे जनतेला शांत राहण्याचे आह्वान कसे असे ठरवले. तेव्हा सौ. शालिनी शर्मा, वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक, नागपाडा, पोलिस ठाणे, मुंबई तेथे उपस्थित झाल्या. सन्माननीय सदस्यांनी सदरप्रकरणासंदर्भात त्यांना विचारणा केली असता सौ. शालिनी शर्मा यांनी पातळी सोडून शाब्दीक कलह सुरू केला व सन्माननीय सदस्यांचा अपमान केला तसेच काही कालावधीनंतर सौ. शालिनी शर्मा, वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक, नागपाडा, पोलिस ठाणे, मुंबई यांनी सन्माननीय सदस्यांवर राजकीय द्वेषपोटी चुकीच्या पद्धतीने नागपाडा पोलिस ठाण अंतर्गत दखलपत्र गुन्हे -		प्रलंबित.

			गु.र.क्र. ३४४/२०२०, कलम - १८८, २६९, २७०, १८६, १४३, १४५, १४७, १४९, १५१, ५०४, ५०६ भा.दं.वि. सह कलम ५१ (ब) राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन कायदा २००५, सह कलम २, ३, ४ साथीचे रोग प्रतिबंधक कायदा असे खोटे गुन्हे दाखल केल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार मंग व अवमान हा होय."		
२	११	श्री राजेश पवार, वि.स.स. दिनांक २१/०७/२०२०	श्री.विजयकुमार मगर, जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जि.नांदेड यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, नांदेड जिल्ह्यात अवेध धंद्यासंदर्भात सन्माननीय सदस्य यांनी नायगांव मतदार संघातील अनेक पोलीस स्टेशनला तक्रार केली असताना त्या तक्रारीची दखल घेण्यात आली नसून त्यांचे प्रमारी आणि डी.व्हाय.एस.पी., नायगांव पोलीस स्टेशन यांनी जाणूनबुजून अपमान केला. या सर्व बाबतीत सन्माननीय सदस्यांनी राज्याचे पोलीस महासंचालक यांच्याकडे तक्रार केली असता या तक्रारीची दखल घेऊन मा.पोलीस महासंचालक यांनी औरंगाबाद विभागाचे आय.जी. यांच्या नेतृत्वाखाली एक सदस्य समिती स्थापन करून उक्त आरोपांची चौकशी सुरू केली. मात्र, सदर चौकशीचा राग धरून श्री.विजयकुमार मगर, जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जि.नांदेड यांनी सन्माननीय सदस्यांविरुद्ध नांदेडच्या वर्तमानपत्रामध्ये बदनामीकारक बातम्या छापून सन्माननीय सदस्य हे सर्व प्रसिद्धीसाठी करत असल्याचा आरोप केल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार मंग व अवमान हा होय.		सूचना मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे चौकशी करण्यास्तव पाठविण्यात आली. दिनांक १७/१२/२०२० चौकशी अहवाल अप्राप्त.

सप्टेंबर, सन २०२० (तृतीय पावसाळी अधिवेशन)				
३	१६	श्री. योगेश रामदास कदम, वि.स.स. दिनांक १९/१०/२०२०	श्री. सुनिल तटकरे, सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, सन्माननीय सदस्य यांनी लोकप्रतिनिधी आणि विधिमंडळाचा सदस्य म्हणून बीड, नगर परिषद अंतर्गत वैशिष्ट्यपूर्ण योजना, विशेष रस्ता अनुदान, ठोक संशोधन अनुदान, शहरी स्थानिक दलित वस्ती सुधार योजना, डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर सामाजिक विकास योजना, शहर हद्दवाढ विकास योजना, १४ वा वित्त आयोग, न. प. निधी यासह इतर लेखाशीर्षातर्गत बीड शहरात नगरपालिकेकडून सन २०१०-२०२० या कालावधीत प्रत्यक्ष करण्यात आलेली विकास कामे आणि शासनाकडे प्रस्तावित केलेल्या विकास कामांची माहिती उपलब्ध करून देण्याबाबत डॉ. उत्कर्ष गुढे, मुख्याधिकारी, नगर परिषद, बीड यांच्याकडे पत्राद्वारे मागणी केली होती. मात्र, डॉ. उत्कर्ष गुढे, मुख्याधिकारी, नगर परिषद, बीड यांनी सन्माननीय सदस्यांच्या पत्राला पोहच दिली नाही. तसेच सन्माननीय सदस्यांनी मागितलेल्या माहितीसंदर्भात त्यांनी कोणताही पत्रव्यवहार केला नाही. ही बाब सन्माननीय सदस्य यांनी मा. पालक मंत्री तसेच जिल्हाधिकारी, बीड यांच्या निदर्शनास आणली असता त्यांनी डॉ. उत्कर्ष गुढे, मुख्याधिकारी, नगर परिषद, बीड यांना लेखी पत्र देऊन कार्यवाही करण्याचे निदेश दिले होते. तथापि, श्री.गुढे यांनी या निदेशांचे सुद्धा पालन केले नाही तसेच सन्माननीय सदस्यांच्या पत्रांना प्रतिसाद दिला नसल्यामुळे झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.	अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, यांच्याकडून वस्तुस्थितीदर्शक माहिती मागविण्यात आली. माहिती प्राप्त.
४	१७	श्री. संदिप रविंद्र क्षीरसागर,	सूचना मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे	

		वि.स.स. दिनांक २०/१०/२०२०	तात्काळ दुरुस्ती करून पर्यायी व्यवस्था करण्याबाबत शासनाकडे पाठपुरावा केला व विधानसभेत प्रश्न विचारला होता. त्यानुषंगाने म्हाप्रबळ येथे सदर पर्यायी व्यवस्था करण्यासाठी शासनाने जेव्ही मंजूर केली असून निधी मंजूर केला होता. मात्र, खासदार श्री. सुनिल तटकरे यांनी सन्माननीय सदस्यांना निमंत्रण न देता दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०२० रोजी सदर जेव्हीच्या कामाचे भूमीपूजन केले. तसेच सदर भूमीपूजनाच्या नावाच्या पाटीवर सन्माननीय सदस्यांचे नाव छापण्यात आले नव्हते. त्याचप्रमाणे खासदार श्री. सुनिल तटकरे यांनी दापोली नगर पंचायत मध्ये शासकीय अधिकाऱ्यांची आढावा बैठक दिनांक १२ ऑक्टोबर, २०२० रोजी घेतली असता त्यांनी सन्माननीय सदस्यांना आमंत्रण न दिल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय."	चौकशी करण्यास्तव पाठविण्यात आली. दिनांक २१/१२/२०२० चौकशी अहवाल अप्राप्त.
५	१८	श्री. महेश संभाजीराजे शिंदे, वि.स.स. दिनांक २१/१०/२०२०	डॉ. सुभाष चव्हाण, जिल्हा शल्य चिकीत्सक सातारा यांचेविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, दिनांक १८ ऑक्टोबर, २०२० रोजी कोरेगाव येथील जिल्हा उपकेद्रांत नव्याने कार्यान्वित करण्यात आलेला आयसीयू सेंटर उद्घाटन समारंभ आयोजित करण्यात आला होता. सदरहू कार्यक्रमास सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री. शशिकांत शिंदे, कृषी सभापती, माजी कृषी सभापती व महिला व बाल कल्याण सभापती यांना आमंत्रित करण्यात आले होते. मात्र सन्माननीय विधानसभा सदस्य श्री. महेश संभाजीराजे शिंदे प्रतिनिधीत्व करीत असलेल्या कोरेगाव मतदार संघात आयोजित करण्यात आलेल्या सदरहू शासकीय कार्यक्रमास सन्माननीय सदस्यांना निमंत्रित न केल्याने सन्माननीय विधानसभा सदस्य यांचा झालेला विशेषाधिकारभंग व अवमान हा होय.	सूचना मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे चौकशी करण्यास्तव पाठविण्यात आली. दिनांक १०/१२/२०२० चौकशी अहवाल अप्राप्त.

६	१९	श्री. महेश संभाजीराजे शिंदे, वि. स. स. दिनांक २९/१०/२०२०	सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री. शशिकांत शिंदे यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, दिनांक १८ ऑक्टोबर, २०२० रोजी कोरेगाव येथील जिल्हा उप केंद्रांत नव्याने कार्यान्वित करण्यात आलेला आयसीयु सेंटर उद्घाटन समारंभ शासनाच्या आरोग्य विभागामार्फत आयोजित करण्यात आला होता. तसेच दिनांक २२ ऑक्टोबर, २०२० रोजी आरोग्य विभागाच्या वतीने वडूथ, ता. जि. सातारा येथे कोरोना सेंटरच्या उद्घाटनाचा कार्यक्रम आयोजित केला होता. सदरहू कार्यक्रमस सन्माननीय विधानपरिषद सदस्य श्री. शशिकांत शिंदे, जिल्हा परिषदेचे अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, माजी कृषी सभापती, राष्ट्रवादी पक्षाचे जिल्हा युवक अध्यक्ष, कृषी सभापती, महिला व बाल कल्याण सभापती यांना निमंत्रित करण्यात आले होते. मात्र, सन्माननीय विधानसभा सदस्य श्री. महेश संभाजीराजे शिंदे प्रतिनिधीत्व करीत असलेल्या कोरेगाव मतदार संघात आयोजित करण्यात आलेल्या सदरहू शासकीय कार्यक्रमास सन्माननीय सदस्यांना निमंत्रित न केल्याने सन्माननीय विधानसभा सदस्य यांचा झालेला विशेषाधिकारभंग व अवमान हा होय.	सूचना मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे चौकशी करण्यास्तव पाठविण्यात आली. दिनांक ०३/०२/२०२१ चौकशी अहवाल अप्राप्त.
७	२०	श्री. मंगेश रमेश चव्हाण, वि. स. स. दिनांक २२/१०/२०२०	श्री. अकबर पटेल, पोलीस निरीक्षक, जिल्हा पेठ, पोलीस ठाणे यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, सन्माननीय सदस्य यांच्या चाळीसगाव मतदारसंघातील, शहर पोलीस ठाणे, ग्रामीण पोलीस ठाणे, मेहुणबारे पोलीस ठाणे च्या हद्दीत अनेक प्रकारचे अवैध धंदे, सट्टा, जुगार, बेकायदा पत्त्यांचे क्लब, गुटखा, गांजा, अवैध देशी दारू, बनावट दारू इ. बाबत जळगाव जिल्ह्यातील वरिष्ठ पोलीस अधिकारी, जिल्हा पोलीस अधीक्षक, अप्पर पोलीस अधीक्षक, चाळीसगाव विभाग, चाळीसगाव, पोलीस उपविभागीय अधिकारी, चाळीसगाव तसेच	खुलासा प्राप्त.

			मा. गृहमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यास सन्माननीय सदस्यांनी लेखी व तोंडी तक्रार देऊन अवगत केले. तसेच स्थानिक गुन्हे अन्वेषण विभाग जळगाव व मेहुणबारे पोलीस स्टेशनचे सहा. पोलीस निरीक्षक श्री. सचिन बेंद्रे व चाळीसगाव यांनी सुमारे ६८.८६ लाख रुपये किमतीचा गुटखा असलेली गाडी अडवून त्यानंतर आर्थिक देवाणघेवाणची तडजोड करीत असल्याचे सन्माननीय सदस्य यांना कळाले असता ते वाहनाने आर्वी-शिरुड चौफुली मार्गे मेहुणबारे पोलीस ठाण्याच्या हद्दीत पोहोचले असता सदरील वाहन सोडून दिले असल्याचे व वाहन जळगाव येथे गेले असल्याची माहिती सन्माननीय सदस्य यांना मिळाली. त्यानुषंगाने सन्माननीय सदस्यांनी सदरहू वाहनाचा पाठलाग करून वाहन व त्यातील गुटखा जिल्हा पेट पोलीस ठाण्यात आणला असता ठाणे अंमलदार यांनी फिर्याद घेण्यास टाळाटाळ केली. त्यानंतर मा. पोलीस अधीक्षक सो यांना देखील दखलपात्र गुन्द्याबाबत माहिती दिली असता सन्माननीय सदस्यांना उडवाउडवीची उत्तरे मिळाली व सन्माननीय सदस्य स्वतः पोलीस ठाण्यात फिर्याद देण्यासाठी गुटखा असलेल्या वाहनासह गेले असता फिर्याद नोंदवून घेतली नाही व जिल्हा पेट पोलीस ठाणे येथील श्री. अकबर पटेल यांनी सन्माननीय सदस्य यांचा मान न ठेवता अरेरावाची भाषा वापरून अर्वाच्यपणे सन्माननीय सदस्यांना अपमानास्पद वागणूक दिल्यामुळे झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.

८	२४	श्री. अमीत भास्कर साठम, वि.स.स. दिनांक २४/११/२०२०	श्री. भरत मराठे, सह आयुक्त- झोन-४ बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, जुहू येथे मोरारजी नावाच्या शाळेच्या जमिनीवर अनधिकृत बांधकाम सुरु असल्याच्या तक्रारी प्राप्त झाल्याने सदर विषयासंदर्भात श्री. भरत मराठे, सह आयुक्त- झोन-४ बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांच्या सोबत दिनांक २३ नोव्हेंबर, २०२० रोजी के/पश्चिम विभाग कार्यालयामध्ये सहाय्यक आयुक्त के/पश्चिम, संबंधित अधिकारी स्थानिक नागरिक संघटनेचे सदस्य, स्थानिक नगरसेविका श्रीमती रेणू हंसराज तसेच सन्माननीय विधानसभा सदस्य यांच्या सोबत बैठक आयोजित करण्यात आली होती. सदरहू बैठकीत श्री. भरत मराठे यांनी अनधिकृत बांधकामाला मदत होईल अशी भूमिका मांडली व महानगरपालिकेने अनधिकृत बांधकाम विरोधात पोलीस ठाणे येथे गुन्हा नोंदविण्यासाठी पत्र दिले असतानाही गुन्हा नोंदविण्यास नकार दिला. तसेच श्री. भरत मराठे यांनी " मी गुन्हा नोंदविण्यास हिस्का दाखवील. आपण अनधिकृत बांधकाम संदर्भात तक्रारी आमदार म्हणून माझ्याकडे का घेऊन येता? आपण इतर विषय माझ्याकडे आणावेत व अनधिकृत बांधकाम हे विषय मांडू नये. आपण प्रशासनामध्ये ढवळाढवळ करत आहात. Don't underestimate Me तुम्ही माझ काय वाकड करणार ? मला रिटायर्डमेंटला फक्त १ वर्ष बाकी आहे. त्यामुळे मला कोणाची फिकीर नाही अनेक लोकप्रतिनिधी व निवडणुका मी बघितलेल्या आहेत. तुम्ही सदर विषय विधानसभेत मांडलात तरी मला काहीही फरक पडत नाही., " अशा अपशब्दाचा वापर करून सन्माननीय सदस्यांना अपमानास्पद वागणूक दिल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकारभंग व अवमान हा होय.	सूचना मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे चौकशी करण्यास्तव पाठविण्यात आली. दिनांक १०/१२/२०२०	चौकशी अहवाल प्राप्त.
---	----	--	---	---	----------------------

९	२५	श्री. रईस शेख. वि.स.स. दिनांक ११/११/२०२०	श्री. मिलिंद पळसुले, जनसंपर्क अधिकारी, भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिका यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, सन्माननीय सदस्य यांच्या भिवंडी शहरातील व विशेषतः सन्माननीय सदस्य यांच्या १३७, भिवंडी पूर्व मतदारसंघामध्ये दिनांक ०९ नोव्हेंबर, २०२० रोजी प्रभाग समिती क्र.३, पद्मानगर येथे राष्ट्रीय नागरी आरोग्य अभियान अंतर्गत भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकामार्फत आरोग्य केंद्राचे भूमिपूजन कार्यक्रम तसेच पटेल कंपाऊंड, जिलानी इमारत दुर्घटनाग्रस्त मयत रहिवासी यांचे वारस व जखमी यांना धनादेश वाटप (आर्थिक मदतनिधी) आणि प्रधानमंत्री सुरक्षित मातृत्व अभियानाची सुरुवात असे तिन्ही शासकीय कार्यक्रमासंबंधी जनसंपर्क अधिकारी यांनी निमंत्रण पत्रिका जाहिर केली होती. भिवंडी पूर्व मतदासंघातील शासकीय काम होत असलेल्या जाहिरातीमध्ये स्थानिक लोकप्रतिनिधी या नात्याने सन्माननीय सदस्यांचे नावाचे उल्लेख अनिवार्य असून त्यांची उपस्थिती देखील महत्वाची होती. परंतु, सन्माननीय सदस्यांचे निमंत्रण पत्रिकेत नाव वगळून भिवंडी तालुक्यातील खासदार, भिवंडी पश्चिम आमदार, महापौर, नगरसेवक इत्यादी सर्व लोकप्रतिनिधींच्या नावाचा उल्लेख असल्याने यासंदर्भात स्थानिक नागरिक आणि समाजवादी पक्षाच्या नेतेगनांनी श्री. मिलिंद पळसुले, जनसंपर्क अधिकारी, भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिका यांच्याकडे या विषयासंदर्भात विचारपूस केली असता सदरचा कार्यक्रम अपरिहार्य कारणामुळे मनपाने पुढे ढकल्याचे पत्र त्यांनी निर्गमित केले. मात्र, सदरचा कार्यक्रम ठरल्याप्रमाणे सन्माननीय सदस्य यांच्या अनुपस्थितीत पार पाडण्यात आल्यामुळे झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.	सूचना मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे चौकशी करण्यास्तव पाठविण्यात आली. दिनांक १/०३/२०२१	चौकशी अहवाल अप्राप्त.
---	----	---	--	--	----------------------------------

सन २०२० चे चतुर्थ अधिवेशन				
१०	२७	श्री.विकास टाकरे, वि.स.स. दिनांक ११/१२/२०२०	श्री. अजय आंबेकर, महासंचालक माहिती व जनसंपर्क व संचालक माहिती व जनसंपर्क यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, "सन्माननीय सदस्य यांच्या दिनांक २१.१२.२०१९ व दिनांक ०६.०२.२०२० चे पत्रान्वये महासंचालक मा.व.ज. यांना मा.विरोधी पक्षनेता, विधानसभा यांनी राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाच्या जाहिरात कंत्राटदरामार्फत प्रसिद्धीच्या कामात गैरप्रकार झाल्याबाबतच्या तक्रारीच्या अनुषंगाने केलेल्या चौकशीत विचारले असता श्री.अजय आंबेकर, संचालक (माहिती व प्रशासन) यांनी या संदर्भात कुठलाही चौकशी अहवाल प्राप्त झाला नाही असे संदर्भांकित दिनांक ०४.०३.२०२० च्या पत्रान्वये कळविले. तथापि, श्री. अजय आंबेकर यांनी या तक्रारीचे संदर्भात राज्य मार्ग परिवहन महामंडळाचे उपाध्यक्ष व व्यवस्थापकीय संचालक यांचेकडे तक्रारीची चौकशी करून अहवाल सादर करण्यास कळविले असता, सदर तक्रारीची चौकशी उपमुख्य सुरक्षा व दक्षता विभाग, म.रा.मार्ग परिवहन यांनी चौकशी करून अहवाल दिनांक १९.१०.२०१९ रोजीचे व्यवस्थापकीय संचालक रा. प. महामंडळ यांना सादर करून अहवाल व्यवस्थापकीय संचालक यांनी दिनांक ०१.११.२०१९ रोजीचे महासंचालक माहिती व जनसंपर्क यांना सादर केला होता व त्यांनी असा काहीही चौकशी अहवाल रा.प.महामंडळाकडून प्राप्त झाला नाही असे खोटे उत्तर सन्माननीय सदस्यांना महासंचालक माहिती व जनसंपर्क यांचेकडून संदर्भांकित पत्र क्र.१ अन्वये दिनांक ०४.०३.२०२० च्या पत्रान्वये दिले व ते पत्र सारासार खोटे असून सन्माननीय सदस्यांची दिशाभूल करणारे असल्यामुळे झालेला सन्माननीय विधानसभा सदस्य यांचा झालेला विशेषाधिकारभंग व अवमान हा होय.	सूचना मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे चौकशी करण्यास्तव पाठविण्यात आली. दिनांक ०८/०२/२०२१ चौकशी अहवाल अप्राप्त.

११	२८	श्री.रवि राणा, वि.स.स. दिनांक २४/११/२०२०	पोलीस आयुक्त, अमरावती, पोलीस आयुक्त, मुंबई व पोलीस उप आयुक्त, परिमंडळ-२, अमरावती यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, संपूर्ण राज्यामध्ये ओला दुष्काळ जाहीर करण्यात येऊन अतिवृष्टीमुळे संकटात सापडलेल्या शेतकरी बांधवांना प्रती हेक्टर ५०,००० हजार रुपये नुकसान भरपाई, शेतकऱ्यांची दिवाळी अंधारात जाऊ नये म्हणून नुकसान भरपाईची रक्कम त्यांच्या बँक खात्यात दिवाळीपूर्वी जमा करावी व टाळेबंदीच्या काळात आलेले वीजेचे बील पाहता जनतेचे अर्धे बील माफ करावे या मागण्यासंदर्भात मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांना भेटण्यासाठी स्थानिक पोलीस प्रशासनाला व जिल्हाधिकारी, अमरावती यांना रितसर पत्र दिनांक १४ ऑक्टोबर, २०२० रोजी दिले असता सन्माननीय सदस्य हे विदर्भ एक्सप्रेस या गाडीने रवाना होण्यासाठी बडनेरा येथे जाणार असतानाच पोलीस आयुक्त, अमरावती यांनी आकसबुद्धीने दिलेल्या आदेशावरून पोलीस उप आयुक्त परिमंडळ-२, अमरावती शहरी यांनी सन्माननीय सदस्यांना अटक करून पोलीस आयुक्त कार्यालयात आणले व तेथे त्यांना व लोकसभा सदस्या श्रीमती नवनीत राणा यांना उशीरापर्यंत बसवून ठेवले. तसेच पोलीस आयुक्त, मुंबई यांनी दिलेल्या आदेशावरून वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक, खेरवाडी पोलीस स्टेशन, वांद्रे (पूर्व) यांनी अनावश्यकरीत्या फौजदारी दंड प्रक्रिया संहितेच्या कलम १४९ नुसार सन्माननीय सदस्य व लोकसभा सदस्या श्रीमती नवनीत राणा यांना नोटीसा काढल्या व त्यांना मुख्यमंत्री यांच्या भेटीसाठी प्रतिबंध आणल्यामुळे झालेला सन्माननीय विधानसभा सदस्य यांचा झालेला विशेषाधिकारभंग व अवमान हा होय.	सूचना मा. मुख्य सचिव यांच्याकडे चौकशी करण्यास्तव पाठविण्यात आली. दिनांक २२/१२/२०२०	चौकशी अहवाल अप्राप्त.
----	----	---	---	--	--------------------------

सन २०२१ चे पहिले (अर्थसंकल्पिय) अधिवेशन					
१२	३२	श्री. बालाजी कल्याणकर, वि. स. स. दिनांक ०३/०३/२०२१	श्री. अविनाश धोंडगे, अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नांदेड यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, "सन्माननीय सदस्य प्रतिनिधीत्व करत असलेल्या नांदेड (उत्तर) मतदारसंघात पुरहानी, दुरुस्ती फंड (एफडीआर) मधील ३० कोटीचा पूल नांदेड डिक्विजन मध्ये असतानाही भोकर डिविजन मध्ये टाकण्यात आला असून सदर कामाच्या उद्घटनाच्या फलकावर सन्माननीय सदस्यांचा नावाचा उल्लेख नव्हता. तसेच दिनांक २६ जानेवारी, २०२१ रोजी शासकीय विश्रामगृह व अधीक्षक अभियंता कार्यालय येथे आयोजित करण्यात आलेल्या उद्घटनाच्या कार्यक्रमाच्या फलकावर तसेच निमंत्रण पत्रिकेवर सन्माननीय सदस्यांच्या नावाचा उल्लेख न करता त्यांना कार्यक्रम सुरु होण्याअगोदर १० मिनिटापूर्वी आमंत्रित करण्यात आले. त्याचप्रमाणे सन्माननीय सदस्यांनी त्यांच्या मतदार संघातील ३२ कोटीची पूर्वाची कामे मंजूर करून आणली असतानाही श्री. अविनाश धोंडगे, अधीक्षक अभियंता हे अंदाजपत्रक तयार करण्यास टाळाटाळा करीत असल्याने यासंदर्भात सन्माननीय सदस्यांनी त्यांना स्थानिक लोकप्रतिनिधी या नात्याने विचारणा केली असता श्री. अविनाश धोंडगे, अधीक्षक अभियंता यांनी त्यांना उध्दपणाने उत्तर दिल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय."	दि. ३/३/२०२१	प्रलंबित.
१३	३३	श्री हिरामण खोसरकर, वि. स. स.	श्री. विवेक मालुंदे, कार्यकारी अभियंता, राष्ट्रीय महामार्ग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नाशिक यांचेविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, "सन्माननीय सदस्य प्रतिनिधीत्व करीत असलेल्या त्र्यंबकेश्वर मतदारसंघात आंबोली जव्हार रस्त्याच्या कामाचे दिनांक ३० मे, २०२० रोजी भुमीपूजन करण्यात आले होते. तसेच घोटी-सिन्नर या	दि. ४/३/२०२१	प्रलंबित.

		दिनांक ०४/०३/२०२१	शहरांना जोडणाऱ्या घोटी शहरात उभारण्यात आलेल्या उड्डाणपुलाचे भुमीपूजन देखील दिनांक २० सप्टेंबर, २०२० रोजी आयोजित करण्यात आले होते. मात्र सदर दोन्ही कार्यक्रमास सन्माननीय सदस्य स्थानिक लोकप्रतिनिधी असूनही त्यांच्या नावाचा उद्घाटन फलकावर कोठेही उल्लेख न केल्याने तसेच कार्यक्रमास आमंत्रित न केल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकारभंग व अवमान हा होय."			
१४	३४	श्री. सुधीर मुनगंटीवार, वि. स. स. दिनांक ०५/०३/२०२१	श्री. दिनेश वाघमारे, प्रधान सचिव, ऊर्जा विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, "सन्माननीय सदस्य यांनी दिनांक ४ मार्च, २०२१ रोजी श्री. दिनेश वाघमारे, प्रधान सचिव, ऊर्जा विभाग, मंत्रालय यांच्याकडे मुंबईत विजबती गुल झाल्याप्रकरणी गठीत करण्यात आलेल्या समितीचा अहवाल मिळण्याबाबत माहिती मागितली असता श्री. दिनेश वाघमारे यांनी सदर अहवाल सन्माननीय सदस्य यांना देण्यास स्पष्ट नकार दिला. श्री. दिनेश वाघमारे यांनी सन्माननीय सदस्य यांना विधिमंडळ लोकलेखा समितीचा समिती प्रमुख असतानाही सदर अहवाल न दिल्यामुळे झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय."			प्रलंबित.
१५	३८	श्री. देवेंद्र फडणवीस, मा. विरोधी पक्षनेते महाराष्ट्र विधानसभा, दिनांक	मा. ना. श्री. अनिल देशमुख, गृहमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचेविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, "दिनांक ९ मार्च, २०२१ रोजी विधानसभा सभागृहात विरोधी पक्षाकडून श्री. मनसुख हिरेन यांच्या मृत्युप्रकरणी पोलिस अधिकारी श्री. सचिन वाझे यांच्यावर कारवाई करण्याची मागणी करण्यात आली असता मा. गृहमंत्री यांनी "श्री. अन्वय नाईक यांची हत्या झाली, त्याबाबतची तक्रार त्यांची पत्नी श्रीमती अक्षदा नाईक व मुलगी श्रीमती आज्ञा नाईक यांनी दिली असता मा. श्री. देवेंद्र फडणवीस हे मुख्यमंत्री पदावर असताना श्री. अन्वय नाईक यांची केस	दि. १०/३/२०२१		मा. ना. श्री. अनिल देशमुख, गृहमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचा खुलासा मागविण्यात आला.

		१०/०३/२०२१	त्यांनी दाबली" असे विधान करुन सन्माननीय सदस्यांचा सभागृहाचे सदस्य यां नात्याने तसेच मा. विरोधी पक्षनेता या भूमिकेतून सरकारला जाब विचारण्याचे त्यांचे कर्तव्य पार पाडत असताना त्यामध्ये त्यांच्यावर दबाव टाकून अडथळा आणण्याचा व सन्माननीय सदस्य यांच्या भाषण स्वातंत्र्याच्या हक्कापासून त्यांना वंचित ठेवण्याचा प्रयत्न केल्याने सार्वभौम सभागृहाचा व मा. विरोधी पक्षनेता यांचा झालेला विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय."		
१६	४३	श्री. अनिल पाटील, वि.स.स. दिनांक ०४/०५/२०२१	श्री. शिरिष चौधरी, माजी वि.स.स. यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, सन्माननीय सदस्य लोकप्रतिनिधीत्व करीत असलेल्या अमळनेर मतदारसंघात माजी आमदार श्री.शिरिष चौधरी यांनी त्यांच्या खाजगी वाहनांवर विधानसभा मा.आमदार अशा नावाचा उल्लेख करुन त्यांच्या जनसंपर्क कार्यालयावर आमदार कार्यालय अशा नावाचा फलक लावुन जनतेची दिशाभूल करीत असल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.		प्रलंबित.
सन २०२१ द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन.					
१७	४७	श्री. सुनिल भुसारा, वि.स.स. दिनांक ०५/०७/२०२१	श्री. अनंत तारगे, पोलीस निरीक्षक, दिंडोरी, जि.नाशिक यांचेविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, " दिनांक १ जुलै, २०२१ रोजी सायंकाळी राज्याचे उप मुख्यमंत्री ना.श्री. अजितदादा पवार हे नाशिक येथील कोरोना आढावा बैठक आटपून ओझर विमानतळावरून पुण्याला जात असताना सन्माननीय सदस्य व श्रीमती सरोज आहिरे, वि.स.स. विमानतळावर उपमुख्यमंत्री महोदयांना भेटण्यासाठी गेल्या असता प्रवेशद्वाराजवळ श्री. अनंत तारगे, पोलीस निरीक्षक, दिंडोरी, जि.नाशिक यांच्याकडे परवानगी मागितली असता त्यांनी सन्माननीय		प्रलंबित.

			सदस्यांना आत जाऊ दिले नाही. तसेच सन्माननीय सदस्यांसोबत हुज्जत घालत "तुम्ही काय करणार आहात? माझी बदली करण्याची तुमची ताकद नाही? तुम्हाला काय करायचे ते करा मी तुम्हाला आत सोडणार नाही" अशा पध्दतीने सन्माननीय सदस्यांना अपमानास्पद वागणूक दिल्यामुळे झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकारभंग व अवमान हा होय."		
१८	४९	श्रीमती सरोज आहिरे, वि.स.स. दिनांक ०६/०७/२०२१	सौ. शर्मिष्ठा घार्गे वालवालकर, अपर पोलीस अधीक्षक, नाशिक ग्रामीण, श्री. आनंद तारगे, पोलीस निरीक्षक, दिंडोरी पोलीस स्टेशन; तसेच श्री. आनंद निकम, पोलीस निरीक्षक, दिंडोरी पोलीस स्टेशन, जिल्हा नाशिक यांच्याविरुद्ध सन्माननीय सदस्यांनी सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, दिनांक १ जुलै, 2021 रोजी मा. उप मुख्यमंत्री श्री. अजित दादा पवार यांचे नाशिक येथील ओझर विमानतळावर आगमन होत असताना स्थानिक आमदार म्हणून श्रीमती सरोज बाबुलाल आहिरे ह्या मा. उप मुख्यमंत्री यांच्या स्वागतासाठी विमानतळावर जात असताना सौ. शर्मिष्ठा घार्गे वालवालकर, अपर पोलीस अधीक्षक, नाशिक ग्रामीण यांनी मज्जाव करून व त्यांची गाडी अडवून त्यांच्याशी हुज्जत घालून त्यांना गाडीतून खाली उतरवून पायी येण्यास भाग पाडून असेरावीची भाषा वापरल्याने सन्माननीय सदस्या यांचा तसेच सार्वभौम सभागृहाचा केलेला अवमान व विशेषाधिकार भंग होय.	दिनांक ०६/०७/२०२१	खुलासा प्राप्त प्रोसेस.
१९	५१	श्री. निलेश लेंके, वि.स.स. दिनांक २४/०८/२०२१	श्रीमती ज्योती देवरे, तहसिलदार, पारनेर, जि.अहमदनगर यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, श्रीमती ज्योती देवरे, तहसिलदार, पारनेर, जि.अहमदनगर यांनी सन्माननीय सदस्य श्री. निलेश लेंके यांचेविरुद्ध प्रसार माध्यमांद्वारे बदनामीकारक ऑडिओ क्लिप प्रसारीत केली असून सदर ऑडिओ क्लिप मध्ये सन्माननीय सदस्य		खुलासा प्राप्त प्रोसेस

			प्रशासकीय कारभारात हस्तक्षेप करीत असल्याचे तसेच प्रशासकीय कारभारावर दबाव टाकल्याचे ऑडिओ क्लिपद्वारे प्रसारित करण्यात आले आहे. परंतु सदरहू ऑडिओ क्लिप मध्ये सन्माननीय सदस्यांच्या नावाचा स्पष्टपणे उल्लेख नसतानाही अशा प्रकारची ऑडिओ क्लिप प्रसारीत केल्याने जनमानसात सन्माननीय सदस्यांची प्रतिमा मलीन करण्यात आल्यामुळे झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकारभंग व अवमान हा होय."	
--	--	--	---	--

महाराष्ट्र विधानसभा

अहवाल सादर करण्यास्तव

विधानसभा विशेषाधिकार समितीकडे संपुर्ण करण्यात आलेली प्रकरणे.

अ. क्र.	सुचना क्रमांक	सुचना देणारे सदस्य	सुचनेचा विषय	सुचना सभापृहात मांडल्याचा दिनांक	सद्यःस्थिती
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१	१३	श्री. प्रताप सरनाईक, वि.स.स. दिनांक ०७/०९/२०२०	श्री. अर्णब गोस्वामी, संपादक, वृत्त निवेदक व कार्यक्रम सूत्र संचालक, रिपब्लिक टिक्की वृत्तवाहिनी यांचेविरुद्ध सूचनेत उपास्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, श्री. अर्णब गोस्वामी, संपादक, वृत्त निवेदक व कार्यक्रम सूत्र संचालक, रिपब्लिक टिक्की वृत्तवाहिनी यांचेद्वारे अनेक कार्यक्रमांमध्ये गेल्या अनेक दिवसांपासून एका चित्रपट अभिनेत्याच्या आत्महत्या प्रकरणावरून या वृत्तवाहिनीवर सातत्याने कपोलकल्पित चर्चा घडवून आणण्यात येत असून या चर्चेमध्ये या राज्याचे प्रमुख असलेले माननीय मुख्यमंत्री, श्री.उध्दव बाळासाहेब ठाकरे यांचेवर अत्यंत आक्षेपाई, ऐकरी व अश्लाघ्य भाषेत टिकाटीपणी करून मा.मुख्यमंत्री, मंत्रिमंडळाचे मंत्री, शासन यांचेबाबत जाणूनबुजून, हेतुपुरस्सर व दुष्टबुद्धीने अत्यंत आक्षेपाई व अवमानकारक विधाने करून. वृत्तपत्रीय पत्रकारितेच्या सर्व मर्यादा पायदळी तुडविण्यात येऊन वस्तुस्थितीदर्शक माहिती न घेता अत्यंत आक्षेपाई, मानहानीकारक व खोडसाळ वृत्त जाणीवपूर्वक प्रसारित करून महाराष्ट्रातील व देशातील जनतेच्या मनात एकूणच मा. मुख्यमंत्री, मंत्रिमंडळातील त्यांचे सहकारी मंत्री, व शासन यांचेबद्दल संशय निर्माण होईल, त्यांची बदनामी होईल, अशा प्रकारची वातावरण निर्मिती करण्याचा प्रयत्न करून माननीय मुख्यमंत्री ज्या विधानमंडळाचा भाग आहेत त्या विधानमंडळावरच	०७/०९/२०	अहवाल सादर करण्यास्तव प्रकरण समितीकडे संपुर्ण करण्यात आले.

			अप्रत्यक्षपणे तसेच मंत्रिमंडळावर देखील प्रत्यक्ष अप्रत्यक्षपणे अत्यंत अवमानकारक, आक्षेपाई व असत्य टिकाटीपणी व निराधार आरोप करून मुख्यमंत्र्यांना प्रत्यक्ष अप्रत्यक्षपणे सभागृहाचे कामकाज पार पाडण्यापासून परावृत्त करण्याचा प्रयत्न करून विधानमंडळाचा, सभागृहाचा, व सभागृहाचे सदस्य असलेल्या मा. मुख्यमंत्री यांचा केलेला विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.		
२	१५	श्री.प्रताप सरनार्ईक, वि.स.स. दिनांक ०७/०९/२०२०	हिंदी सिने अभिनेत्री कंगना राणावत यांचेविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, "हिंदी सिने अभिनेत्री कंगना राणावत यांनी मुंबई बदल अत्यंत मानहानीकारक वक्तव्य करून मुंबई पाक व्याप्त काश्मीरसारखी वाटते असे बेताल वक्तव्य ट्वीटद्वारे करून त्याद्वारे मुंबईसाठी बलीदान केलेल्या १०८ हुतात्म्यांचा अपमान करून संपूर्ण महाराष्ट्राचा अवमान केल्याने झालेला विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय."	अहवाल सादर करण्यास्तव प्रकरण समितीकडे सूचुर्द करण्यात आले.	
१९	५०	श्री. उदयसिंग राजपूत, वि.स.स. दिनांक ०६/०७/२०२१	श्री. मंगेश गोंदावले, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, औरंगाबाद यांच्याविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, "श्री. मंगेश गोंदावले, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, औरंगाबाद यांनी सन्माननीय सदस्यांच्या मतदारसंघामध्ये प्रायवेट कोविड उपचार सेंटर चालू केल्यासंदर्भातील माहिती सन्माननीय सदस्यांना दिली नाही व याबाबत सन्माननीय सदस्यांनी त्यांच्यासोबत मोबाईलवर संपर्क साधून "मला कल्पना देत जा, म्हणजे मला रुग्णांचे व्यवस्थापन करणे शक्य होईल" असे सांगितले त्यावर उक्त अधिकारी यांनी सन्माननीय सदस्यांना "तुम्हाल काय सांगायची गरज आहे" असे सांगितले तदनंतर कन्ड येथे नवीन गटविकास अधिकार्यांना अतिरिक्त कार्यभार देण्यात आले व त्यासंदर्भात सन्माननीय सदस्यांनी पुनःश्च श्री. मंगेश गोंदावले, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, औरंगाबाद यांच्यासोबत संपर्क साधला व नवीन गटविकास अधिकारी कोण आहेत	समितीकडे तपासनिसाठी सुचुर्द.	

				याबाबत माहिती विचारली तसेच नव्याने रुजू झालेल्या गटविकास अधिकाऱ्यांचे नाव व मोबाईल नंबर देण्यात यावा अशी विनंती केली त्यावर श्री. मंगेश गोंदावले, मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, औरंगाबाद यांनी उर्मठ भाषेत सन्माननीय सदस्यांना "मी आपला स्वीय सहायक नसून आपल्याला माझ्याकडे अशा प्रकारची कुठलीही विचारणा करता येणार नाही, तुम्ही कोणाशी बोलत आहात?" असे उत्तर देऊन सन्माननीय सदस्यांना अपमानजनक वागणूक दिल्यामुळे झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकारभंग व अवमान हा होय."		
--	--	--	--	---	--	--

* * *

(१३८)

विवरण क्रमांक - ४२

सांविधिक प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम २९० अन्वये)

निरंक

विवरण क्रमांक - ४३

अंतिम आठवडा प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम २९२ अन्वये)

निरंक

* * * *

विवरण क्रमांक - ४४

अंतिम आठवडा प्रस्तावावरील चर्चेसंबंधातील अधिक माहिती

सभागृहासमोर ठेवणे

(म.वि.स. नियम २९२ अन्वये)

निरंक

* * * *

विवरण क्रमांक ४५

सार्वजनिक हितसंबंधातील इतर बाबतीतील प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम २९३ अन्वये)

निरंक

(१३९)

विवरण क्रमांक ४६

नियम २९३ अन्वये सार्वजनिक हितसंबंधाच्या बाबीवर चर्चेबाबत अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे

निरंक

* * *

विवरण क्रमांक - ४७

श्वेतपत्रिका सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे

निरंक

* * *

विवरण क्रमांक - ४८

मत विभाजन

निरंक

(१४०)

विवरण क्रमांक - ४९

तारांकित/ अतारांकित/ अल्पसूचना प्रश्न व प्रश्नातुन उदभवलेल्या
अर्धा-तास चर्चा यावरील कार्यवाहीचे विवरण पत्र.

(दिनांक ५ व ६ जुलै, २०२१)

तारांकित प्रश्न

(१)	(२)	(३)
१	तारांकित प्रश्नांच्या प्राप्त झालेल्या सूचना	५००२
२	कार्यवाहीसाठी घेतलेले तारांकित प्रश्न	३२१९
३	स्वीकृत झालेले तारांकित प्रश्न	--
४	सभागृहात तोंडी उत्तरीत झालेले तारांकित प्रश्न	--
५	तारांकित प्रश्नातील अतारांकित करण्यात आलेले प्रश्न	३०६
६	अस्वीकृत केलेले तारांकित प्रश्न	--
७	विभागास / मा. सदस्यांना खुलासा विचारलेले तारांकित प्रश्न	--
८	व्यपगत	१३७०
९	सामिलीत तारांकित प्रश्न	१५४३
१०	मा.सदस्यांनी मागे घेतलेले प्रश्न	--
११	जादा तारांकित प्रश्न	१७८३

अल्पसूचना प्रश्न

(१)	(२)	(३)
१	प्राप्त झालेले एकूण अल्पसूचना प्रश्न	--
२	कार्यवाहीत घेतलेल्या अल्पसूचना प्रश्न	--
३	स्वीकृत झालेल्या अल्पसूचना	--
४	उत्तरीत झालेले अल्पसूचना प्रश्न	--

(१)	(२)	(३)
५	अस्वीकृत केलेले अल्पसूचना प्रश्न	--
६	विभागास खुलासा विचारलेले अल्पसूचना प्रश्न	--
७	सामिलीत अल्पसूचना प्रश्न	--

तारांकित प्रश्नाच्या उत्तरातून उद्भवलेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना

(१)	(२)	(३)
१	प्राप्त झालेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या एकूण सूचना	--
२	मान्य झालेल्या सूचना	--
३	गत सत्रातील प्रलंबित अर्धा-तास सूचना	--
४	चर्चा झालेल्या सूचना	--
५	सदस्य अनुपस्थितीमुळे चर्चा न झालेल्या सूचना	--
६	सदस्यत्व स्थगितीमुळे चर्चा न झालेल्या सूचना	--
७	बॅलेट मध्ये आलेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना	--
८	विद्यमान सत्रातील प्रलंबित अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना	--
९	अस्वीकृत झालेल्या सूचना	--
१०	सदस्यत्व स्थगित केल्यामुळे कार्यवाहीत न घेतलेल्या सूचना	--
११	व्यपगत झालेल्या सूचना	--

मूळ अतारांकित प्रश्न

(१)	(२)	(३)
१	या सत्रात आलेल्या मूळ अतारांकित प्रश्न सूचनांची संख्या	१७४
२	स्वीकृत झालेले प्रश्न	६५

(१)	(२)	(३)
३	अस्वीकृत प्रश्न	१३
४	विभागास खुलासा विचारण्यात आलेले प्रश्न	०९
५	सामिलीत प्रश्न	१०
६	कार्यवाही सुरु असलेले प्रश्न	७७
७	उत्तरीत झालेल्या प्रश्नांची संख्या (अता. यादी क्र. ५७ ते ६१) (मागील सत्रातील स्वीकृत प्रश्नासह)	२५०

विवरण क्रमांक - ५०

तारांकित व अतारांकित प्रश्नासंबंधी माहिती

अ.क्र	प्रश्न	तारांकित	अतारांकित		एकूण
			मूळ अतारांकित	तारांकित स्वीकृत प्रश्नातून वेळेअभावी झालेले अतारांकित प्रश्न	
(१)	(२)	(३)	(४)		(५)
१	प्राप्त झालेल्या सूचना	५००२	१७४		५१७६ (५००२+१७४)
२	स्वीकृत	३०६	६५		३७१
३	स्वीकृत व्यपगत	--	--		--
४	अतारांकित स्वीकृत	३०६	--		३०६

(१४३)

५	अस्वीकृत	--	१३		१३
६	सम्मिलित, स्वीकृत व्यपगत, जादा प्रश्न विभागाकडे निर्देशित केलेले व सदस्यांनी मागे घेतलेले इत्यादी	४६९६ (१३७० +१५४३+१७८३)	१९		४७१५ (४६९६+१९)
७	कार्यवाही सुरु असलेले	--	७७		
	प्रश्न तोंडी उत्तरित	--	--	--	--

विवरण क्रमांक - ५१

तारांकित प्रश्नांची विभाग निहाय सांख्यिकीय माहिती

विभाग	आहेले प्रश्न	कार्य-वाहीत घेतलेले प्रश्न	जादा प्रश्न	समि-लीत	अस्वी-कृत	अतारांकित स्वीकृत	विभाग/सदस्या-कडे निर्देशित केलेले	तारांकित स्वीकृत	तोंडी उत्तरीत	सदस्य अनु-पस्थिती मुळे झालेले अतारांकित	वेळे अभावी अतारांकित	मार्गे घेतलेले	स्वी-कृत व्यपगत	तोंडी उत्तरीत राव्या शेक डा प्रमाण	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)	(१४)	(१५)	(१६)
सामान्य प्रशासन (माजी सैनिकांचे कल्याण), राजशिष्टाचार	९८	६९	२९	४६	--	६	--	--	--	--	--	--	१७	--	--
गृह (परिवहन, बंदरे व राज्य उत्पादन शुल्क)	४३१	३४३	८८	१७४	--	३५	--	--	--	--	--	--	१३४	--	--
महसूल व वन (पुनर्वसन व मदत कार्य, भुंकप पुनर्वसन आपत्ती व्यवस्थापन)	५१६	२९३	२२३	१५८	--	२२	--	--	--	--	--	--	११३	--	--

कृषि पशुसंवर्धन, दुग्धविकास आणि मत्स्यव्यवसाय (फलोत्पादन)	२९९	१४६	७३	७१	--	२३	--	--	--	--	--	--	--	--	५२	--	--
शालेय शिक्षण व क्रीडा	२९५	२२३	७२	११९	--	१३	--	--	--	--	--	--	--	--	९१	--	--
नगरविकास	७९९	४२४	३७५	२१६	--	५१	--	--	--	--	--	--	--	--	१५७	--	--
वित्त व नियोजन	७०	४०	३०	२२	--	३	--	--	--	--	--	--	--	--	१५	--	--
सार्वजनिक बांधकाम	१७१	१२७	४४	२७	--	२१	--	--	--	--	--	--	--	--	७९	--	--
जलसंपदा, लामक्षेत्र व खारभूमी विकास	१२९	९४	३५	१७	--	४	--	--	--	--	--	--	--	--	७३	--	--
विधी व न्याय	१०	८	२	१	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	७	--	--
उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म, नविन व नवीकरणीय ऊर्जा	३३१	२१७	११४	१०१	--	१५	--	--	--	--	--	--	--	--	१०१	--	--

[illegible]

विवरण क्रमांक ५२

मूळ अतारंकित प्रश्नांची विभाग निहाय सांख्यिकीय माहिती

अ. क्र.	विभाग	आलेल्या प्रश्नांची संख्या	अस्वीकृत	कार्यवाही सुरु असलेले	सम्मिलित	विभाग / सदस्या कडे निर्देशित केलेले	स्वीकृत	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)
१	सामान्य प्रशासन (माजी सैनिकांचे कल्याण व राजशिष्टाचार)	६	-	५	१	---		
२	गृह (परिवहन, बंदरे व राज्य उत्पादन शुल्क)	१३	१	२	१	१	८	
३	महसूल व वन (पुनर्वसन व मदतकार्य, भुकंप पुनर्वसन आपत्ती व्यवस्थापन)	१३	-	११	२	-	-	
४	कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास आणि मत्स्यव्यवसाय (फलोत्पादन)	१४	३	४	-	१	६	

५	शालेय शिक्षण व क्रीडा	५	-	४	-	-	१	
६	नगरविकास	७	-	६	-	१	-	
७	वित्त व नियोजन	३	१	-	-	-	२	
८	सार्वजनिक बांधकाम	१२	-	१०	-	२	-	
९	जलसंपदा व लाभक्षेत्र व खारभूमी विकास	१	-	-	-	-	१	
१०	विधी व न्याय	-	-	-	-	-	-	
११	उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म, नविन व नवीकरणीय ऊर्जा	१७	१	२	२	-	१२	
१२	अन्न व औषध प्रशासन	३	-	२	-	१	-	
१३	ग्रामविकास	१०	३	-	१	-	६	
१४	मृद व जलसंधारण	१	१	-	-	-	-	
१५	अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण	४	-	३	-	१	-	
१६	नियोजन (रोजगार हमी याजनो)	३	-	१	-	-	२	
१७	सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य	३	-	१	-	-	२	

१८	संसदीय कार्य	-	-	-	-	-	-	-	-
१९	गृहनिर्माण	-	-	-	-	-	-	-	-
२०	पाणीपुरवठा व स्वच्छता	५	-	-	५	-	-	-	-
२१	सार्वजनिक आरोग्य	२३	१	१	६	२	-	-	१४
२२	वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	३	-	-	-	१	-	-	२
२३	आदिवासी विकास	-	-	-	-	-	-	-	-
२४	पर्यावरण व वातावरणीय बदल	७	-	-	७	-	-	-	-
२५	सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग	८	१	१	-	-	-	-	७
२६	उच्च व तंत्र शिक्षण	४	-	-	३	-	-	१	-
२७	महिला व बाल विकास	४	-	-	३	-	-	-	१
२८	कौशल्य विकास रोजगार व उद्योजकता	२	-	-	१	-	-	१	-
२९	पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य	३	१	१	१	-	-	-	१
३०	अल्पसंख्याक विकास व औकाफ								
३१	मराठी भाषा								
३२	इतर मागास बहुजन कल्याण								

३३	विमुक्त जाती, भटक्या जमाती आणि विशेष मागास प्रवर्ग कल्याण									
३४	युवक कल्याण									
	एकूण	१७४	१३	७७	१०	९	६५			

(१५३)

विवरण क्रमांक ५३
अल्पावधी सूचना प्रश्नांसंबंधी कार्यवाहीचे विवरण

निरंक

विवरण क्रमांक ५४
तोंडी उत्तरीत झालेल्या तारांकित स्वीकृत प्रश्नांचे विवरणपत्र

अनु क्रमांक (१)	तारांकित प्रश्न (२)	सदस्यांचे नाव (३)	विषय (४)	उत्तराचा दिनांक (५)
१.	निरंक	--	--	निरंक

विवरण क्रमांक ५५
अर्धा-तास चर्चा
(म.वि.स. नियम ९४ अन्वये प्रश्नातून उद्भवणाऱ्या सूचना).

निरंक

* * *

(शा.म.मु.) एचबी १३१३-१२ (५०-०१-२०२२)

(१५४)

विवरण क्रमांक ५६
प्रश्नांच्या उत्तरातून उदभवणाऱ्या पुरेशा सार्वजनिक महत्वाच्या बाबींविषयी
महाराष्ट्र विधानसभा नियम ९४ अन्वये अर्धा-तास चर्चा उपस्थित
करण्यासाठी आलेल्या सूचनांचे विवरणपत्र

निरंक

* * *

विवरण क्रमांक ५७
प्रश्नांसंबंधी विशेष माहिती

अनु - क्रमांक (१)	तपशील (२)	संख्या (३)
(१)	प्रश्नोत्तरे ठेवलेल्या बैठकीची संख्या	निरंक
(२)	प्रश्नोत्तरे न ठेवलेल्या बैठकीची संख्या	२
(३)	प्रश्नांची सूचना देणाऱ्या सदस्यांची संख्या	१७२
(४)	तोंडी उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची संख्या	----
(५)	कोणत्याही एका दिवशी तोंडी उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची कमाल संख्या	----
(६)	कोणत्याही एका दिवशी तोंडी उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची किमान संख्या	----
(७)	तोंडी उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची सरासरी	----
(८)	उत्तरात उल्लेखित सचिवांच्या कार्यालयात ठेवलेल्या विवरणांची संख्या	----

विवरण क्रमांक ५८**महाराष्ट्र विधानसभा**

वैधानिक प्राधिकाराखाली विधानसभेसमोर ठेवलेल्या कागदपत्रांची यादी

व्दितीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०२१

टीप :- अनुक्रमांक १ ते २८ वरील अधिसूचना सन २०२१ च्या प्रथम (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन (१) कालावधीत महाराष्ट्र विधानसभेसमोर ठेवण्यात आल्या होत्या. परंतु स्तंभ (५) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या संबंधित अधिनियमातील तरतुदीनुसार या अधिवेशनात देखील या अधिसूचनांमध्ये फेरफार करता येईल किंवा त्या रद्द करता येतील.

यादीच्या स्तंभ (५) मध्ये निर्दिष्ट केलेल्या संबंधित अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार स्तंभ (२) मध्ये उल्लेखिलेल्या ज्या नियमात फेरफार करता येतील किंवा ते रद्द करता येतील, त्या नियमात फेरफार करण्यासंबंधीच्या प्रस्तावांच्या सूचना, महाराष्ट्र विधानसभा नियम, २९० अन्वये देता येतील.

अ. क्र.	विषय	विधानमंडळ सचिवालयास सादर झाल्याचा दिनांक	विधानसभा सभागृहासमोर ठेवल्याचा दिनांक	विधानसभेत ठेवण्यासाठी वैधानिक प्राधिकार
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१.	महाराष्ट्र ॲक्यूपंक्वर परिषद नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक ॲक्युपं - १११८ / सी.आर.२८७ / भाग-१ / ॲक्ट, दिनांकित २० सप्टेंबर, २०१९.	१३ मार्च, २०२०	१४ मार्च, २०२०	महाराष्ट्र ॲक्यूपंक्वर चिकित्सा पद्धती अधिनियम, २०१५ च्या कलम ३५ च्या पोट-कलम (३) अन्वये
२.	महाराष्ट्र देशी मद्य नियम (सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए .०४१७ / प्र.क्र.७१ / राउशु-२, दिनांकित ६ जून, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये

३.	महाराष्ट्र देशी मद्य नियम (तिसरी सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०४१७ / प्र.क्र.७१ / राउशु-२, दिनांकित २९ डिसेंबर, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
४.	विशेष परवाने व अनुज्ञप्त्या (सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०४१७ / प्र.क्र.७१ / राउशु-२, दिनांकित ६ जून, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
५.	मुंबई विदेशी मद्य नियम (सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०४१७ / प्र.क्र.७१ / राउशु-२, दिनांकित ६ जून, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
६.	मुंबई विदेशी मद्य नियम (तिसरी सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०४१७ / प्र.क्र.७१ / राउशु-२, दिनांकित २९ डिसेंबर, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
७.	विशेष परवाने व अनुज्ञप्त्या (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०४१७ / प्र.क्र.७१ / राउशु-२, दिनांकित २९ डिसेंबर, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
८.	महाराष्ट्र विदेशी मद्य (आयात आणि निर्यात) (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०८१९/ प्र.क्र.१४६/ रा.उ.शु-२, दिनांकित १६ सप्टेंबर, २०१९.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
९.	मुंबई दारुबंदी (विशेषाधिकार शुल्क) (सुधारणा) नियम, २०१९	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम

	प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०८१९/प्र.क्र.१४६/ रा.उ.शु-२, दिनांकित १६ सप्टेंबर, २०१९.	२०२०	२०२०	१४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
१०.	मुंबई विदेशी मद्य नियम (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए. ०८१९/ प्र.क्र.१४६/रा.उ.शु-२, दिनांकित १६ सप्टेंबर, २०१९.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
११.	महाराष्ट्र बिअर आणि वाईन निर्मिती (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए-०८१९/प्र.क्र-१४६/रा.उ.शु-२, दिनांकित १६ सप्टेंबर, २०१९.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
१२.	महाराष्ट्र पेय मद्य (किरकोळ विक्रीची कमाल किंमत) (सुधारणा) नियम, २०१८ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस ०११८ / प्र.क्र.२९ (भाग-१) / रा.उ.शु-२, दिनांकित ३१ डिसेंबर, २०१८.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
१३.	महाराष्ट्र विदेशी मद्य (रोखीने विक्री, विक्रीची नोंदवही) (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीपीए.०९१९ / प्र.क्र.१८४ / राउशु-२, दिनांकित २५ नोव्हेंबर, २०१९.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
१४.	मुंबई विदेशी मद्य (दुसरी सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एफएलआर-०९१७ / प्र.क्र.२०२ / ईएक्ससी-२, दिनांकित २३ डिसेंबर, २०१७.	१४ मार्च, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
१५.	मुंबई विदेशी मद्य नियम (सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीआरएल. ०६२० / प्र.क्र.७६ (२) / राउशु-३, दिनांकित १५ जून, २०२०.	१७ ऑगस्ट, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये

१६.	महाराष्ट्र बिअर आणि वाईन निर्मिती (सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीआरएल.०६२० / प्र.क्र.७६(१) / राउशु-३, दिनांकित १५ जून, २०२०.	१७ ऑगस्ट, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
१७.	विशेष परवाने आणि अनुज्ञप्ती (सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीआरएल.०६२० / प्र.क्र.७६ (३) / राउशु-३, दिनांकित १५ जून, २०२०.	१७ ऑगस्ट, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
१८.	महाराष्ट्र बिअर व वाईन निर्मिती (दुसरी सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीडब्लूआर ०४१९ / प्र.क्र.९८ / राउशु-३, दिनांकित १३ जुलै, २०२०.	१७ ऑगस्ट, २०२०	७ सप्टेंबर, २०२०	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
१९.	महाराष्ट्र स्वयं अर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एसएफएस-१११४/ प्र.क्र.२९९/एसएम-२, दिनांकित ५ ऑक्टोबर, २०२०.	२८ ऑक्टोबर, २०२०	१४ डिसेंबर, २०२०	महाराष्ट्र स्वयं अर्थसहाय्यित शाळा (स्थापना व विनियमन) अधिनियम, २०१२ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम (२) अन्वये
२०.	मुंबई विप्रकृत मद्यार्क (सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीआरएल १०२०/ प्र.क्र.१३२(२) /राउशु-३, दिनांकित ७ डिसेंबर, २०२०.	०६ जानेवारी, २०२१	०१ मार्च, २०२१	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
२१.	महाराष्ट्र बिअर आणि वाईन निर्मिती (तिसरी सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीआरएल १०२०/प्र.क्र.१३२ (१)/ राउशु-३, दिनांकित ७ डिसेंबर, २०२०	०६ जानेवारी, २०२१	०१ मार्च, २०२१	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये

२२.	महाराष्ट्र विदेशी मद्य (आयात व निर्यात) (सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एफएलआर ०६२०/ प्र.क्र.९०/ राउशु-२, दिनांकित ६ नोव्हेंबर, २०२०.	०४ फेब्रुवारी, २०२१	०१ मार्च, २०२१	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
२३.	महाराष्ट्र पेय मद्य (किरकोळ विक्रीची कमाल किंमत निर्धारण) (सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एफएलआर ०६२०/प्र.क्र.९०/राउशु-२, दिनांकित ६ नोव्हेंबर, २०२०	०४ फेब्रुवारी, २०२१	०१ मार्च, २०२१	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ चे पोट-कलम (४) अन्वये
२४.	मुंबई विदेशी मद्य आणि शुध्द मद्यार्क (वाहतूक शुल्क) (सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एफएलआर ०६२०/ प्र.क्र.९०/ राउशु-२, दिनांकित ६ नोव्हेंबर, २०२०.	०४ फेब्रुवारी, २०२१	०१ मार्च, २०२१	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ चे पोट-कलम (४) अन्वये
२५.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व दृश्यकला पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एडीआर-२०२०/प्र.क्र.३५/ तांशि-६, दिनांकित २३ जून, २०२०.	२६ फेब्रुवारी, २०२१	०१ मार्च, २०२१	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम (२) अन्वये
२६.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदव्युत्तर पदवी तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक संकीर्ण-२०१९/प्र.क्र.३६७/२०१९/ तांशि-४, दिनांकित ९ जुलै, २०२०.	२६ फेब्रुवारी, २०२१	०१ मार्च, २०२१	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या

				पोट-कलम (२) अन्वये
२७.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदवीपूर्व तांत्रिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक संकीर्ण-२०१९/ प्र.क्र.३६८/ २०१९/ तांशि-४, दिनांकित ९ जुलै, २०२०.	२६ फेब्रुवारी २०२१	०१ मार्च, २०२१	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम (२) अन्वये
२८.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ अन्वये दिनांक ४ जून, २०१९ रोजी प्रसिद्ध केलेली अधिसूचना अधिक्रमित करून पदवीपूर्व पाठ्यक्रम (अनुसूची-क) व पदव्युत्तर पदवी पाठ्यक्रम (अनुसूची-ख) या व्यावसायिक पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशाच्या पात्रतेच्या अटी व शर्ती प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक टीईएम-२०२०/ प्र.क्र.७१/तांशि-४, दिनांकित ८ ऑक्टोबर, २०२०.	२६ फेब्रुवारी २०२१	०१ मार्च, २०२१	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट-कलम (२) अन्वये
२९.	महाराष्ट्र देशी मद्य नियम (सुधारणा) नियम, २०२१ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस ०९२० / प्र.क्र.१०७ / राऊशु-३, दिनांकित २३ फेब्रुवारी, २०२१.	३१ मे २०२१	०५ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ चे पोट-कलम (४) अन्वये
३०.	महाराष्ट्र विदेशी मद्य नियम (सुधारणा) नियम, २०२१ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक	३१ मे २०२१	०५ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम, कलम १४३ चे पोट-कलम

	एमआयएस ०९२० / प्र.क्र.१०७ / राऊशु-३, दिनांकित २३ फेब्रुवारी २०२१.			(४) अन्वये
--	---	--	--	------------

विधान भवन,

मुंबई,

दिनांक ५ जुलै २०२१.

राजेन्द्र भागवत,

सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.

विवरण क्रमांक ५९

महाराष्ट्र विधानसभा

द्वितीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०२१ च्या कार्यावलीचे पुरवणी पत्र

कार्यावलीतील बाब क्रमांक "नऊ" सभागृहासमोर ठेवण्यात आलेल्या

कागदपत्रांच्या यादीचे पुरवणी पत्र.

(अनुक्रमांक " तीस " नंतर पुढील बाबी वाचाव्यात.)

अ. क्र.	विषय	विधानसभेत ठेवण्यात आलेला दिनांक	विधानसभेत ठेवण्यासाठी वैधानिक प्राधिकार
(१)	(२)	(३)	(४)
अधिसूचना			
३१)	श्री.साईबाबा संस्थान विश्वस्तव्यवस्था (शिर्डी) (व्यवस्थापन समितीच्या सदस्यांची नियुक्ती आणि प्रतिज्ञापत्राचे नमुने) (सुधारणा) नियम, २०२१ अधिसूचना क्रमांक सासवि २०२१/ प्र.क्र.११८/कार्य-१६, दिनांकित ५ जुलै, २०२१ सभागृहासमोर ठेवतील.	६ जुलै, २०२१	श्री. साईबाबा संस्थान विश्वस्तव्यवस्था (शिर्डी) अधिनियम, २०१४ च्या कलम २५ च्या पोट-कलम ४ अन्वये
विविध महामंडळाचे अहवाल इत्यादी कागदपत्रे			
३२)	महाराष्ट्र राज्य मानवी हक्क आयोग, यांचा सन २०१४-२०१५, २०१५-२०१६, २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ या वर्षांचा अनुक्रमे चौदावा, पंधरावा, सोळावा व सतरावा वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	मानवी हक्क संरक्षण अधिनियम, १९९३ च्या कलम २८ च्या पोट-कलम (२) अन्वये,
३३)	महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा छप्पनावा वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	कंपनी अधिनियम, २०१३ मधील कलम ३९४(२) तसेच महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळाच्या मेमोरंडम आणि आर्टीकल्स ऑफ असोसिएशनच्या कलम ११८ अन्वये,
३४)	नाशिक जिल्हा सुरक्षा मंडळ, नाशिक यांचे सन २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र खाजगी सुरक्षा रक्षक (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९८१ च्या कलम ८ च्या पोट-कलम (३) अन्वये,

३५)	पुणे जिल्हा सुरक्षा रक्षक मंडळ, पुणे यांचे सन २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र खाजगी सुरक्षा रक्षक (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९८१ च्या कलम ८ च्या पोट-कलम (३) अन्वये,
३६)	जळगाव जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, जळगाव यांचे सन २००३-२००४ ते २०१६-२०१७ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र माथाडी, हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ च्या कलम ७ च्या पोट-कलम (३) अन्वये,
३७)	रत्नागिरी व सिंधुदूर्ग जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, रत्नागिरी यांचे सन २००९-२०१० ते २०१७-२०१८ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र माथाडी, हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ च्या कलम ७ च्या पोट-कलम (३) अन्वये,
३८)	अकोला-वाशिम-बुलढाणा जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, अकोला यांचे सन २०१४-२०१५ ते २०१८-२०१९ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र माथाडी, हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ च्या कलम ७ च्या पोट-कलम (३) अन्वये,
३९)	सातारा जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, सातारा यांचे सन २०००-२००१ ते २०१०-२०११ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र माथाडी, हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ च्या कलम ७ च्या पोट-कलम (३) अन्वये,
४०)	इचलकरंजी जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, इचलकरंजी यांचे सन २०११-२०१२ ते २०१८-२०१९ या वर्षांचे वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र माथाडी, हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ च्या कलम ७ च्या पोट-कलम (३) अन्वये,

४१)	किराणा बाजार व दुकाने मंडळ, (बृहन्मुंबई, ठाणे, रायगड व पालघर जिल्ह्यांकरिता) यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा पन्नासावा वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र माथाडी, हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ च्या कलम ७ च्या पोट-कलम (३) अन्वये,
४२)	पुणे माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, यांचे सन २००१-२००२ ते २००४-२००५ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र माथाडी, हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ च्या कलम ७ च्या पोट-कलम (३) अन्वये,
४३)	मुंबई भाजीपाला बाजार असंरक्षित कामगार मंडळ, मुंबई यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा तेहतिसावा वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र माथाडी, हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ च्या कलम ७ च्या पोट-कलम (३) अन्वये,
४४)	झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण, मुंबई यांचे सन २०१८-२०१९ या वर्षाचे वार्षिक लेखे	५ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र झोपडपट्टी (सुधारणा, निर्मुलन व पुनर्विकास) अधिनियम, १९७१ च्या कलम ३ पी च्या पोट-कलम (४) अन्वये,
४५)	महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा त्रेपन्नावा वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९४ च्या पोट-कलम (२) अन्वये,
४६)	महाराष्ट्र माजी सैनिक महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा चौदावा वार्षिक अहवाल	५ जुलै, २०२१	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९४ च्या पोट-कलम (२) अन्वये,
४७)	महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा हक्क आयोग यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	६ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र राज्य लोकसेवा हक्क अधिनियम, २०१५ च्या कलम १९ च्या पोट-कलम (१) अन्वये,
४८)	कोकण विकास महामंडळ, मर्यादित यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा एकोणपन्नासावा वार्षिक अहवाल	६ जुलै, २०२१	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) मधील खंड (ब) अन्वये,

४९)	पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा एकोणपन्नासावा वार्षिक अहवाल	६ जुलै, २०२१	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) अन्वये,
५०)	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१७-२०१८ या वर्षाचा वार्षिक हिशेब	६ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास अधिनियम, १९६१ च्या कलम २७ च्या पोट-कलम (४) अन्वये,
५१)	गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद यांचा सन २०१६-१७ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल	६ जुलै, २०२१	गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ अधिनियम, १९९८ च्या कलम ४७ च्या पोट-कलम (४) अन्वये,
५२)	महाराष्ट्र भूविकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०१६-२०१७ व २०१७-२०१८ चे लेखापरीक्षण अहवाल	६ जुलै, २०२१	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) मधील खंड (ब) अन्वये,
५३)	महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोगाचा सन २००४-०५ ते २०१२-१३ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	६ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग, अधिनियम २००४ मधील प्रकरण ४ च्या कलम १४ च्या पोट-कलम (१) अन्वये,
५४)	अकोला-वाशिम-बुलढाणा जिल्हा माथाडी व असंरक्षित कामगार मंडळ, यांचे सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	६ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र माथाडी, हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ च्या कलम ७ च्या पोट-कलम (३) अन्वये,
५५)	सुरक्षा रक्षक मंडळ बृहन्मुंबई व ठाणे जिल्हा यांचे सन २०१८-२०१९ ते २०१९-२०२० या वर्षाचे अनुक्रमे अडतीसावा व एकोणचाळीसावा वार्षिक अहवाल	६ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र खाजगी सुरक्षा रक्षक (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९८१ च्या कलम ८ च्या पोट-कलम (३) अन्वये,
५६)	श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ मुंबई यांचा सन २००८-२००९ ते २०१७-२०१८ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल	६ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम १३६ च्या पोट-कलम (२) अन्वये,

५७)	महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	६ जुलै, २०२१	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) मधील खंड (ब) अन्वये,
५८)	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ सूत्रधारी कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा चौदावा वार्षिक अहवाल	६ जुलै, २०२१	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) मधील खंड (ब) अन्वये,
५९)	महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	६ जुलै, २०२१	विद्युत अधिनियम, २००३ च्या कलम १०५ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
६०)	महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांचा सन २०१९-२०२० या वर्षाचा वार्षिक लेखा अहवाल	६ जुलै, २०२१	विद्युत अधिनियम, २००३ च्या कलम १०४ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
६१)	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण, मुंबई यांचा सन २०१४-२०१५ ते २०१७-१८ या वर्षाचा वार्षिक प्रशासन अहवाल	६ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास अधिनियम, १९७६ च्या कलम १७० च्या पोट-कलम (२) अन्वये,
६२)	महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरणाचा सन २०१५-२०१६ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल, वार्षिक लेखे आणि लेखापरिक्षण अहवाल	६ जुलै, २०२१	महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण अधिनियम, १९७६ च्या कलम ६१ (१) अन्वये,
६३)	महिला आर्थिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१९-२०२० चा पंचेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.	६ जुलै, २०२१	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९४ च्या पोट कलम (२) अन्वये

* * *

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक ६ जुलै २०२१

राजेन्द्र भागवत,
सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र
असाधारण भाग एक-मध्य उप-विभाग

वर्ष ७, अंक २५]

मंगळवार, जुलै ६, २०२१/आषाढ १५, शके १९४३

[पृष्ठ १, किंमत : रुपये ४.००]

असाधारण क्रमांक ३९

प्राधिकृत प्रकाशन

अधिसूचना

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांकित ६ जुलै २०२१.

भारताचे संविधान.

क्रमांक १०५९०/अ.—महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आदेश सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

“मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (२), उप खंड (क) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांच्या वापर करून, याद्वारे मंगळवार, दिनांक ६ जुलै २०२१ रोजी होणाऱ्या सभागृहाच्या बैठकीच्या समालोचनोत्तरचक्रावर महाराष्ट्र विधानसभेचे अधिवेशन संस्थगित करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

राजेन्द्र ग. भागवत,
सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांकित ६ जुलै २०२१.

भारताचे संविधान.

क्रमांक १०५९१/ई-२.—महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आदेश सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

“मी, भागत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (२), उप खंड (क) द्वारे मला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे मंगळवार, दिनांक ६ जुलै २०२१ रोजी होणाऱ्या सभागृहाच्या बैठकीच्या समाप्तीबरोबरच महाराष्ट्र विधानपरिषदेचे अधिवेशन संस्थगित करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

राजेन्द्र ग. भागवत,
सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद.